15-6-36-

Restored in 1943-44 from a ms of Mackenzie Collection No 15.6.36 by Sri K. Seshacharlu Temporary Copyist

1 కయిఫియ్యతు కొల్లపాడు సముతు కొండవీడు వ్రా
సే శీతాలూకె సత్తెనపల్లి యిలాకె- వెంకటరావు జమీం
దారు- యిసవిసన్ ౧౮౧౭ షష్టి ఈశ్వర నామసంవత్సరం
వేడుకాద్రవేటి శేషంరాజులయ్యా.. య్యవ్రాయించినాళ్
లు చేసినది యేమంటే॥ —.

ఈ గ్రామానకు పూర్వం నుంచి కొల్లపాడు అనే నామాంతరం వున్నది. గజపతి సింహాసనస్థులైన.. దేవ బ్రహ్మబలుద్దిన్ ౧౨ పన్నెండు సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేశిన పిమ్మట తదనంతరంబున పుత్రుడయిన గణపతి మహారాజులుంగారు శాలివాహన శకం ౧౧౫౬ మందు... కృతయుగ రాజ్యం చేశేటప్పుడు వారి దగ్గర మహాప్రధానులు అయినటువంటి రుద్రమరాజుగారు మన్నవారు శాలివాహన శక మందు ప్రభువు దగ్గర దానం బట్టి సమస్తమైన నియోగులకు గ్రామకరణీకపు మిరాశీలు నిర్ణయించే యెడల ఈ గ్రామానకు ప్రధములు కాశ్యప గోత్రులు.. తనవారు అనేటివారికి సంప్రతి పాకనాటి శ్రీవత్స గోత్రులు నివాదేము నివారు అనేటివారికి సంప్రతి. వెరశి రెండు సంప్రతులవారికి మిరాశీ నిర్ణయించబడ్డది. తదనంతరం అనుమకొండ సింహాసనస్థులైన ప్రతాపరుద్రుని స- తీరాయులు ప్రభుత్వం చేశేటప్పుడు వారి సంబంధులైన కోటకేతరాజులుగారు శాలివాహన ౧౧౦౮ శకంలో ప్రభుత్వం చేస్తూ ఈ గ్రామానకు తూర్పు పార్శ్వమందు శివాలయం కట్టించి శ్రీ సోమేశ్వర స్వామివారు అనే లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేశి ఈ దేవుని నిత్య నైవేద్య దీపారాధనలకు జరగగలందులకు అర్చక పరిచారకులున్ను ఇంకా వుత్సవాదులు జరగగలందులకు విశేషములైన భూస్వాస్థ్యములు నిర్ణయించి యీ ధర్మంబులు శాసన స్తంభంబుల మీద లిఖింపచేశినారు. ఆ శాసనం బ్ర్యస్థం అయినది.

ఆపుడే శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారికి ఆలయం కట్టించి ప్రతిష్ఠచేసినారు. శాలి వాహన ౧౧౮౦ శకం లగాయతు సదరశాం అనుమకొండ సింహాసనస్థుడైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కుమార క... స్వరుద్రదేవ మహారాజులు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౧౯౧ అగునేటి ప్రమాదీచ నామ సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౦లు యజుశ్శాఖాధ్యాయులున్ను, భారద్వాజ గోత్రోద్భవుడయిన వేములేశ్వర మహాపాత్రుడికి పాకనాటి స్థలములో ఖీకనుపూరం అనే గ్రామం స్వంత అగ్రహారంగా ధారాపూర్వకంచేసినాడుగనుక అనుభవిస్తూ వున్నారు. —.

శాలివాహన ౧౨౧ శకం వరకు కుమార కాకతీయ రుద్రదేవ మహారాయలు ప్రభుత్వం జరిగిన తరువాత మహమ్మదీయ ప్రభుత్వానకు వచ్చిరిగనుక అవేమారెడ్డిగారు రాజ్యం చేసే ముతల స్వస్తిశ్రీ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౨౭౬ అగునేటి క్రోధి నామ సంవత్సర కార్తీక శు ౧౫లు పైన వ్రాసిన శ్రీ సోమేశ్వర మహాపాత్రుని కొమాళ్లు, సోమరాజయ్య వీరభద్రదేవుగారికి పింగళి అనే గ్రామం అష్ట... అగ్రహారము ఇచ్చినారుగనుక పింగళిలో నివాసం చేసివుండుట. ... గద్దివారు సింహాసనములు ఏర్పడ్డది. శాలివాహన శకం ౧౩౪౧ వరకు రెడ్లప్రభుత్వం జరిగిన తరువాత పైన వ్రాసిన పింగళి సోమ బాబయ్య, వీరభద్రయ్య, వారి వంశజ సోమరాజయ్య సలుపుతిలకువా.. య్య కొమారుడైన పర్వత వన్నకవి పుత్రుడైన ఈశ్వరప్ప అర్ధమంత్రుడు కొండవీడులో వున్నాడుగనుక అప్పుడు ప్రౌఢదేవరాయలవారి అధికారం జరుగుతూ వుండే దినములలో శాలివాహన శకం అగునేటి రౌద్రి సంవత్సరం లగాయతు శా. ౧౪౨౭ అగునేటి ప్రజోత్పత్తి నామ సంవత్సరం వరకు - ప్రభవప్రథమ పంచక మని పన్నెండు సంవత్సరములు మహా క్రూరములయి క్షామాలు సంభవించినందున ప్రజలకు చనుకులేక తిన్నకాన్ని త్రాగుదుల కరకాలు...

స్థానం రాజులు. . . . . . . . . . . . . . . గనుక అప్పటికి శూరా ల్తొపాటికి పూర్వం గా గోపరా
జు- - - - - - - - . కాశ్యప గోత్రులయినకేతన ప్రభు కారణ అనే అతడు తన సంప్రతి అమ్మ చూపె
గనుక- - - వద్దా సంప్రతులు అయినేశ- మునివ- త్రయ మనుకుంటే పూ- రణా ములయిన
బన్లేరు . . . . . . . . మిత్రుడా కేతను వారి సంప్రతిర ఆయను. - భయివర వోటుకు- . . .
- - - అతనికి రెండు పాతికెలు పాతికె ౧కి వె౧౦ చూప్పున అమ్మ ఉభయులు నిర్ణయించి
వున్నది। రాజా శివదేవుని మంత్రి ంటకు తుట్టిబ బిల్లకురువ తిం మ్మరాజులు ౘల్లిబ పో
తులూరి మల్లంన్నకు ఈప్రకారముగా అనుభవం నిర్ణయించు పరచు కొని। ——.
తదనంతరం వేరున్న మిరాశీ స్థానం నకు నిల్చుకొని వుండుటానకు త్రాణ
హోతువచేత నునిలువ లేక పోయిరి గనుక అప్ప ముదంత లూపైఉన వ్రాశిన పింగళ తి
మ్మరాజు య్యనకు పైనవ్రాశిన మిరాశీలు క్రయంచేశినారు। అందువల్లశి మోదే ముని వారు.
- ట్టిబ ఆవీసాలు బిల్లాకురతి తింమ్మరాజులు ౘకుట్టిబ కరౘ పోతులూరి మల్లయ్య
- - - వేరశి ముప్పాతికె ంటుకి . . ౧౦ చూప్పున. వేరు. పన్నెండు వీసాలయుంటవె ౧౨౦ మహా
లుౘ పింగాళయియా న్నరంన్నకు - క య్యకున్నారు గనుక సదరశివదే మునికటౘపాతికె పింగళ
నికి ముప్పాతికె భాగం చెల్లుతూ వచ్చెను। వద్దెకనాటి కాకరాజులు ౧౩౦౦ శకం వరకు ప్రభుత్వం
చేశిత మహాలుదేశములు మ్లేచ్ఛాక్రాంతములు అయిన గనుక కొండవీటి శీమ సమతు బంద్దో
బస్తు చేశేటు - రుకం తి- - లాప్రాణం కొండవీడు పావేలి లోదా ములు చేశినారు। కొండవీ
టి శీమ మూడు మాట్లు చేశి జమీందారీ- కుపంచి పెట్టబడెను। ఈప్రాణం సరకారు తు జ
మ్మదారీ అయిన సూరి వెంకన్న పంతులు గారి పట్టలోకి వచ్చెను. - - - ఈ పాటితాలూ
కు దాఖలాలు అల్లది గనుక వెంకన్న పంతులు గారు అధికారం చేశేటప్పుడు ముటుకూ
రి మిరాశిదారుడయిన పింగాని మల్లిపరాజులు యీతని ఒల్లురాజు అనే వాడు కరణీకం

చేస్తూవుండగా పైన వ్రాశిన శివదేవుని శ్రీపారశయవంశకుడయిన శ్రీపుత్రరాజు కామారుడయి
నప్పుడంటే దేవప్పయినే దెబ్బైసంవత్సరములు వృద్ధత్వేవరకున్ను పుత్రసంతతిలేకపోయినను
నుకను, వృద్ధుడుగా నుండుటవల్లను జీవనోపాధి జరుగకనున్ను ఆపుత్రునికి మిరాశీ వల్లని వి
త్రం యేమిటంటే. చి సదరహీ మల్లపరాజు యల్లమురాజు నుభి యవనంపించుకొని తన
మనోభావం తెలియచేశి హాతేశేషమయిన తనపాతికె మిరాశి ఇరువై ఐయిదువరహాలకు
విక్రయించెప్పి పింగళవారికి ఇం.వ్వు - కొన్ని దినములకు అతను ఆగ్రామాంచాలించినా
తుగనుక తన్నాదివేయరలు కాని - కాల్వపాటిగ్రామకరణీకంచేశినారు. పింగళవారువే
కభాగముగా అనుభవిస్తూవున్నారు. పైన వ్రాశిన వెంకన్న పంతులుగారు - - - - పంతులు
3 గారు ప్రభుత్వం చేశిన తరువాత వెంకటాద్రిరాయనింగారు ప్రభుత్వంచేశేటప్పుడున్ను,
చిలుకూరి మిరాశీదారుల్ అయిన పింగళి అన్నయ్యదిరాజులు పూర్వీకమయిన శ్రీసోమే
శ్వరస్వామివారి ఆలయం - - - - ధారంచేయించినస్ని ౧౧౧౭ శాలివాహనశకవర్షంబు
లు ౧౭౨౯ అగునేటి ప్రమాదినామసంవత్సర మాఘ శు ౧౦ సోమవారం నాడు శ్రీ సోమేశ్వరస్వామి
వారిని పునఃప్రతిష్ఠచేయించారు - అర్చకానకు రాచర్లవాలు నుండి ఆత్రేయసబ్రాహ్మణులను ని
యమించి శ్రీస్వామివారి నిత్యనైవేద్య ఆరాధనలకు ఉపకరణములకు జమీందారుడయి
న మూసూరు వెంకటరాయనింగారు కుచ్చెల పాతికె, మెట్టపొలం లోమాన్యంగాని - - - -
ఇనాములు యిప్పించి శ్రీస్వామివారి దగ్గర సేవచేసే నిమిత్తం భజంత్రీలకు అర్చకులకు
- - - - ఆరకుచ్చెల ఇనాములు యిప్పించినారు. (సహీ

సదరహీ శివాలయం ప్రతిష్టచేసేకాలమందు పైన వ్రాశిన వెంకటరాజు
గ్రామానకు ఆగ్నేయభాగమందున్ను అచ్చెల్ల గ్రామానకు వాయవ్యభాగానను
వం తోటలు వేయించి ఇద్దరు వేయించిన వనం తోటలు వదగ్గరవారు దేరి వక భాగం త

త్వించినారు. వెంకటకృష్ణసింహ్వారి ప్రభుత్వములో యీ గ్రామం కొండవీటి వారి వేటి జాగీరు లో దాఖలు చేసి ఖిదమతుల పరంగా వుంచిరి గనుక సన్ 1130 ఫసలీ వరకు జరిగెను.— —

తదనంతరం ఖిల్లాదారి చేసి జాగీరు మొఖాసా వెళ్లి తిరిగి గ్రామాదులు జమీందారి పరం చేసినారు గనుక వేంకటాద్రి సింగారు ప్రభుత్వం చేసిన తరువాత వారి కొమరులు అయిన వెంకటరమణయ్యగారు వుభారి ప్రభుత్వములో సన్ 1210 ఫసలీ శాలివాహనశక వర్షంబులు 1722 అగునేటి దుర్మతినామ సంవత్సరములో ఈ గ్రామం మిరాశిదారు అయిన వెంకమరాజు శ్రీవేణుగోపాలస్వామివారి ఆలయం బాగుచేయించి మాఘశు 17 రోజున సదరహి స్వామివారి సంప్రోక్షణ చేయించి పూజించడానికి శ్రీనివాసాచార్యులు అనే విప్రుని సున్నిని నియమించినారు గనుక ఈదేవునికి నిత్యనైవేద్యదీపారాధనలకు వెంకటరమణయ్యగారు గారు వెంట్లపొలం తు [illegible] శాంతికి మాన్యం గాను తుండు కుంటలు మాన్యం యిచ్చి ప్రభుత్వం సన్ 1217 ఫసలీ వరకు ప్రభుత్వం చేసినారు. ఇప్పుడు సదరహి ఫసలీ లగాయితు ఇతని మనుమడు అయిన రాజా మనూరి వెంకటరావుగారు మయినరు వుండి వున్నారు గనుక వారి కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు వారు మేనేజరు పరంగా తల మామూలు ప్రకారం జరిపించుకుంటూ వున్నారు.— ఈ గ్రామానకు వుండుకున్న హద్దుల వివరం.— — —

తూర్పు దిశ ఆగ్నేయమూల తక్కెళ్లపాడు, కుందేటి సూర్యచంద్రాదులు వున్న దాఖలా వకటి. అక్కడినుంచి తూర్పు పోగా దిశను చాలు రాళ్లు వున్నవి. దక్షిణపు— —

ఆగ్నేయమూలను సూర్యచంద్రాదులు గల దాఖలా వున్నది. ఆగ్నేయమూలను తక్కెళ్లపాడు, మేడికొండూరు, మంచికల్లు కూడలి సూర్యచంద్రాదులు కలవి. అక్కడనుంచి తూర్పు దిశ మాంగాని చిలకలూరు మేడికొండూరు భీమవరపాడు కూడలిన... ఇక్కడ వున్నది. అక్కడనుంచి ఈదిశనే గ్రామాలకు భాట్లపాడు— — । కూడలి [illegible]

మూలను వుత్తరాయి వకటి వున్నది। అక్కడ నుంచి వుత్తరానకు - - - - - . పాలు
రాయి వున్నది। అక్కడనుంచి తూర్పునదిశను గాజు రాయివున్నది। - - —— అక్కడ
నుంచి ఉత్తర దిక్కునడువగా సూర్యచంద్రాదులు గలరాయి వకటి వున్నది। - - - - ౧
తూర్పుదిశను చాలుక రాళ్ళుండున్నవి। అక్కడనుంచి ఉత్తరపుదిశను . - - - ౧
అక్కడనుంచి చా-- యపైలాలను కొట్టుపాడు కురుపూడి పొలము- కుంట - - . ౧
సూర్యచంద్రాదులు వేసిబాలు। అక్కడ నుంచి సదర ఆవాయవ్యమూలను [illegible]
రి గుడి వుండవలసిన స్థలమందు చాలుక సూర్యచంద్రాదులు వున్నరాయి వకటి। అక్క
డ నుంచి పడమటి దిశను పోగా చాలు రాళ్ళు నాలుగువున్నవి। అక్కడ నుంచి యీదిశ
నుంచి దక్షిణం - - - . తానుగుడి వుండి- ఇక్కడికి మూలరాయి సూర్యచంద్రాదులతో
వకటి వున్నది। అక్కడ నుంచి పడమటిదిశను చాలు రాయిలేదు। అక్కడనుంచి ఉత్తర
పుదిశను సూర్యచంద్రాదులు గలరాయి వకటివున్నది। అక్కడ నుంచి యీ దిశను పోగా
నుగుడి - - - - ।గ్రామ మూలుదు కూడలి మూలరాయివున్నది। అక్కడనుం
చి పడమటి దిశను - . . . । మకారు పొలికి సూర్యచంద్రాదులు వున్నరా
యి వకటి వున్నది। అక్కడనుంచి ఈశాన్య - - . + పోగా నంది గామ కం . తూ
దిక్కల 4న కూడలి వసంత్రాబు పాడి కుంది కలుమీదను సూర్యచంద్రాదులుగలరాయి వున్నది
అక్కడ నుంచి దక్షిణపుదిశను, ముచ- పూండి - - - కుంటాకింద వున్నచా
లురాయి సూర్యచంద్రాదులు గలది వున్నది। అక్కడనుంచి పడమర మూల్పూరు
కలత్రి పూండి చాలురాళ్ళు రెండు వున్నవి। ఈ దిశనే . . . రాయి వకటి వున్నది। —.
అక్కడ నుంచి ఈ దిశను పోగా కొట్టుపాడు, తవెళ్ళపాడు, కావింపైపూ
డి కూడలి సూర్యచంద్రాదులు గలది స్తంభం వున్నది। ఈ దిశనే సూర్యచంద్రాదులు

కలరాయివకోట వున్నది॥

కంచుషియన్నతుము గుడిపూండి సుతుపాలదుగుతాంబోక
చింత పల్లి సకారరుముతుర్జో నన్నగరుసకా౧౭౨ బహుపతీకాన్య
రనామసంవత్సర మార్గశిరశు ౧౧ ఆదివారం శ్రీరామంకరణాలు
పరమాత్ముని నరిశిములు గుడిపూండి బుచ్చిరాజు వ్రాయించినది॥—.

శ్రీరామునికి పూర్వంనుంచి గుడిపూండి అనే నామాంకితంచేత పిలుస్తూవున్నారు. గజపతి సింహాసనస్థులైన గజపతి మహారాజు గారు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు పాతిద...... ప్రధానులుగా పరాజు రామన్నగారు నాలిహానన కవరుసంబులు ౧. శ్రీ ఇంగునేటి రక్తాక్షినామసంవత్సర భాద్రపద బ ౧౦ అంగారక వారం రోజు సూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు సప్రభువు దగ్గర దానం పట్టి సమస్తమైన నియోగులకు గ్రామకరణీకేపు మిరాశీలు నిర్ణయించిపుడిల శ్రీరామానకు గౌతమ గోత్రుడయిన రామరాజుకు మిరాశీ యిచ్చియెని మిది కుంచ భూమి గ్రామం యిప్పించి వారుగనుక తదాది మొదలుకొని రామరాజు సంతతి వారు గుడిపూండి... నింగ్లి కొందరు పరమాత్ముని వారని పౌరుష నామం చేతను అనుచరిస్తూ వున్నారు॥— ——

తదనంతరం కుళోత్తుంగ గాంకబోడ రాజులు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు కొండవీటి పడమటి దేశానకు చతుర్థకులజుడయిన కొండమనాయకునికి అధికారం ఇచ్చినారు గనుక అతను ఆదేశానకు వచ్చి ప్రభుత్వం చేస్తూవున్న కాలమందు ఇతని భార్య అయిన... లాంబికయే యీస్థలమందు దేవాలయం కట్టించి భీమేశ్వరలింగాన్ని ప్రతిష్ఠచేసి శాసనస్తంభం నిలుంపజేసి నక్రమం చెట్టిదని॥ శ్లో॥ శాకాబ్దేన యనే చబందు గణితే ప్రస్నాయపౌష త్రో, ఖ్యాతే కొండమనాయకస్య రమణీ - లాంబికా రాజితే, సౌభాగ్యావర భీమనాథ్ప్రతి తయాలింగప్రతిష్ఠాకృతా॥ సప్రసాదావమతుల్య భోగ నిలయం భూమి... ——

స్వస్తి సమస్త గుణగణాలంకార ద్విగుణిత మదకలద్విపదవా - కాకతీరట్ల
కులకులాచల మగ్నం - - చతుర్ముఖ కులకమల - దినకరప్రభుదిఖిరుద - ష్టద్విరద దనివారణ
గాంక నరేంద్ర నగర ప్రతారణాత సమంబి త్రిపుర వరాధీశ్వర సముద్భూత శ్రీమేశ్వర ఇలవరగా
రగా వినోద సంపాదిత బుధజన ప్రమోద విపక్ష వక్షస్థల దున నిబెల్లగడి పోటు వల్లను సుజన
జనవనవ సంత్తా కాంతా జయంత గండరిగండ నావూరాది సమస్త ప్రశస్త సహితం శ్రీమన్మ
6. హాలి తాండవ నాయకునకు - - . . ప్రసమునయు... మూనయన వళ్లిఖ్లయు, ధర్మార్థకామన
మన్వితంయును, సుజనచింతామణియును - నప్రోలమాంబిక - - కుధర్మార్థముగా
- గొండపర మటిలోని గుడిపూండిలో శ్రీమేశ్వర దేవర ప్రతిష్ఠ చేసి గుడి కట్టించి యీ
దేవరకు భోగార్థముగా శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౦౪౨ అగునేటి ఉత్తరాయ
ణ సంక్రాంతి నిమిత్తమున గుడిపూండికి - నవేని లింఖ ౬౬ దేవర ప్రతిగ్రహము కుధా
రాప్రహితం చేసి స్తా - పతి - - - మొదలైనవి నియోగముల జల్లించి పరిచారకజనంబులకు
. . . . . . . . పుణ్యక్షేత్రంబులు శాసనస్తంభంబుల మీద లిఖియింపజేసిరి - . . . . సిం
హాసనాసీనుడైన కాకతీయ రుద్రదేవ మహారాయలు ప్రభుత్వము చేసి శాలివా
హన శకం ౧౧౪౨ శకం వరకు జరిగిన తర్వాత రెడ్ల ప్రభుత్వమునకు వచ్చె హోలయ వేమారె
డ్డి ప్రమపోతవేమారెడ్డి, అనవేమారెడ్డి కొమారుడైన రాచవేమారెడ్డి మొదలయిన అగ్ర
యారెడ్లు శాలివాహన శకం ౧౩౫౦ శకం వరకు రెడ్ల ప్రభుత్వం జరిగిన పిమ్మట గజపతి వారు
ప్రభుత్వం - . . . . . . నర - . . . . సింహాసనస్థుడైన కృష్ణదేవమహారాయలు గజ
పతివారిని పిలుపించి - . . . శాలివాహన శకం ౧౪౩౬ శకం వరకు ప్రభుత్వం చేసిన త
ర్వాత ను, అచ్యుత రాయలు, సదాశివ రాయలు, తిరుమలరాయలు, అధికారం జరిగిన
పిమ్మట శ్రీరంగరాయల ప్రభుత్వములో కొన్నాళ్ళ మానకు దక్షిణాఖ్యా గంయందు ప్రబలంగా

విష్ణుస్థలంకట్టించవలెనని ప్రయత్నంచేయించి గర్భగుడి తయారు చేయించి ముఖమంట
పం మొదలయినవి విస్తారంగా కట్టించడానకు స్తంభాలు దూలాలు మాత్రం కొలువుదీరి వాల
యం తయారు చేస్తూ వుండగా శాస్త్రకాలంలోను - ఇబ్రాహింపాదుషాహా వారుకనాటక
పాదుషాహా అయిన శ్రీరంగరాయలను జయించి శాలివాహన శకం 1573 శకంలగాయతు యీ
దేశం ఆక్రమించిరి గనుక అంతటిదేవాలయంపునిర్మాణము పోయినది. గర్భగుడి మాత్రం తయారు
అయినందున గ్రామస్తులు శ్రీ కన్నకేశవస్వామి వారిని ప్రతిష్ఠ చేశినారు. ఆ సమయంబులోనే మళ్లీ
ఇబ్రాహింపాదుషాహా వారి తరఫున ఆమీనుమలుక్ అనేది దానికి ప్రభుత్వానికి వచ్చిబహుశోదే
వాలయాలు పాడుచేశేయడల పైన గ్రామస్తుల భీమేశ్వరస్వామి వారి ఆలయం పడకొట్టించి స్థ
లంబులపట్టినారు. తదనంతరం గ్రామస్తులు పైన గ్రామస్థ శ్రీ చన్నకేశవస్వామి వారి ఆలయా
నకు నైరుతి భాగం శివస్థలం కట్టించి శ్రీ సోమేశ్వరస్వామి వారి- . . . లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠ
7 చే[redacted]ారు. గనుక- . . . . మొగలాయివారు నిర్ణయించి నక్షత్రం ఇనాము ముచ్చిలికా

శ్రీ చన్నకేశవస్వామి వారికి, శ్రీ సోమేశ్వరస్వామి వారికి-

ఉభయులుకు యిచ్చినది- . . . ంయిచ్చినది. . . . . ఇనాములు
యిచ్చి నిత్య నైవేద్య దీపారాధనలు నిర్ణయించి పాదుశహా వారు కొండవీటి సమసముతుబం
దీబాలముతు సర్దారాలు నిర్ణయించేయడల- గ్రామం పాడు సముత్త- . . . చెన్ని
పట- . . . ఆమీను చదువురు. దేశపాట్లు పరంగా వారున్నారు. . . . . . నబ్బుల్ల
దేశాయి జంగ్గర మొదలయిన సాము శాఖలు- . . . బాదాను బాలా వంశీయులు తుస్సలి
1711 ఫసలీ వరకు జరిగించినారు గనుక ఈ పాదుశహా వారి తర్ఫు- - జామదు అనేసర్దా
రుడు ఈ గ్రామం జాగీరు యిచ్చినారు గనుక ఆ . . గ్రామములో ప్రవేశించి ఈ జాగీరు అను
భవిస్తూ వున్నప్పుడు గ్రామం వుండకు పశ్చిమ భాగమందు చెరువు త్రవ్వించి మళ్లీ గ్రామానకు

స్త్రీమ పార్శ్వమందు నసేభావితత్వించి తానసా వారి అధికారం మట్టుకు జాగరుకులు మభవించినారు।

- - — షసతీన బాబు ముబారసు ఖాను ఖావొందరుమ-దేశస్తులను పిలువనంపించి కొంతవ

లిశమ - - - - చేశి జమీందాలకు- పెట్టేయిడల కొత్తామవా శెరెడ్డి పద్మనాభునింగారు

. . . త్త పల్లి తాలూకాలో బాపులు అయినారు గనుక, పద్మనాభునింగారు చంద్రమౌళిగా

రు- రామలింగన్నగారు, నరసన్నగారు, సూరన్నగారు, చిననరసన్నగారు, చినరామలిం

గన్నగారు, బుగ్గయ్యగారు, రామన్నగారు, వెంకటాద్రినాయుడుగారు ప్రభుత్వంచేసిన తరు

వాతను - జావా శెరెడ్డి బసన్నాధ బహద్దరు మన్నేసులతాను గారు ప్రభుత్వంచేస్తూవున్నారు।-

చిలుకూరిలో వున్నదేవాలయములు సంగతి। చినరామలింగన్నగారు ప్రభు

త్వములో కాసరాయలు నాసరు. గ్గబహద్దరు సుబావారు పరాసువారిపరం చేశిరిగనుక

౧౧౯౹ షసతీలగాయతు ౧౧౯౭ షసలీవరకు యేడు సంవత్సరములు ప్రభుత్వంచేశి

దేవాలయాలు పాడుచేసి వృత్తిక్షేత్రాలుతీశివేశినారు। తదాది మొదలుకొని ఖిలపడివుం

డెను। స్వ ౧౨౧౧ షసలిలగాయతు పరీధావి నామ సంవత్సరములో దేశప్రభువులయిన రాజావా

శెరెడ్డి వెంకటాద్రినాయుడు బహద్దరు మన్నేసులు ఖానుగారు చెన్నకేశవస్వామి వారి ఆ

లయం బాగుచేయించి స్వామి వారికి సంప్రోక్షణచేయించి పూజకు వెంకటాచార్యులు

అనే వివ్రనసులను నిర్ణయించినారు। అప్పుడే గ్రామస్తులు శ్రీసోమేశ్వరస్వామివారి

ఆలయం నుంచి నాచ్చారు చేయించి శ్రీస్వామివారిని పునఃప్రతిష్ఠచేశి పూజచేయడాన

౪ కు.. పా౦ సుబ్బన్న అనే శివబ్రాహ్మణుని నిర్ణయించినారు గనుక ఉభయదేవస్థానము

లకు నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు జరుగగలందులకు రాజావా శెరెడ్డి వెంకటాద్రినాయు

డు బహద్దరు మన్నేసులతాను చేశినవసతి। —

శ్రీ చెన్నకేశవస్వామి వారికి - . శ్రీ సోమేశ్వరస్వామి వారికి - రెండుకుంచె

హాములు ఇప్పించినారు గనుక ఇదివరకు జరుగుతూ వున్నది... మారకుడు॥ —.

ఈగ్రామానకు జంగాల పాడు అనేదిబ్బ వున్నది। ఆ దిబ్బ వున్న స్థలమందు విస్తారి
చి జంగాలు వుండేదట. ఇప్పుడు ఆ స్థాలిట మీద భీమేశ్వర లింగం వున్నది. దేవాలయం శి
లమై వున్నది। ఆ లింగం ... శాసన స్తంభం వున్నది. - - - మూరెడు వెడల్పు నకలది, నాలు
గువైపుల వ్రాసి వున్నది। శ్లోకం॥ . . . . . . . . . అని యీయ
౧ నప్రభుత్వం చేసిన తరువాత వీరి తమ్ముడయిన జగ్గయరాయనింగారు స్న ౧౧౪౧ ఫసలీ వరకు
అయిదు సంవత్సరములు అధికారం చేసినారు. వెనక - - - వెంకటాద్రి అప్పారాయని
గారు స్న ౧౧౫౧ ఫసలీ వరకు పది సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసెను. తదనంతరం . . . .
వున్నారు. అప్పారాయనింగారు ప్రభుత్వానికి - - - - - - - ౧౧౬౮ ఫసలీ వరకు నలుబై
అయిదు సంవత్సరములు అధికారం చేసిన తర్వాత చతుర్థకులజులైన వెంకట నరశింహ
అప్పారాయనింగారు - - - - ఫసలీలగాయతు స్న ౧౨౦౨ ఫసలీ వరకు ప్రభుత్వం చేసిన
తరువాత స్న ౧౨౦౩ ఫసలీలో కుంఫిణీవారు... ఈ పరగణా గ్రామాదులు మేస్తరు
ంట్రోలు ధారగారి వశం చేసిరి గనుక ఆ ధారగారు ఆ సంవత్సరం మాఖ్ఖింప్పుతు చేసిన త
గాత గుంటూరు సర్కారుకు ఒకటిరు ధారగారు అయిన మేస్తరు - ధారగారివశం చేసిరి గ
నుక స్న ౧౨౦౪ ఫసలీ లగాయతు స్న ౧౨౧౦ ఫసలీ వరకు మేస్తరు తాంగోర్థ మొదలయిన
వారు యిచ్చి.. మాఖ్ఖింప్పుతు జరిగించి ౧౨౧౧ ఫసలీలో రాజా వాశిరెడ్డి వెంకటాద్రినాయ
డుగారికి శాశ్వితానకు యిచ్చినారు గనుక సదరహీ ఫసలీ లగాయతు స్న ౧౨౨౧ ఫసలీ వరకు
ప్రభుత్వం చేసి చనిపోయిరి గనుక తదనంతరం స్న ౧౨౨౬ ఫసలీ లగాయతు ౧౨౨౭ ఫసలీ
వరకు తత్పుత్రుడయిన జగన్నాథబాబుగారు ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నారు॥ —.

దేవాలయాల కయఫియ్యతు॥ యీ ఊరికి పశ్చిమభాగమందున మహ్రి...

శ్వర స్వామివారు॥ ౧॥ శ్రీ వేణుగోపాల స్వామివారు॥ —.

గ్రామదేవతలు॥ —. గంగానమ్మ, ఊరిపడమర. వీటికి జాతర గ్రామంవారు ౧. చేస్తారు.

౧ పుటలో గ్రంథపాతము॥ —.

10 కయిఫియ్యతు. తెల్లూరు సమతు మజుకూరు తాలూకె బంత్రపల్లి— సర్కారు ముర్తుజానగరు యీలాకె వాశిరెడ్డి జగన్నాథ దేశముఖులు మన్నెదారు సెన్ ౧౨౧౨ ఫసలీ సల్వియర్ జండర్ ధారవారి కచేరికి మజుకూరి —. కరణాలు వ్రాయించిన లిఖితము॥ —.

పూర్వం నుంచిన్ని ఈ గ్రామానకు తెల్లూరు అనే నామం కలదు. కృతత్రేతద్వాపరయుగములు అతిక్రమించి కలియుగం ప్రాప్తమైన వెనుక ఫరతు...

యసంతతి రాజులు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట త్రినేత్ర పల్లవ ప్రతినామధేయుడైన ముక్కంటి
అనే మహర్షి కోన్న లింగ సంభూతుడై ధరణికోట రాజధాని గావరించి ప్రభుత్వం చేస్తూవుం
డగా ప్రస్తుత - - - కలిగిన కొల్లూరికి పశ్చిమ భాగమందున కొందరు జైనులు ఆకడ గ్రామా
నకు లాదిన గరపుపాడు అనే అభిధానం మహేశ్వర చికాపురం వుండిరి. శాలివాహన శకప్రవే
శమయిన మీదట కీర్తిముఖులైన ... వర్తి ప్రభుత్వం చేసిన మీదట ఇతనివం
శకులయిన రాజ విక్రమాంక జయసింహాగ్ర పొలుడు, మల్లిదేవుడు, సోమదేవుడు, - - వర్
దేవుడు, శింగదేవుడు, వేంగిదేశాధిపతి అయిన విష్ణువర్ధన మహారాజు మొదలయిన-
రాజులు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట శ్రీమహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక స
త్యాశ్రయ కులతిలక చాళుక్య వంశకుడయిన త్రిభువనమల్ల చక్రవర్తి దధిముఖపుర
మనే పట్టణంలో వుండి రాజ్యాధిపతి అయి ఏకఛత్రాధిపత్యం చేయుచుండగా సువారి
కార్యకర్తలయిన సహస్రగండ నాయకుడికి నల్గురు కొమాళ్లు జన్మించారు. అందులో జ్యే
ష్ఠ కొమారుడైన అనంత దండనాయకుడు అత్యంత శూరుడయి కుంతల, నేపాళ, వం
గ, మాళవ, రాజ్యములు సాధించి అధికృతలచేసుకొని సమస్తమయినదేశాధీశ్వరులం తమ
పాదాక్రాంతులగునట్లుగా చేసుకొని అకడనుండి ... గా బయలుదేరి వెలనా
టి ఆంధ్రదేశానికి వచ్చి ప్రభుత్వం చేస్తూ కృష్ణవేణి నదీ తీరమందు వుండే ఈ గ్రామానకు వ
చ్చి తమ ప్రభువు అయిన త్రిభువనమల్ల చక్రవర్తి ... శుక్ల నామసం
వత్సర పుష్య సు ౧౨ - కాలమందు ఈ గ్రామ మధ్యమందు ఆలయ ప్రాకారములు మంటప
ములు కట్టించి స్వనామహేతువల్ల అనంతేశ్వరుడనే లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠచేసి ఈ దేవునికి నిత్యో
త్సవ పక్షోత్సవ మాసోత్సవాదులు - - - - ములు అయిపోదు అనే - - - - పద్యకరుపతివా
- - తెలియక - - - శాసనస్తంభం లిఖింపచేసినారు. - - కూడా ఇలా

. . . . . . . సకింత శ్రీమదనంతపాలు దండనాథు పుత్రి త్రిభువనమల్ల.. త్రి

క్రమరాజ్యసంవత్సరే మన్మథ సంవత్సరే ఉదయ... పౌష్యశు౧౦... భాగాబ్దాం.

త్పురుషర్వకర పరివార మర్జ పుణ్యదిన.. పుణో వాంతసేనాపతిదే. వ్యారికయుద్ధ -

. . . . సమస్తం. త్రిభువనమల్లదేవర . . . . . . . . . . . . . . త్యాగాంశప్రాధేయు

ముంవదండర్థ।- . . . -- (భగవతే శ్రీ అనంతేశ్వరదేవ సం[illegible] పాదాల్. ఈ

ప్రకారం శాసనస్తంభంబులి ఖయింపజేశి అనంతవర్మ - - . ప్రభుత్వంచేశిన మీదట

కులోత్తుంగచోళమహారాజు దేశం ప్రభుత్వం చేసుకవుండగా - . భృత్యరాజు

అయిన - . . . శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౦౨౩ అగునేటి భాద్రపద శు ౧

సౌమ్యవారమున దక్షిణాయన పుణ్యకాలమందు శ్రీ[illegible] - చంద్రమణి కొల్లారి శ్రీ అనం

తేశ్వర మహాదేవరకు అఖండ వత్తిదీపమునకు సమర్పించినది।- - - గద్దెలు అయుదు।

స్వస్తి శ్రీ శక వర్షంబులు శ్రీ కులోత్తుంగచోళదేవు దిశ -.. సంవత్సర

ములు ౭ (శ్రీ) [illegible]. ఆషాఢ బ౧ - — దక్షిణాయన సంక్రాంతి నిమిత్తమున పూసంపా

. . . కూంతురు మల్ల — ౫ఇక్కడ నుంచి 3 పంక్తులు గ్రంథ పాతము —.

12 — . త్రములయిన .— కులోత్తుంగచోళ - కళరాజులు అఖండవత్తిదీపములకు - .

స్వగగ సమర్పించి శాసనస్తంభం మీద లిఖింపజేశినారు। ఈ అఖండేశ్వర స్వామివారి

పూర్వం నుంచి - ద్ర - - ప్రభుత్వం చెందియుండిరి గనుక ఈ స్వామివారికి అఖండేశ్వరుడని

వీని - శేంద్రేశ్వరు స్వామి అ - -టికదప్ప। శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౦౮౪ నకం - - - శ్రీమద్రా

జాధిరాజ రుద్రదేవమహారాజులు ఏలుబడి - - శాలివాహన శకవర్షంబులు౧౦[illegible] అగు

- — ౧౩ శుక్రవారం - . . యమన. ఉ సూరదాష్ప త్యతంత్రాత నకుంత్యత్యాలుండు

దర్శముగా - చంద్రక అఖండవత్తిదీపమునకు - .. శ్రీ స్వామివారి - .. అఖండ

౭౭ యీసాక్షై అ యిదు సదర హొశక మున్నత్రి ఖండేశ్వర మహాదేవరకుపల్లసాసి అఖండవ
త్రిదీప మునకు యిచ్చువెళ్లె. ద్వ---- శ్రీ మల్లవర్షంబులు ౧౦౬౧ అగునేటి శ్రీమద్రా
జ-దేవరధిపుడు.. సంవత్సరంబులు ౨౨ శ్రీవిరాజైశ్వస ౧౦ శుక్రవారం శ్రీ నరేంద్రే
శ్వర స్వామివారికి పెనుగొండ ఆ యత్నపెట్టి వున్నదు... ఆ చంద్రార్కముగా అఖండ
వ త్రిదీప మునకు పెట్టె..... తదనంతరం గజపతులు దేశం ఆక్రమించుకొని కొ
న్ని సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేశినారు, తదనంతరం కోటబురుజులు తత్వ...కేత
రు.... విరాదిట అనుమకొండ సింహాసనాధిపతులు శ్రీ మన్మహామండలేశ్వర కాకతి
య్య ప్రతాపరుద్రదేవ మహారాజులు రాజ్యాభిషిక్తుడయి వోరుగల్లు పట్నంయందు
ప్రభుత్వం చేస్తూ ~~శ్రీకృష్ణవేణీ~~ తీర [illegible] దర్శనానకు పరివార సమేతముగా --- శాలి
వాహన శకవర్షంబులు ౧౨౦౧ అగునేటి సోమగ్రహణ కాలమందు శ్రీ రుద్రేశ్వర
స్వామివారి దీపారాధనకు కృష్ణవేణీ నదీతీరం--- చ్చిన ...... భూదాన్య మొతంచి
శియిచ్చి శిలా శిలపేరట శాసన స్తంభంబులు లిఖింపజేశినారు, శాలివాహన ... వ
కం వరకు సదరహి కాకతియ్య రుద్రదేవ మహారాజులవారి ప్రభుత్వం జరిగినమీదట.
13 వెండ్లు ..... వచ్చిన ద్రవ్యం వల్ల [illegible] ప మును గూర్చి అనేకరాజ్యాలు సాధిం
చి దుర్గస్థలములు ఆక్రమించుకొనికొండవీడు విదర్భదేశానికి - నిగాయెవారు.....
శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౨౮౩ శకంలగాయతు ౧౧ సంవత్సరములు అయి... గామేలి
నారు, తదనంతరం అనపోతవేమారెడ్డిగారు ౧౧ .... లగాయతు ౧౦ సంవత్సరములు
రాజ్యంచేశినారు.. శుభకృతు సంవత్సరం వరకు రాజ్యం-- వహించి ప్రభుత్వంచేస్తూ ౧౨౮
అగునేటి. ...... సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమందున కృష్ణవేణీ నదీ తీరమందున
- ... కొప్పూరుగ్రామములో ౨౦ ఇనాము రుపాశలు అగ్రహారము చేశిన వివరం

కౌండిన్యస గోత్రీకులకు వృత్తులు-౨౩౦. హారితస గోత్రులకు వృత్తులు- ౧౩౦ లు- —
భారద్వాజస గోత్రులకు యిచ్చిన వృత్తులు-౮౩౦॥ వీరిబంధువులు సన్నిహితబంధు
వులు వృత్తులు ౧౧౬౹ — ఈ యినూర్లరు వృత్తులు వారి అంకరణం- - - అష్టభో- - - -
~~[illegible]~~ ద్వారా పూర్వకంగా యిచ్చిన తామ్రశాసనాలు- . - - - .. ఇందుకు
శ్లోకం॥ శాకాబ్దేరుతు దుత్త్రిభాస్కర మితే(శ్రీ) ఖా--- ల్గుణ మా .. ర్యు వమహాసి
పుణ్యేదివసే, భాద్రోదయే పర్వణి॥ సంతృప్తా న హోత రాజ- - - - . కొల్లూరి క్షేత్రతటే
శ్రీరామేశ్వర వంతయజుర్వేద--- రుషాం భూదాపితే సంమ్మతా ॥ ౮

ఈ ప్రకారం అనపోతవేమారెడ్డిగారు శాసనాల మీద లిఖింపజేసియి
చ్చినారు. తదనంతరం వీరి తమ్ములయిన అనవేమారెడ్డిగారు ప్రమ- - - . సదరహి- -
- - రాజ్యం చేస్తూ. సదరహి కొల్లూరి మహాజనాలకు వరిభూమి లేనందున వీరికి లే-
- - తూర్పు పాలానను ౧౨ పుట్లక్షేత్రము సున్న తాడినగరపు తాడి చెల్లుబడి ౧౨ పుట్లక్షే
త్రమున్న - - - కేసరిపాటి నిరంతం పుట్లక్షేత్రం ధారపోసియిచ్చి రాపూరు నేకట్టినారు.
ఈ ప్రకారం శాసనం లిఖింపజేశియిచ్చి, తదాది మొదలుకొని ఏతద్వంశకులయిన వారుచే
శిన అగ్రహారం ఏమ- - - -ఇచ్చినారు. హారితస గోత్రులు- - - . నారు. బలిజపల్లివారు
౧- - - పెట్టినారు. ఇచటి నుండి ౯ పంక్తులు గ్రంథపాతము —

15 - - - ౧౪ శకమందు పట్టిచేసి ఈ దేశం నారింజ్లనో ప మంత్రికి అధికారం యిచ్చి. నిజ
రాజు - - - - ప్రాభుత్వం చేసినారు. ౧- ౫౬ శకమున్న - - - రాయులు దేవరప్రు

భుత్వం చేసిన మీదను - - - - - రాయలు ప్రభుత్వంలో ౧౪౬౩ శకమందు అష్టనేటి ప
వికృతు సంవత్సర కార్తీక శు ౧౧ లు ప్రధాని తిమ్మరసయ్యవారి కార్యకర్తలైన పింతుమా
మిళ్ళ వర్మాంగారు కొల్లూరు గ్రామంలో శ్రీ నరశింహస్వామి వారికి ఆలయ ప్రాకార మంట
పము కట్టించిరి... నాను, పిసిపాటి - - - - కట్టించెను, కల్లూరు పొలం కృష్ణా
ద్దాన తిమ్మకార శిష్యుణ్ణి కాలమందు - - - - - - తిమ్మరసయ్యగారికి పుణ్యముగాను రాగి పో
సి ఉయ్యూరు దేవాలయం - - - మీద శాసనం తిమ్మపచేశి వున్నారు, శాలివాహన శకం ౧౪౭౩
వరకు - - - - ప్రభుత్వం జరిగిన మీదట ఆ దేశం మ్లేచ్ఛాక్రాంతమై మొగలాయీలు...
- - - - - పాదుషహో వారు కుటుబ పాదుషహో అయిన శ్రీ... జయించెను... ఆ దేశం
కట్టుకొని దేశాధిదేశపాళ్ళెం వగైరా బారామహల... వారిపరంగా... వంశ్లయ్యాన జరి
గించుకుంటూ మాపుర తే కొల్లూరు - - - భాగంబు పుచ్చుంచినారు, సుల్తాను ౧౧మ
మహమ్మదు షహో వారి పరంగా జరిగినది, తానీషా పాదుషా వారి అమలులో ౧౦౮౫-
మొజెరి ౧౦౮౬ ఫసలీ వరకు అగ్రహారంలోను.. సదరు ఆరుసంప్రతుల అగ్రహారీకు
లకున్న ఈగ్రామంలో ఆ అగ్రహారీకులు.. బంధువులు జ్ఞాతులు -- లకు ఇనాముగా
ను, ౧౦౪ ఖండుగలు - - - - పొలాలు విడతీశి ఇనాములు - - - - భాగాలుగా ఇచ్చి
తీశినారు.— సదరహీ ఆరుసంప్రతుల అగ్రహారీకులకు ఈగ్రామ మిరాశీకులకరణి
కం క్షేం ౧ .. స్వం -- చేసుకుంటూరు, ౦౪ గోవెడబ్బులున్న చిల్లర దినుసులుకు మిరాశీ
ల వారి జమాబందలు నిర్ణయించి తతివర్య... వృత్తులు... కింద దాఖలు చేసుకొని చే
సుకున్న జెరాయితీ..... జరిగించినారు, ఈ ప్రకారం అలంగీరు పాదుషా వారు ఔరమి
ఔరంగజేబు పాదుషా వారు ఎమిసే ౧౧౧౧ ఫసలీ వరకు జరిగినది. — — — —.
తదనంతరం సులతాన్-- ల్లా పాదుషా వారి అమల్లో వంతర పున ఝాబు...

. . . . నారు, ఈకొండవీటి సంయందు . . . చేశి జమీందార్లకు . . . పెట్టించేయుటు
ఈ . . . అరువు . . కొల్లూరు ఆవూరు చెలుకూరు, అన్నంగా, అనంతవరం, . . ఈ
ఆరు వూళ్లు ఈగ్రామంకసు బాచేశి కొల్లూరు పల్లెలు చేసముతు చేసుకొంటిరి . . — లోను
చెలదిశివారి వెంకటప్పారావు వారు, మాసూరి వారు పాశెళిక్కివారు, ఈ తింగ ముల మూరుకొండు.
ఆరు వూళ్లు ఇందుకింద వుండే పాలెములు లంకలు సమేతం నూజివీడు జమీందారుల్తైనేమో
పెదనరశింహ అప్పారాయణింగారికి జమాగా — . . . చేర్జునివేయించేశి యిచ్చినారు. అ
ప్పటి నుంచి ఈ ఆరు వూళ్లకి స్వంతమేలంటి సరాలు . . . జమా కంద చెల్లిస్తూ వచ్చినది —.

తదనంతరం నిజాం నవాబ్ సలాబత్ జంగ్ వారి అమలులో స్న ౧౧౬౦ ఫసలీలో ఉత్తర దేశంప
రాసులుకు యిచ్చినందునను . . . . . ముర్తజా నగర్ ముస్తఫా నగర్ ముర్తుజా నగర్ స్న ౧౧౭౦ ఫస
లీ వరకు ఫరాసులు అమాని అధర్మవర్తనగా అధికారం చేశినారు. సదర ఫిరాసు
లు వరకు అప్పారావు వారు, జగన్నాథ అప్పారావు, సుబ్బయ అప్పారావు, తింగంవుల అప్పారావు,
దవాను కదన ఆకలప్ప అంప్పనుగారి — జమా జరిగినది. స్న ౧౧౭౭ ఫసలీ మొదలుకొని
మొకలయ్య అప్పారాయుడు గారేమి, నారయ్య అప్పారావు యశోం గారు ఏమి స్న ౧౧౮౭
ఫసలీ వరకు బసాలు జగ్గ నాపర జంగు నిజ మల్లిఖాను -- వచ్చిన ఫమురాల్ పరంగా ఫ
రు జంగ్గు వరకు గుంటూరు సర్కారుకింద దశిస్తు చెల్లిస్తూ వుండి సదర వారి ఉత్తరోత్తరకు నైనవారి
రుసంప్రతులవారికి వుండుకున్న మిరాశీ. గ్రామాదులలో వుండే మాన్యాలు అమానిచేరి మానె
దమైనవి ములో నేమి అన్యగ్రామాదులలో వుండేవారికి ఏమి బ్రాహ్మణ్యాలకు ౨౦౧౭ - లాలు
సదరవారి నరశింహ అప్పారావు మొదలుకొని నారయ్య అప్పారావు వరకు — . . . .
జమా లెక్కల సప్పాల్ వగైరా - . . . . ఫసలీలుకు కుంఫిణి వారి అధీనం అయి
నదిగనుక వేస్తారు - . . . . యిజు కాక . . . సాగు యురు . కాబట్టి ధారకారు ను.

ఈ ధారలు అధికారం . . . సంవత్సరాలలో నమికానాల ఉన్నతి ప్రాణావు కామారుడు - వెం

16 కరటు నరశింహ్మ ఉప్పరావు - ~~16 పుటలు~~

16 ~~[illegible]~~ పుటలు గ్రంథపాతము — —.

17.

ఈ గణపతి శ్రేష్ఠరాజు భూపాల సత్తమః అస్యపౌర మహాదత్తం . . . .

- . . శ్రీ రుద్ర రాజులు . . కాకతీయ క్షేత్ర రామ చంద్రః కరవర వృద్ధ్యై రత్నపితా స-

- . . . . పరమ ధర్మః గాకాబ్దేరు తుంగ భారవే మసకీయాం శ్రీప్రమ . . . . స్మం

య . . నవమి దివా వేంచభో మతిశా సంత్రీ ధ్యాన జుబ్యాం . . . . . ధ్యాం యంతమేత

బ్రాహ్మణ పాద పాంజనంయక్త శ్లోన దత్తవో . . . . వెంకటాచలపతింపా

రాప్నంయా శాస్త్రాణాం దివితే త్రామపురే . . . . లతా . . . సంప్రతాం . ఆ . స్తు

అస్త్రహోతాయ - . . . . వెలనాటి కులోద్భవ్య యజుశ్శాఖా ప్రవర్తతే . . .

- . . దానం త్ర్యంబక పూర్వకం గోత్రానా భా సుర స్సో జ్ఞాన యజుశ్శాఖా ప్రవర్త[illegible]

- దక్షిణ ప్రత్యగ్రహీతతాని అనుభవంతి దివాకరుని రామేశ్వర శాస్త్రులుం. బాణా ——— వృత్తి
చతుర్థం. యేతే హారీతస గోత్రం దుగ్గిరాల వెంకటపతి సోమయాజిం. బాణా పంచభాగవృ
త్తియుక్తం. యేతే భారద్వాజస గోత్రం రుద్ర సూరుభా ఏకాంశ వృత్తియుక్తం. తేతుతత్వే పేషు
ణా వృత్తిమంత్రం. వేదాంతస్థో వృత్తియుక్తం. సర్వేషాం ఆరాధ్యాపకం ప్రత్యగ్రహీతు - - వృ
త్తిమంతుం. దేవబ్రాహ్మణా పరిపాలకం బాలభాస్కర గజపతి - - —— శాసనం అ
నుభవంతి. దుగ్గిరాల పూండి గ్రామానకు శేమంచి పోల్లు లోను అష్టభాగ విశ్వర్యయుక్తంగా
ఆచంద్రతారార్కం అనుభవించువారు. శాలివాహన శకం ౧౦౯౮ అను శ్రీ ప్రమాదీచ
సంవత్సరం బాల భాస్కర గజపతి దేవు యీ మహా పొలంలో ఖండి వాటి అలాపాదాగా
పొలిమేర వద్ద చేసి ౧౧ గోత్రముల బ్రాహ్మణులకు వృత్తులు ఖండి వాటి గ్రామం యి
చ్చెను. ఈమని పొలం ఖండి వాటీలు ౧౧౦ కొలకలూరి పొలం ఖండి వాటీలు ౧౦ జుల్లా
౧౬౦ ఖండవాటీలు దుగ్గిరాల పూండి గా ఖండ వాటీ గ్రామం బ్రాహ్మణులకు యిచ్చి ఈమని
పడమర దుగ్గిరాలకు తూర్పు పొలిమేర వేయించినారు. పొలిమేర శేమచి పోల్లు ఈమ
ని చింతల పూండి, కొలకలూరి, కూరగంచి యిచ్చి. పడమర కొలకలూరికి తూర్పుక
ల శిరాగాను నడుమ దుగ్గిరాల పూండి పొలం చూచ్చి వచ్చెను. దుగ్గిరాల పొలముకు తూ
ర్పు ఈమని. దుగ్గిరాల పొలిమేరకు ఉత్తరం అయెను. పడమర కొలకలూరి దుగ్గిరాల పొ
లిమేర అయెగనుక దుగ్గిరాల పొంయివుండే వరకు ... కుంట వద్ద నుంచి దుగ్గిరాల
పూండి పొలిమేర భాగం కొలకలూరి ఉత్తర భాగం ... భద్ర పడమర - లమెట్టు
ను. - - కొలకలూరి పెను - వి ఈమని కొల్లూరు బ్రాహ్మణులకు. కొలకలూరి
పొలం ఉత్తర భాగం ఖండవాటీలు ౧౦, ౫౦ ఖండ వాటీలు కలసి - —— . ౧౬౦ చేసి
దుగ్గిరాల పూండి కొలకలూరి పొలిమేర వద్ద.

౧౯. పాత్రుని పట్టాభిరామన్నగారు స్వ౧౧౬౭ పస... నిమ.. కూరికా... ప్రోలు
పెండెవడు దాత వ్రాయించిన తాంబ్రదము— శ్రీమాణిక్యరావు రామ్ప్రగారు కొండవీటి
సీమ అగ్రహారీకులకు ఆకాలమందు రాం ...... వెత్తాత్యదత్తి అగ్రహారీకు
లు అయినది రానిచి ఏమర్పించుమని వ్రాయించిన తాంబ్రదము— — —
౨౦ కొలకలూరి వారి గ్రామస్థులు వ్రాసిన... శాసనము ౧... [illegible]

వారు పేర ధరణికోట... లో వడ్డారెడ్డి.... అగ్రహారీకులు వ్రాసిన - - - .౧

॥౧॥ పిడవర్తి కరణాలు దుగ్గిరాల వృంది అగ్రహారమని వ్రాసినది ౧॥ పెదరత్నవృంది కరణా
లు దుగ్గిరాల అగ్రహారమని వ్రాసియిచ్చిరి ౧॥ చరుహూరు మహాజన.. కులకరణీకులు వ్రాస
కృతు.... ౧౦ లు రెడ్డిదత్త అగ్రహారమని వ్రాసియిచ్చినది॥— ౧॥ కాలకులూరి కరణాలు
దుగ్గిరాలవృంది రెడ్డిదత్తి అగ్రహారం॥—. ౧॥-. రుకాండ మహాజనులు అగ్రహారము నిర్వాహము

॥౧॥ శృంగారంపాడు యజమానులు దుగ్గిరాల అగ్రహారమని వ్రాసినది॥ - ———

॥౧॥ పెనమల్లి, కొడిపల్లి యజమానులు దుగ్గిరాల అగ్రహారమని వ్రాసినది॥— —

॥౧॥ తాడిపర్తి మహాజనులు దుగ్గిరాల రెడ్డిదత్తి అగ్రహారమని వ్రాసినది॥ —— —

॥౧॥ పెదరాచూరు మహాజనులు వ్రాసినది అగ్రహారమని॥—. - - - - -

॥౧॥ ఈమని కరణాలు దుగ్గిరాల అగ్రహారమని వ్రాసినది॥ - . . . . . .

॥౧॥ ఉప్పులూరువారు శుభకృతు సం॥ పొల్లగం సుం౧౦ లు అగ్రహారమని వ్రాసినది —.౮

మాణిక్యరావు వ్రాసిన సనదులు॥ —. ౧॥ మాణిక్యరావు రాయనిం
గారు స్న ౧౧౩౬ ఫసలీ దుగ్గిరాలవృంది తిరాసర స్థితే జాగీరుదారులు మాకు యిచ్చిం
చుమని వ్రాసినది ౧॥ స్న ౧౧౩౬ ఫసలీలో మాణిక్యరావు ముంప్పు వెంక గారు దుగ్గిరాల
కాపులపేర దుగ్గిరాల రెడ్డిదత్తి అగ్రహారీకులు అయివున్న దుగ్గిరాలవారు, దివాకరు
నివారాది శిష్టులోగాలుకు దని కూర్చివున్నారు, సనక వుంచుమని వ్రాసిన తాకీదు॥ —.

॥౧॥ స్న ౧౧౨౯ ఫసలి సీతన్న మాణిక్యరాయనిం గారు దుగ్గిరాల కాపులపేరనివున్నారిగులు
కులకరణీకుండాచేసి యజమానులకు స్వేలు ఫ... ఇమ్మని వ్రాసినది॥ - . . .

॥౧॥ స్న ౧౧౬౮ ఫసలీ మాణిక్యరావు గోపాలరాయనిం గారు వెంకటరాయనిం గారు
జప్పులపేర్పడు అనే దుగ్గిరాల కాపుపేర దుగ్గిరాల వారు ఆదివాకరునిపేర - . రుద్రవారు

వుంచిన నిమ్మోగులకు ... రాజువారు అన్నంరాజువారికి మిరాశీ .... నిమిత్తం

ముపేదు. ...... దుగ్గిరాలవారు రుద్రరాయప్రా సుకునేలాగున చేయించిన

20 .. తాంబేదు —.

౨౦-

21 —— గుంటూరు దాస్తుంకై షియ్యతులపేరిస్తు జాబితా సర్కారు గుడ్డారుము —.

౧॥ మ॥ ఉప్పులపాడు సముతు నాదెండ్ల తాలూకే సత్తెనపల్లి ....

౧॥ మ॥ ఉన్నవ సముతు నాదెండ్ల తాలూకే సత్తెనపల్లి ౧॥ క॥ వేలూరువు

శే వేలూరు సముతు నాదెండ్ల చింతపల్లి ౧॥ జగ్గాపురం సముతు నాదెండ్ల తా

లూకే సత్తెనపల్లి — ౧॥ మ॥ అన్నపర్రు సముతు నాదెండ్ల తాలూకే సత్తెనపల్లి

౧॥ దు వర్ణాలపాడు పరగణె బెల్లంకొండ ౧॥ గంధవరం తాలూకే ...

॥౧౪ మణికుబాడు సముతు నాదిండ్ల తాలూకె చింతంపల్లి॥ -

॥౧౪ సంత.. దిపాడు సముతు పరగణె వినుకొండ ము

॥౧౪ మ॥ కమపల్లి సు॥ నాదిండ్ల తాలూకె సత్తెనపల్లి॥౧౪ మ॥ గాదిపాడు ప

రగణె బెల్లంకొండ॥౧౪ మ॥ ... గొడెంపరగణె బెల్లంకొండ ము గ్రామాలకవఝుల

2 ౨౨వ పుటలో వ్రాసినట్టు వ్రాయవలెను॥

23 ॥ క్షేత్రయ్యతు మ॥ జగ్గాపురం సముతు నాదిండ్ల సర్కారు మత్తుర్జా జూన్నగ

రు తాలూకె సత్తెనపల్లి ఇలాకె -- వెంకటరావు మయినరు జమీందారు స్వ...

ష పలె మజుకూరి కరణాలు వెమక్క వెంకటరాజు వ్రాయించినది॥

పూర్వం ఈ గ్రామం జగ్గాయ అనే ఆయన పేరట ఈ స్థలమందు గ్రామం నిర్మాణం చేసినందువల్ల గ్రామానకు జగ్గాపుర మనే పేరిక అయినది। గజపతిసింహాసనస్థుడైన గణపతిదేవ మహారాజు శాలివాహన శకం ౧౦౫౬ కంలగాయితు ప్రభుత్వం చేశేటప్పుడు. వారి దగ్గిర మంత్రి ప్రధానులయిన గోపరాజు రామన్నగారు శాలివాహనం ౧౦౭౭ శకం సమస్తమైన నియోగులకున్ను గ్రామ కరణీకపు మిరాశీ నిర్ణయించేటంతల ఈ జగ్గాపురానికి రెండు సంప్రతులు కౌండిన్యస గోత్రులయిన పెళ్లూరివారున్ను, కౌశిక గోత్రులైన మల్లాలువారున్ను, ఈ రెండు భాగాల వారికి మిరాశీ ఇచ్చినారు గనుక, తదాది వెంకటపతి ఆ వుభయ వంశస్థులు వున్నారు.—

సదరహి గజపతితరవాత ప్రతాపరుద్రమహారాజు అనే ఆయన అధికారం చేస్తూ ఈ గ్రామానకు పశ్చిమం విస్సంపల్లి కట్టిన శ్రీ గోపాలస్వామివారిని ప్రతిష్ఠ చేసి పూజించడానకు, విభావ నామ సంవత్సరమును అనే విశ్వనాథునికి నియమించి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు కు॥ భూమి ఇనాము ఇచ్చినారు। మరిన్ని ఈ స్థలానికి పడమర

౨౪ శివాలయంకట్టించి శ్రీ చంద్రశేఖర స్వామి శివలింగ మూర్తిని ప్రతిష్ఠచేసి పూజించు
టానకు శివబ్రాహ్మణులైన ఇల్లేపంటి వారిని నియమించి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనకు
కుంచెడు భూమి ఇనాము ఇచ్చినారు। శాలివాహన శకం ౧౭౦౦ సంవత్సరం వరకు
పెద్దిశెట్టి కర్ణాటక ప్రభుత్వములు జరిగిన తర్వాత నవాబుల ప్రభుత్వము వచ్చి
— కొండవీటి సీమ సముతు బందోబస్తు చేసేటప్పుడు, ఈ గ్రామం నాదెండ్ల సముతులో
నుదాఖలు చేసిన సముతు ఆమీనులు చదువలేదు దేశపాండ్యాలు పరంగా అమాని
మామిన్నెతు గాజరిగించినారు। అప్పట్లో ఆలయములు శిలపద్ధతి। స్వ౧౭౨౨
ఫసలీలో కొండవీటిసీమ జమీందార్లకు ... చేసినందేటప్పుడు, ఈ
గ్రామం సర్కారు మజుందారుడైన మానూరు వెంకన్నపంతులు గారి
ట్టులోకి వచ్చి, బలుహూరి పాలెంతాలూకాలో దాఖలు అయినదిగనుక వెంకన్న
పంతులు అప్పాజీపంతులుగారు ప్రభుత్వం చేసిన తరువాత వెంకటరాయనింగా
రి అధికారములో స్వ౧౧౯౮ ఫసలీలో మజుకూరి మిరాశిదారులు అయిన

౨౫. వెల్లూరి వెంకంరాజు, మల్లాలు.... రాజు గ్రామంలో వుండే దేవస్థలాలు జీర్ణోద్ధా
రము చేసి శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి వారిని శ్రీ చంద్రశేఖర స్వామివారిని పునఃప్రతిష్ఠచేసిరి
స్వామి వార్లకు పూజించుటానకు పూర్వీకులైన అర్చకులను నియమించినారు గనుక పైన వ్రా
సిన ప్రకారం నిత్యోత్సవ దీపారాధనలకు శ్రీ గోపాలస్వామి వారికి కు౧. శ్రీ చంద్రశేఖర
స్వామి వారికి కు౧ ఈరెండు కుంచళ్ళ వెంకటరాయనింగారు ఇనా... ౧౧౭౯ ఫ
సలీలో వరకు వెంకటరాయనింగారు ప్రభుత్వం చేసిన తర్వాతను, వెంకటకృష్ణనింగా
రు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట పోతా మారుడైన నరసన్నారావుగారు ప్రభుత్వం చేస్తూవుండే
పైన వ్రాసిన అప్పాజీపంతులకు మారుడైన వెంకటేశంరావుగారు ........ సం౧ ...

న్నారు గనుక విళంబి నామసంవత్సరములో యతువేంకటపతిరంగారు ప్రభుత్వం చేసినమొ
దలు స్న ౧౧౧౭ ఫసలీలగాయతు వీరికొమారుడైన వేంకటపతి రమణయ్యగారు ప్రభుత్వం
చేస్తూవున్నారు. స్న ౧౨౨౮ ఫసలీవరకు ప్రభుత్వం చేసిన మొదల వీరికొమారుడైన వెం
కటరావుగారు మైనరు జమీలో వున్నారు గనుక ఆను ఇప్పుడేక కుంపినీవారు మేనేజరు
గా ఉమానిమోష్టింపుతు జరిగించుకుంటూవచ్చు వున్నారు. — ౨౬ ఫసలీలో రాయవేదా

కైఫీయ్యతు మ॥ ఉప్పులపాడు స॥ నాదిళ్ల తాలూకె సత్తెన
పల్లి ఇలాకె రాజా మాంమారు వెంకటద్రి మైనరు జమీదారు
సర్కారు - స్న ౧౨౨౯ ఫసలీ బహుధాన్య నామసంవత్సర
వైశాఖ బ ౧౧ మజుకూరు కరణాలు ఉప్పులపాటి సూర్యరాజు
సుందరరామన్న వ్రాయించినది ॥

పూర్వం ఈ స్థలంబహు అరణ్యంగా వుండె గనుక రామాంకాగవదంతరమందు అగస్త్యభగవానులు తపస్సు చేసి ఈ ప్రదేశమందు శ్రీ చెన్నకేశవస్వామివారును ప్రతిష్ఠ చేసి మూర్తిని ప్రతిష్ఠచేసి ఈస్వామివారి ఆలయానకు దక్షిణభాగమందు మల్లికార్జునుడు అనే లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేసినారు. కలియుగం ప్రవేశమయిన తర్వాతను అరణ్యప్రదేశములు గ్రామములు అయి యిరుప్ప్రదేశములు గ్రామములు అయినవి గనుక ఈస్థలమందు గ్రామం యేర్పరిచి ఉప్పులపాడు అనే అభిధానం యేర్పర్చినది. యుధిష్ఠిర విక్రమశకంబులు జరిగిన తరువాతను, శాలివాహన శకం ప్రవేశమయిన తర్వాతను ౧౦౩౬ శకంలోను కులోత్తుంగ చోళమహారాజు ప్రభుత్వం చేస్తూవుండి మజుకూరిలో వుండె స్వామివారి కు ఆలయము
౨౮ లు నిర్మాణం చేయించి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు విశేషముగా స్వాస్థ్యములు చే

చినారు. అన్న వారికి కలరు. తదనంతరం ఈదేశానకు గజపతి, నరపతి, అశ్వపతి,
అనేటి మూండు సింహాసనముల యొక్క ప్రాశస్త్యమి ఇందులో గజపతి సింహాసనస్థులైన విశ్వం
భరదేవు మొదలుగాంగల ౧౨ పండెండు సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేశిన మీదట ఇతని కొ
మారుడైన గణపతిదేవ మహారాజులుంగారు శాలివాహనం ౧౧౫౬ పట్టాభిషిక్తు
లై ప్రభుత్వం చేసేయప్పుడు వీరి దగ్గర మహాప్రధానులైన గోపరాజు రామన్నగారు.
శాలివాహనం ౧౧౬౧ అగు వికారి రక్తాక్షి సంవత్సర భాద్రపద బ౹౩౦ సోంవారం
సూర్యగ్రహణ కాలమందు కృష్ణానదీతీరమందు ప్రభువుగ దగ్గర దానంపట్టి ప్రముఖ
మైన నియోగులకు గ్రామకరణీకం వృత్తిలు నిర్ణయించుటలు, ఈగ్రామానకు
వెలనాడు వారి తస గోత్రులైన వెలురాజు పెద్దింటిరాజులు అనే వారికి యేకభాగ
ముగా రాస్తే జూపారాజులు [illegible] యీరాశి నిర్ణయించినారు. గనుక తదాదిమొ
దలుకాని రమేతద్వంశీకులైన వారు చెప్పులపాటివారలు అనే అభిధానం చేత నవ్యవహరిస్తున్నారు
తదనంతరం - ౧౯ - రాజుగారు దేశం ఆక్రమించుకొని ప్రభుత్వం
చేస్తూవుండగా రాజేంద్ర చోళమహారాజు చోళమహారాజు చోళదేశానను [illegible]
దేశానకు వచ్చి భీమరాజును హరింపి దేశం ఆక్రమించుకొని శాలివాహనం ౧౦౬ - వర
శకం వరకు ప్రభుత్వం చేశినారు. తదనంతరం ఓరుమగాండు సింహాసనాధీశ్వరులైన ప్రతా
పరుద్రదేవమహారాజులుంగారి ప్రభుత్వం శాలివాహనం ౧౨౪౦ శకం వరకు జరిగినమీ
దట రెడ్లు బలవంతులు అయి ప్రభుత్వం చేశేయప్పుడు వేమారెడ్డిగారు [illegible] ఆరు
రెడ్లు ప్రభుత్వం చేశేయప్పుడు, కాట్యాని - - నేమ అనే మజుకూరి కాపు శ్రీ చన్నకేశవస్వా
మి శ్రీ చెన్నమల్లేశ్వర స్వామివారల యొక్క ఆలయములు జీర్ణోద్ధారము చేయించి పునః
ప్రతిష్ఠ చేయించి స్వామివార్లకు నిత్యనైవేద్య ఆరాధనలకు జరగడానకు మజుకూరి

లో చేసిన వృత్తులు శ్రీ చన్నకేశవ స్వామి వారికి క్రుం శ్రీ చన్నమల్లేశ్వరస్వామి వార్లకున్ను వెర
సినాలుగు కుంచళ్లు ఇనాము యిప్పించి సకలోత్సవములు జరిగించినారు। శాలివాహనశ
1312 సంవత్సరం వరకు రెడ్లు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట ఉత్తర గజపతులు దేశం ఆక్రమించుకొని
లాంగుల గజపతి పురుషోత్తమ గజపతి ప్రతాపరుద్ర గజపతి ప్రభుత్వం చేసిన మీదట
ఆ ప్రతాపరుద్ర గజపతి కొమారుడైన వీరభద్ర గజపతి, కొండవీడు రాజధానిగా యేర్ప
రచుకొని ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా, నరపతి సింహాసనస్థుడైన శ్రీమద్రాజాధిరాజపర
29. మేశ్వరుడైన కృష్ణదేవమహారాయలు విజయనగరమందు రత్నసింహాసనస్థుడై పృథ్వీరా
జ్యం చేస్తూ న్ను దిగ్విజయార్థం బయలుదేరి తూర్పు దేశానకు వచ్చి గజపతివారిని జ-
యించి శాలివాహనం 1435 శకమందు కొండవీడు దుర్గం ముట్టడి వేసిన, వీరభద్రగజ
పతిని పట్టుకొని దేశం ఆక్రమించుకొని దుర్గం వుంచుకొని, కృష్ణరాయులు, అచ్యుతరా
యలు, సదాశివరాయలు, శ్రీరంగరాయలు, మొదలైన వారు ప్రభుత్వం చేసే యెడ
ల మజుకూరిలో వుండే స్వామి వార్లకు నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలు మొదలైన ఉత్సవము
లు యధాప్రకారముగా జరిగించినారు। శాలివాహనం 1510 వరకు మలికు ఇబ్రాం పాదు
షహాగారు కర్ణాటక పాదుశహావారైన శ్రీరంగరాయలను జయించి కొండవీడుదుర్గం పు
చ్చుకొని ప్రభుత్వం చేసిన మీదట, ఇతని కొమారుడైన మహమ్మదు పాదుశహా వారు
ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు ఈ మాగాణములు వారికి యీ దేశానకు ప్రభుత్వం యిచ్చి
నారు గనుక అతని వ్యవహారములో మతద్వేషము చేతను ప్రబలమైన దేవస్థ
లములు పడగొట్టించి మసీదులు దర్గాలు కట్టించుకొని పోయినారు।

ఆ సమయమందు చన్నకేశవ స్వామి వారిని అర్చకులు మూల
విగ్రహమును, ఉత్సవ విగ్రహములను భూస్థాపనం చేయించినారు। ... ...

తదనంతరం కొండవీటిసీమను ముతుబందీ చేశేటప్పుడు
30. ప్రలపాడు నాదెండ్ల సముతులో దాఖలు చేశినారు. సముతు ఆమీలు నవుదు
చేశె పాండ్యాలు పరంగా శ్లో 1211 ఫసలీ వరకు అమానీ వసూళ్లు చేస్తున్నారు 1211 ఫసలీ
ఫసలీలో సుబ్బారావు కొండవీటిసీమ వయినం చేశి జమీందారులకు మ... వుడు
తోనా వంపకాన్నారు మజుందారుదైన మానూరు వెంకన్నపంతులు ద్వారా మంటపాలకు
కవా... నిలాంలోను పోంగాలు 1212లో దాఖలు అయినది. నరుకు వెంకన్నపంతు
లుగారు అప్పారావు పంతులుగారు వెంకటాయనింగారు ప్రభుత్వం చేశిన తర్వాత
నరసాబు సాహేబు దాదాగారు ఫమజుగారి చేశేటప్పుడు వెంకటకృష్ణనింగా
రు చింతలూరు పా... జమీందారి చేసేటప్పుడు. శ్లో 1213 ఫసలీ మజుకూ
రి కరణాల ఒప్పుల పాల నాగాయలంక్ప యూ ఆ... కాపుల చూచి... పెం
ద్దేలర మలప్ప మానె ల్లోపేరయ్య మొదలైన వారు నరసకేశవ స్వామి వారికి ప్రసన్నత
లం సంకట్టించ నవెలెనా ప్రయత్నం చేశి కప్పు మట్టు దను కారాయకట్టిం... ఇంచ
కిందపు తాంరరను గురించి కొన్ని ఉపద్రవములు నైనకు సదర తాపని మోకూప్పు
అయినది. వెంకటకృష్ణనింగారు శ్లో 1214 ఫసలీ వరకు ప్రభుత్వం చేశిన మీదట వా
రి కొమారుడైన నరసన్నా రావుగారు ప్రభుత్వం చేశాం 1 వక సంవత్సరం అధికారంచే
శినమీందట పైన వ్రాశిన అప్పాజీపంతులవారి కొమారుడైన వెంకటో రంగారావుగారి మ
త్తు... సత్రీనపల్లి తాలూకాలో దాఖలు అయినది. నరుకు వెంకటేశంగారి ప్రభుత్వ
31. జరుగుతూ వుండగా శ్లో 1216 ఫసలీలో మవరాజుగారు యనివారు ప్రభుత్వానకు
గుంటూరు సర్కారుకు నవ్వి దిగసుక శ్లో 1218 ఫసలీలో మజుకూరిలో నదుంగకమ్మ
రాలకు మిరాశీదారుడైన బండా కట... భద్రాయ స్వపావరణంలో [illegible]

లా వుంటూ వుండగా పూర్వం --- చన్నకేశవస్వామివారి విగ్రహం ధ్వస్తమైయున్నది

జల్లిమల్లయ అనేసంసారి గృహములు కట్టుకునేనిమిత్తము యిస్తంభప్రతి
ష్ఠచేయుదలచి - తవ్వుతూ వుండగా శ్రీవిష్ణుసంబంధమైన శ్రీచన్నకేశవస్వామివారి
పెత్త విగ్రహములు అగుపడ్డని గనుక మజుకూరి --- కాపులు సెన్ ౧౧౦౯ ఫసలీ
లో శ్రీచన్నకేశవస్వామివారి యొక్క ఆలయము పూర్వంగా కట్టించి స్వామివారిని
ప్రతిష్ఠచేసి పూజించడానకున్ను తన్నుకరం పద్మనాభాచార్యులను అర్చకుని నిర్ణ
యించి నిత్యనైవేద్యదీపారాధనలు జరగడానకు కేశవస్వామికి కట్టురెండు కుంచెళ్ల
భూమి ఇనాముగా యిచ్చినారు గనుక కుంఫిణీవారు సదరహి తాలూకాలు ఇనాం
చేసి తిరిగి జమీందార్ల పరం చేసిరి గనుక వేంకటేశం వగైరాలు సెన్ ౧౧౦౫ ఫసలీవర
కు అధికారం చేసిన తర్వాత నవరి కొమారుడైన వేంకటగుమ్మడప్పారావుగారు ప్రభు
త్వం వహించి అధికారం చేస్తూ వుండగా సెన్ ౧౧౧౧ ఫసలీ రుధిరోద్గారి నామసంవ
త్సరం. మజుకూరి కరణాలకు ఉప్పులపాటి సుందరరామయ్యకు నాలుగు కట్టించ
3 వివేదని ప్రయత్నం చేసి సెన్ ౧౧౧౫ ఫసలీలో ఆలయం పూర్వంగా కట్టించి శ్రీశైలము
నుంచి తీసుకొని వచ్చిన లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠచేసి శ్రీచన్నమల్లేశ్వరస్వామివారు
అనేపేరు పెట్టి, పూజించడానకు కూరపాటి బసవన్న అనేతనే -- నియమించినారు
గనుక నిత్యనైవేద్యదీపారాధనలు జరగడానకు కేసరపాటి కుంచెళ్ల ఇనాములు-
పెట్టిర మణప్పారావుగారు అధికారం చేస్తూ వున్నారు. --

సెన్ ౧౧౨౮ ఫసలీ ఆఖరువరకున్ను రమణప్పారావుగారు ప్రభుత్వం చే
సిన మీదట ఇతని కొమారుడైన వేంకటరాయనింగారు పదహారుసంవత్సరము
లు మైనరులో వున్నారు గనుక ఆనరబుల్ కుంఫిణీవారు --- అమానీ వారా

ప్లీయ్యుతు జరిపించుకుంటూ వస్తున్నారు. వారి ప్లియ్యుతు

శ్రీ షష్ఠి యుత్సవము మ॥ ఉన్నవ స్వ॥ నాదెండ్ల తాలూకా సత్తెనపల్లి

ఇలాకే రామా నూరు వెంకటప్పయ్య పై నరు జమీందారు స్వగ్రామ

షష్ఠీ మజు కూరాది కరణాలు ఉన్నవ అచ్చన్న గారి నరసరాజు.

కల కోట వేంకట నరుసు వ్రాయించినది.

పూర్వం ప్రస్తుత నామం గల ఉన్నవ అనే గ్రామం యేర్పడక ముందు ఈ గ్రామాన

కు దక్షిణ పార్శ్వమున పుచ్చకాయల పాడు అనే గ్రామం వుండేది. శాలివాహన శకం ప్ర

వేశం అయిన తర్వాత కొన్ని సంవత్సరములు జరిగిన మీదట గోల్కొండ రాజులు ప్రభుత్వం

చేసే కాలమందు జంగ్ని ఆవుల పెద్దక్క అనే గొర్ల వ్యాపార విస్తరించిన పశువుల మంద్దలు ఉం

డటం వల్ల కొంత ఏమనుకుంటే పశువుల మేపించే నిమిత్తం ఈ ప్రదేశమునకు వచ్చి

ప్రస్తుతం వున్న గ్రామానికి మూత మయినే మొర కాగా... వల్ల వనవి చారించి దొడ్డిగా

33 ఏక కరవేయించి రాత్రియందు పశువుల మంద వేయించి ఇక్కడ వాసంగా వసియిస్తూ

వుండే సమయమల ఈ పశువుమందలో వుండే శ్రేష్ఠమైన మూడు గోవుల పాలు ఉదయం పేర

మన్నవరకు పాలింపబడి పెట్టి పొదుగులలో వుండి వుండక యున్నా. రాత్రి పశువుల దగ్గర కాప

లాపడుకున్న గోపకులకు తెల్లవారే పరియంతరం తెలుకతేరుగా వున్నా వున్నా అనే ధ్వని విన

బడుతూ వుండటమున్నది. అది విని గోపకులు తమ యజమానురాలైన పెద్దక్క గారి-

యొద్ద వృత్తాంతం చెప్పినంతల్లో బుద్ధిమంతురాలైనందున పశువుల మంద వున్న ప్ర

దేశమందు తవ్వించి చూడవేయించి, సదర శాస్త్ర ప్రకారం అనుపించినందున అది పూ

ర్వప్రకారమే మొదట మంద... న స్థలమందు ధేనువుల మందచేసే సంతల్లో యథా

ప్రకారం దృష్టమాయును గనుక, ఇది యేమో వింతగా వున్నదని తెలుచననే స్వామి

త్రి, తన ఇష్టదైవమును తలచుకొని నిద్రించగా, శ్రీ రాజగోపాలస్వామి వారు రాత్రి పెద్ద
కల స్వప్నమందు హాజరు చూపి మేము స్వయంవ్యక్తముగా ముగ్గురు మూర్తులము. శ్రీరు
క్మిణీ సత్యభామా సమేతముగా ఉద్భవించి వున్నాము. మమ్ములను తీయించి మూడు బండ్ల
యందు వుంచి ఆరరు కట్టలని ముప్పై కోడెలను కట్టవలెను. యిట్లు చేస్తే ఆ బండ్లు యెక్కడ నిలిచేనో అ
క్కడ ప్రతిష్ఠ చెయ్యుమని ఆ రాత్రి తాము వున్న స్థలమును గూర్చి చెప్పెను కనుక, అదే ప్రకారం
మరునాడు ఆ స్థలంలో త్రవ్వించగా మూడు రాతిబొమ్మలు యందు వుండెను గనుక బండ్లకు కో
3 + డెలను శ్రీ స్వామివారు స్వప్నములో చెప్పిన ప్రకారము బండ్లకు కట్టవలెను. యిపెట్టే వరకు
వకబండి ఇక్కడికి నాలుగు మైళ్ల దూరాన బొల్లంకొండ గ్రామములో కోనాపురగ్రహారము
చేరెను. వకబండి ఇక్కడనే ప్రదక్షిణముగా తిరిగి నిలిచెను. వకబండి ఇక్కడికి మూడు
మైళ్ల దూరాన వున్న పట్టికొండ గ్రామము దగ్గర నిలిచెను కనుక ఆ మూడు స్థలములయందు
ఆలయములు కట్టించి శ్రీ స్వాముల వారల ప్రతిష్ఠ చేసిరి.

శ్రీ స్వామి వారల భూశివారములందు వుంచి వున్నారు. వున్నా ఆ నివసించిన
ప్రదేశమందు గ్రామం కట్టించినందున వున్న ఆ నే నామాంకితం చేయబడినది. తదనం
తరం, గజపతి, అశ్వపతి, నరపతి, అనే మూడు సింహాసనములు యేర్పడినవి. గను
క గజపతి సింహాసనస్థులైన గణపతిదేవ మహారాజులుంగారు శాలివాహనం
౧౦౧౭ లగాయతు రాజ్యం చేస్తూ వుండిరి కనుక వారి దగ్గర మహాప్రధానులైన గోప
రాజు రామన్నగారు శాలివాహనం ౧౦౭౭ అగు నేటి రక్తాక్షి నామ సంవత్సర భాద్రప
ద బ ౩౦ అంగారక వారం సూర్యగ్రహణమందు బ్రాహ్మణులకు గ్రామము దానము చేసి
యిచ్చి యిచ్చె, యెదుల కొపెన్నవరకు పిన్నవారు అనే వారు వేల నియోగులకు ఆరం
డు భాగములు కలవారు అనే యింకా జ్ఞాతులకు వక భాగము ఇచ్చి...

ర్భాగములు నిర్మించి మజ్జు గూరి పాలములో మూడు - - . ఇనాములు యిప్పించి
నారు గనుక అనుభవిస్తూ గ్రామానికి పశ్చిమం శివాలయం కట్టించి శ్రీ మూలేశ్వరస్వామి
నిలింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేశినారు. వడ్డె శైత్యక వారి టెక ప్రభుత్వములు శాలివాహనం
35 ౧౭౦౦ వరకు జరిగిన తరువాత దేశం మ్లేఛ్ఛాక్రాంతం అయినందున కొండవీటి శీమను
ముతుబంది చేశేటప్పుడు ఈ గ్రామం నాదిండ్ల సముతులో దాఖలు చేశిన తదనంతరం కొం
తవేట దుర్గం కింద జాగీరు వతి చే గ్రామాదులలో దాఖలు చేశినారు గనుక మలిక విభ
రాం మహమ్మదు ఖా - పాదుశహ సుల్తాను అబ్దుల్లా తానీషా పాదుశహాలవారి పరి-
యంతం జిల్లా జాగీరు కింద నడుస్తూ వుండగా రెలంగి వారి అధికారంలో ఖాయమారావు
అనే ఆతను చెల్లించాలికి వచ్చి జాగీరు గ్రామాదులు అనుభవిస్తూ యీ గ్రామానికి వచ్చి శ్రీరా
జగోపాల స్వామి వారి పూర్వోత్ .... । ఈ దేవుని యందు భక్తి గలిగి, ఈ స్వామివారికి ఆ
లయము మరమ్మతు చేయించి, మంటపం కట్టించి, చుట్టు ప్రాకారం కట్టించి స్థల
ప్రాబల్యం చేయించినారు. అప్పట్లో మజుకూరి మిరాశిదారు శైవకులతోటరామరాజు శిఖరం
కట్టించినారు. స్న ౧౧౨౨ ఫసలీలో యీ సర్కారు నవాబు ముబారుసుఖాం బహద్దరు సుబావా
రు జమీదారులకు మాముత్తు చేశి పంచిపెట్టే యడల ఈ గ్రామం పూర్వ ప్రకారమే జిల్లా జాగీరు
కింద నడిచేటట్టుగా కట్టడి చేశినారు.

గనుక సదరహూ ఫసలీలగాయతు స్న ౧౧౮౪ ౧౧౧౦ ఫసలీ వికారి సంవ
త్సరం వరకు నవాబు బారుల్లా ఖా పరియంతరం జిల్లా జాగీరు దాలపరం నాకు గ్రామం మాన్లి
యిన్నాము జరిగినది. స్న ౧౧౯౫ ఫసలీలో మీరుతహబ్బేఖాను అనే ముద్దారు వారి పాయమా
36 ములో దుర్గంఖాతా చేసి జా నాకు వరావు చేశి గ్రామాదులు జమిదారులకు తాలూకాలలో దాఖ
లు చేశినారు గనుక, ఈ గ్రామం రాజా మాసూరు వెంకటపతి శంకారు సత్తెనపల్లి

దాఖలు పెండయినందున వేంకటేశం గారు సదరకొప్పు సరిలగాయితు సన్ ౧౨౫౭ ఫసలీ వరకు ప
దేహాను సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసి ను తదనంతరం వారి కొమారుడైన వేంకటరాయ
నిం గారు పదహారు సంవత్సరములు మైనరి వున్నారు గనుక పైనూర్జ్వ కోర్టాఫ్ వార్డ్సు వారు మేజి
లర్ పరంగా ఆమాని మామ్లి యిప్పుతు విచారించుకుంటూ వు.

ఈ గ్రామములో వుండే స్వాములవార్లకు—

౧. శ్రీ రాజగోపాలస్వామివారికి మాన్యం కూచ్చులపాటిలో నిత్యనైవేద్య దీపారాధనకు జ
రుగుతూ వున్నది. ఇది గాక తాలు... పండుగలకు పర్వాలకు ఉత్సవాలకు పె ౫౦ ఉయిరువ
రహాల మాతా జరుగుతున్నది. ౨. శ్రీసోమేశ్వర స్వామి వారికి మాన్యం కులం మంత్రి
క పాలు జరుగుతూ వున్నది. కేవలం వగైరాలకోసం ౧౨ గాలు సువరహాలమం ధ వ.. జ
రుగుతూ వున్నది. ఈ గ్రామంలో పండే పంటలు రాగులు జొన్నలు, పెసలు, కందులు, వరి వెల్లు
లవిలు, ననలు, ఆముదాలు, తమి..లు. పొగాకు, మిర్చి కొలవస్తువులు.
మా గ్రామ మూడు భాగాలు... చెరువున్నా — . ౩౭ వ జోలువే యిందు వ్రాయవలెను

౩౮. కైఫియ్యతు కసువేటూరు మొదటి మంజూరు సమేతు నాయిండ్ల సర్కారు.
ముత్తుర్ ... ఇలాకే రాజా నారాయణ జగన్నాధ బహదూరు సన్ ౧౨౨౨ ఫ
సలీ మజకూరికరణాలు అబ్బిరాజు శేషంరాజు సీతారామయ్య రాఘ
వులు యీరావేంకటాచలం వ్రాయించినది.

పూర్వం ఈస్థలం బహుఅరణ్యంగా వుండెను గనుక ఇక్కడ ఋషి పాదర్ నా సేతవ
శ్రీ వాలాలస్వామి సోమేశ్వర స్వామి వారు స్వయంవ్యక్తముగా అవతరించినారు అన్నా
డిక వున్నది. తదనంతరం కలియుగ ప్రవేశమయిన తరువాత యీస్థలమందు గ్రామమయి
పర్చి వేటూరు అనే పాదికవచ్చినది. శాలివాహనశకం ప్రవేశమయిన తరువాత తన...

శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర త్రిభువనబిరుదు లంకెన్న మనేల ఆలుమందల కబావల్లి దేవ
చోడమహారాజులు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు, పైన వ్రాశిన వల్లి క్షేత్రేశ్వర స్వామి వారికి
ఆలయమంటపములు కట్టించి స్వస్తిశ్రీ శక వర్షంబులు ౧౧౦ అగునేటి సౌమ్యనామ సం
వత్సర జ్యేష్ఠ బహుళ శుక్రవారం(ద)నము వేలూరి మూలస్థానేశ్వరదేవరకు ఇచ్చిన ధర్మశాసనం.
కొండవీటి సీమ వంకు చెల్లే వేలూరు గ్రామం వ సోమేశ్వరదేవరకు చెల్లిన సీమ
మూడు పుట్ల భూవృత్తి పన్ను కట్టము కానిక ధారబోసి సమర్పిస్తిమి అని ఈ ప్రకారంగా ఈ
తద్ధర్మంబులు శాసనస్తంభంబుల మీద లిఖింప చేశినారు. ఆయుపవర్ధిల శ్రీమన్మహామం
డలేశ్వర పరిచ్ఛేదరి — మహారాజులు ప్రభుత్వానికి వచ్చి స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ... ౧
39. త్రాయణ సంక్రాంతి తిథియందు వేలూరు మూలస్థానేశ్వరదేవరకు నావిబలి అర్చనాదులకు
పెట్టిన వృత్తులు ౩ ౧౨ క ఇస్తూ నాయపతి సూరేశ్వర పండిత పుత్రులు సోమనాథు, అతని పు
త్రానుపాత్రము యప్పుడు ఆరాధించువారు. ఈ విధి ప్రకారంగా స్థానాధిపతిపరం చేసినారు.
తదనంతరం స్వస్తి సమధిగత పంచమహాశబ్ద మండలేశ్వర కానిపాకపుర వరా
ధీశ్వర చలమర్తిగండ, స్వస్తి చతుస్సముద్ర వలయితాఖిల వసుంధరా పరిపాలిత శ్రీమం
త్రి నయ ప్రసాదా సాదిత కృష్ణవేణ్ణానది దక్షిణ షట్సహస్ర గ్రామావని వల్లభాభయ
లాంఛన ద్విజ చోళ రాజ్య సామంత మదానేక పద్మ సేంద్ర విభవా మరేంద్ర గండరగండ
గండభేరుండ జగమే ముగ్గంధ వన్నిమూ తొంత, శ్రీమన్మహామండలేశ్వర పరిచ్ఛేద నభమరా
జులు కామాయ్యనైన కుసుమరాజులు సమస్త బిరుదాంకితంబులు ప్రనిధి రూపిరిచి దేవస్వామివారి
కి సకలోత్సవములు చేయించి పూర్వపువారు కాలమందు అనేకబ్రాహ్మణులకు సర్వస్వమ
బులు ఇచ్చి, తదేత ధర్మంబులు శాసనం మీద లిఖింప చేశినారు.
తదనంతరం శ్రీ గజపతి, నరపతి, అశ్వపతి, అనేవి మహారాజసింహాసనం ...

గామే పర్త్యవి. ఇందులో గజపతి సింహాసనస్థులైన విశ్వంభరదేవ ప్రభువులై పన్నెండు సంవ
త్సరములు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట ఇతని కొమారుడైన గణపతిదేవ మహారాజులుగా
రాజ్యం వహించి ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా. వీరి వద్ద వుండిన మహాప్రధానులున్నూ అయిన
గోపరాజు రామన్న శాలివాహన శకం ౧౦౬౮ అగునేటి రక్తాక్షినామ సంవత్సర భాద్ర
పద బ ౩౦. అంగారక వారం సూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు ప్రభువు దగ్గిర దానం పట్టి
౪౦ సమస్తమైన విద్వాంసులకు గ్రామకరణీకం మిరాశీ నిర్ణయించియుండగా. ఈ వేలూరు గ్రా
మం వెలనాడు కౌండిన్యస గోత్రులైన అబ్బరాజు వారి సంప్రతి ౧. ఈ గోత్రీకులైన హొత్తు
రివారి సంప్రతి. కాశ్యప గోత్రులైన మన్నం వారి సంప్రతి ౧. యాజ్ఞవల్కులైన పొట్లూరు
జువారి సంప్రతి. వెరసి నాలుగు సంప్రతులు. ఇంటికి మూరు కుంచెళ్ల భూమికి పన్నెండు కుం
చెళ్ల స్వరభూమి చొప్పున ఇనామున్ను, ధాన్యంలో గరిసె ౧ కి తూమెడు చొ... ల రుసుమున్ను వేరే
... చ పలుచొ. దేవస్వమ్మున్ను పెండ్లికట్నాలు బ్రాహ్మణులకు యిచ్చు కానా ఇతరవ
ర్ణాలకు ౧ కి చొప్పున వెను. మాన్యమాన్యాయం ౧ కి ప... చొప్పున పత్రిని ఇవ్వక
గాని నిర్ణయించి మిరాశీ ఇచ్చినారుగనుక తదాది మొదలుకొని తత్పుత్రపౌత్రులైన వారు మిరా
శీ అనుభవిస్తూ వున్నారు. తదాది మొదలుకొని కోటభీమరాజు దేశం ఆక్రమించుకొ
ని ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా, చోళదేశాధీశ్వరుడైన కులోత్తుంగ చోళరాజు ఈ దేశా
నికి వచ్చి భీమరాజును వోడించి కొన్ని సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట క్రమ
మకొండ సింహాసనాధీశ్వరుడైన ప్రతాపరుద్రదేవ మహారాజులు ప్రభుత్వం శాలివాహన
సం ౧౨౪౦ వరకు జరిగిన మీదట రెడ్ల ప్రభుత్వములో ఈ గ్రామానికి పశ్చిమ పార్శ్వమందు
చిల్లుస్థలంక ... కేశవస్వామి వారిని ప్రతిష్ఠ చేసి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు జరు
గవలందులకు పుట్టెడు భూమి ఇనాము ఇచ్చినారు.

శాలివాహనం ౧౩౪౦ వరకు ప్రభుత్వం జరిగిన మీదట గజపతులు దేశం ఆక్రమించు
కొని ప్రభుత్వం చేసే యడల మజ్జూకూరి కాపు అయిన కందిమళ్ళ బంట్లు అదే తేతనికి
పైన వ్రాసిన సోమేశ్వర స్వామియందు మాలాంచకంగాంగి ఆలయం జీర్ణోద్ధారం చేయించి పు
41 నఃప్రతిష్ఠ చేసినారు. తదనంతరం కటక ప్రభుత్వములో నరపతి సింహాసనస్థుడై శ్రీ
వీరప్రతాప కృష్ణదేవరాయలు విజయనగరమందు రత్నసింహాసనారూఢుండై ప్రభుత్వం
చేస్తూవుండి పైన వ్రాసిన గజపతి వారిని జయించి దేశం ఆక్రమించుకొని రాజ్యం చేసేటప్పు
డు స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు .... అగునేటి శ్రీముఖ సంవత్సర కార్తీక శు ౧౧ శుక్రవారం ॥—

శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవరాయలు పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుండగాను-
వేలూరు సోమేశ్వర మహాలింగానికి శ్రీకేశవరాయునికి కౌశిక గోత్ర ఆపస్తంబ సూత్రులైన
నాదింట్ల తిమ్మరాజుగారి కొమారుడైన గోపన్నగారు యిచ్చిన భూదానం ధర్మశాసనపత్రి
కె క్రమమెట్లన్నను. శ్రీమహాప్రధాన సాళ్వ తిమ్మరుసు అయ్యవారు మాకు రాయంకారా
నకు పాలించిన మర్యాదింపగా కొండవీటి సీమలోని వేలూరి గ్రామానకు యిచ్చిన క్షేత్రం —

మూలస్థాన సోమేశ్వరునికి ఖం ౧. కేశవరాయునికి ఖం ౧. విఘ్నేశ్వరునికి ఖం
డి ౧. వీరభద్రునికి ఖండి ౧. వెరసి క్షేత్రములు ఖ ౪ అంగవైభోగాలకు సమర్పించితిం
ము పండిన నానాధాన్యములు స్వామివారలకు ఆరగింపు చేయించి యీ గ్రామానకు
రణాలు అయిన అబ్బరాజు వారి సంప్రతికి కేసరపాటి క్షేత్రం ఖం ౧౹౦ పొత్తూరివారి-
సంప్రతి బాబతు ... యీ ప్రకారం నిర్ణయించినాము. అప్పరుసు గారు ప్రభుత్వం
చేసిరి. శాలివాహనం ౧౪౪౩ అగునేటి శ్రీభావ సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౧ సోమవారం నా
42 . వేలూరి చెన్నకేశవస్వామి వారి భోగమునకు పమ్ము అబ్బరాజు వేంకటనారాయణ కట్టించి
నాడు గణకసూరనార్య అబ్బానాయుడు గారి ప్రభుత్వములో అయిదుకుంచాల్లు భూ...

ఇనాము యిచ్చినారు. కృష్ణరాయలు, అచ్యుతరాయలు, సదాశివరాయలు, శాలివా
హన శకం ౧౪౦౦ వరకు ధర్మవంతులైన వీరి దేవబ్రాహ్మణ వృత్తులు నిరా
టంకముగా జరిగిస్తూ ప్రభుత్వం చేసినారు. శాలివాహన శకం ౧౪౯౧ వ శకములో కర్ణా
టక పాదుషాహి అయిన శ్రీరంగరాయలు నుజయించి మలిక్ ఇభరాం పాదుషాహా
గు యీరాష్ట్రం ఆక్రమించుకొని కొండవీటి దుర్గం పుచ్చుకొన్నారు. గనుక ఆప్పట్లో
శ్రీస్వామివారికి పూర్వపు రాజులు నిర్ణయం జప్తు చేసుకొని సర్వంగా చేసిన సర్వమా
న్యములు —. ౧. శ్రీ మూలస్వామి సోమేశ్వర స్వామివారికి —.
౧. శ్రీ కేశవస్వామి వారికి — ౧. శ్రీ వీరభద్రస్వామివారికి — —
శాస్త్రకారంగా నిర్ణయించి అధికారం చేస్తూ కొండవీటి సీమ సమతుబంద.
చేస్తేందు రాష్ట్రవంశా దింట్ల సముతులో దాఖలు చేసి సముతు ఆమోలు చవుద
లు దేవస్థానాలు పరంగా ఆ మాని మాన్యములు జరిగించేటందుకు శాలివాహన
౧౫౦౬ అక్షయ సంవత్సరమందు సంభవించిన క్షామం చేత ముదేవస్థానము
లు అర్చనాదులు జరగక శిథిలపడ్డవి. శ్రీ ౧౭౧౭ శాలి గాయతు కొండవీటి సీమ
౪౩ వట్టి చేసి జమీందార్లు పంచుకునేటప్పుడు గ్రామము నుల్లరు — రాయుడైన మోసూరు వెం
కన్నపంతులు వారి వంట్లలో పల్లె చెలులు లూరు పాడు తాలూకా వున్నదిగనుక వేంకటే
శం పంతులు అధికారం చేస్తూ ఆ ధర్మాలందరను గురించి వేలూరు పెద్ద రా తొమ్మిది -
గ్రామములు వారిచే తిప్పి పద్మనాభునికి విక్రయించినారు. గ్రామములు —

౧. కసుబ వేలూరు — ౧ — యతిరాజ — ౧ రుద్రపల్లి —
౧. సోల్ — — ౧. చిరుమామిళ్ళు ౧. కొమ్మూరు —.
౧. గోవిందపురం — . . ౧. జలుసకొప్పురం ౧. [illegible]

ఈ యీ మిన్నది గ్రామాదులు మఖా చేసి వేలూరు మఖా అని పేరుపెట్టి పద్మనాభునిం
గారికి ఇచ్చిరి గనుక, పద్మనాభునింగారు, చంద్రవతాళి గారు, పెదరామలింగన్నగారు, నరసన్న
గారు, సూరన్న గారు, చినసూరన్న గారు, చినరామలింగన్నగారు, జగ్గయ్యగారు, రామన్నగా
రు ప్రభుత్వములు చేస్తూ వుండగా సన్ ౧౧౮౧ ఫసలీలో మజుకూరి మిరాశి దారులైన అ
బ్బరాజు నరసింహ రాయుడు ఈ గ్రామంలో వుండి మూలస్థానం సోమేశ్వర స్వామి వారి
ఆలయము జీర్ణోద్ధారం చేయించి శ్రీ స్వామి వారిని పునఃప్రతిష్ఠ చేసినారు గనుక ఆది
మొదలు నిత్యనైవేద్యదీపారాధనలు.

44 కైఫియ్యతు మ॥ దంమ్మాలపాడు పం॥ బెల్లంకొండ ఇలాకె ముల్రాజు వేంకటనరసిం
హా రావు జమీందారు సన్ ౧౨౨౨ ఫసలీ బహుధాన్య నామ సంవత్సరం - - - - - - మ
జుకూరు కరణాలు దమ్మాలపాటి సూరపరాజు తెచ్చియ్యి సంవత్సరములు గల అనుగ్రాణ

పూర్వం ఈ గ్రామానికి ధర్మపురం అనే నామంకలిగి వుండెను। గణపతిసిం
హాసనస్థులైన గణపద్దేవ మహారాజులుంగారు రాజ్యం చేసే యెడల వారి వద్ద వుండే
మహా ప్రధానుడైన గోపరాజు రామన్న మిరాశిలు వుద్ధరించియడే। ఈ గ్రామానికి
మల్లపురాజు అనే వెలనాటి నియోగికి మిరాశియిచ్చినారు గనుక, వారి వంశస్థులు అ
నుభవిస్తూ వున్నారు। తదనంతరం క్రిమికంఠ చోళ మహారాజులుంన్నూ మాహాత్మ్యనివా
రణార్థమై తీర్థయాత్రలు చేస్తూ నిత్యం శివలింగ ప్రతిష్ఠ చేస్తూ యీ స్థలానికి వచ్చి
ఈ గ్రామమధ్యమందు శంభులింగ స్వామి వారు అనే శివస్థలం కట్టించి పూజాదీపములు
45. జరిగించినారు. తదాదిగానకు ౧౦౦౦ వరకు వద్దిరెడ్డి ప్రభుత్వం జరిగిన మీదట
ను కర్ణాటక ప్రభుత్వములో శ్రీ మన్మహా మండలేశ్వర శ్రీరంగరాయదేవ మహారాయలు
ప్రభుత్వం చేస్తూ యీ గ్రామం బస్తీచేసి పేట కట్టించి ఈ గ్రామంలో దేవాలయమున్నూ

సోమేశ్వర స్వామి అనే లింగ మూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేశారు.—

తదనంతరం మొగలాయి ప్రభుత్వములో ముదికి విభాగం గోలుకొండవారా
రు ఈ దేశం ఆక్రమించుకొని సముతుబంది పరగణాలని నరంజించేయుటకు ఈల్లాయం
బెల్లంకొండ పరగణాలో గ్రామాలు చేశి పరగణాదేశ పాండ్యాలు ఆ తాల్లూకాగా అవరా
చేమూ స్థలం స్వతంత్ర జరిగించుకొంటూ వచ్చినారు. తదనంతరం తాలూకాగా రాడిగాల
లో ఈ పరగణా యిలాకాలో ఉన్న పల్లెలకి మొఖాసా గాయి నాయక వారు కొన్ని
సంవత్సరములు మొఖాసా అనుభవించిన మీదట ఈ పరగణా మల్లాది మల్లరాజు
జగ్గన్న గారు జమీ సంపాదించుకొని జంగన్న గారు, పెదసూరన్న గారు, పెదరామరాయ
లింగారు, నీలాద్రి రాయలింగారు, కొండలరాయలింగారు, సూరన్న గారు, చినరామ
రాయలింగారు, వేంకట నరసింహ రాయలింగారు పెద రంగారాయలింగారు ప్రభుత్వం
చేసిన మీదట వేంకట నరసింహ రాయలింగారి కుమారుడైన వేంకట రంగారాయనిం.
గారు సన్ 1221 ఫసలీ వరకు ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నారు.— — — —.

46. కైఫియ్యతు - మండవరం తాలూకా రామానుజులకె— —

రాజా వేంకట రంగారావు సన్ 1221 ఫసలి మజుకూరిలో వ్రాయించినాయి (వ్రాసి)
పూర్వం నుంచి ఈ గ్రామానికి మండవరం అనే పేరుక వున్నది. శాలివాహన
శకం 1౪౫౧ ప్రమాదీచ విక్రమ సంవత్సర కార్తీక శు॥ పూర్ణిమ పంచముంగు తుంగభద్రా
నదీతీర మందున శ్రీ విరూపాక్ష స్వామివారి సన్నిధానమందు, ఆపస్తంబ సూత్రులు
న్ను యజుశ్శాఖాధ్యాయనులు న్ను, కౌండిన్యగోత్రులు న్ను, యజనాదిషట్కర్మ
నిరతులైన వేంకటేశ్వర ప్రభులకి శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
శ్రీ వీరప్రతాప కృష్ణదేవ మహారాయలుంగారు కొండవీటి రాజ్యములో

గుండవరం శ్రీరంగభట్ల మాదులు అష్టభోగ సహితంగా దానధారాపూర్వకముగా అగ్ర-
హారములుగా సమర్పించి తామ్రశాసనాలు లిఖింపజేసి ధారాదత్తములుగావించి-
నారు. అనుక వేంకటేశ్వరావధానులు విజయనగరాన్నుంచి వచ్చి కుటుంబయుక్తము-
గా అగ్నిహోత్రములతో కూడా గొదవర్తి గుండవరం అగ్రహారంలో ప్రవేశించి యజ్ఞ-
యాగానుష్ఠాన సత్రయాగములు జరుపుతూ నిరతాన్నదానపరులై సదరగ్రామ కంటకాయ-
ముగా లవానం ౧౫౦౦ శకం వరకు కృష్ణరాయలు, అచ్యుతరాయలు, సదాశివ-
రాయలు, రామరాయలు, శ్రీరంగరాయలు, వారి ప్రభుత్వం వరకు అనుభవించినా-
తదనంతరం దేశం మ్లేచ్ఛాక్రాంతమాయెను. అనుకపైనవారైన వేంకటే-
శ్వర అవధానుల కొమారుడైన అన్నప్ప అవధానులు ఆయన కొమారుడు వేం-
కటనారాయణుడు. ఈయన కొమారుడు వెంకప్పయ్య. వేంకటనారాయణ వారు
లవారు షహా అయిన మల్కిభరాం సుల్తాను అబ్దుల్లా తానీషా అలంగీరు మొ-
దలైన శాసనపత్రికలు సమర్పించి అవిచ్ఛిన్నంగా జరిగించినారు. సదరగ్రామ వెలుగా-
47 యి ఆరంభములో ఈ గ్రామము రెండున్నర గుంటూరు సముతులో దాఖలు చేసినారు.
క్రీస్తు ౧౭౭౭ ఫసలీలో కొండవీటి సమ వరం.. వంటి చేసి జమీందారుల్ పంచిపె-
ట్టినప్పుడు ఈ గ్రామము వీరిపల్లె తాలూకాలో దాఖలు అయి రమణయ్య మాణిక్యా-
రాయునింగారి వంతు వచ్చినది. అనుక రమణయ్య వారు లక్ష్మారాయనింగారు ప్రభుత్వం
చేస్తూ పైనవారిని అగ్రహారీకులపైన క్రిష్ణమ్మ.... ఈ అగ్రహారాలకు సొంతగ కి
అయిదువగ వారు - - యుంబూష్పన నిర్ణయించినారు. అనుక రమణయ్యగా-
రు వల్లన్నగారు, సీతన్నగారు, గోపన్నగారు, సదరగ్రామ ఫసలీలు గాయతో స్థ ౧౨౧౯
ఫసలీ వరకు అగ్రహారాలు జరిగించినారు.

తదనంతరం పైన వ్రాసిన సీతన్నగారి కొమారుడైన జగ్గన్నగారు ప్రభుత్వా
నకు వచ్చిరి గనుక వారిది వాను ఉయిన కోటంరాజు వెంకన్నపంతులు అగ్రహారీకుల
మీద గిట్టుబడి లేక ను ఉత్రవార ముయిన దివకుంటాచే నివారంగ నుక సదరహీ అగ్రహా
రీకులు కరణీకే యజమానత్వంలో వుంటూ వుండిరి। సదరహీంస్థ సలీ పగారి యతిస్స గ్రస్తు
షసలీ వరకు జగ్గన్నగారు ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా, ఇతని తమ్ముడైన తిరుపతిరా
యణింగారు కలత పడి తాలూకా రం పట్టం పంచుకునే యడల గంటవరం అగ్రహా
రం కొట్టూరి తాలూకాలో గ్రామాలు అంటు, తిరుపతి రాయణింగారి వంతుకు వచ్చి
నీ( గారి వద్దు వంతు త్తరరేపల్లె తాలూకా క్రింద జగన్నరాయణింగారు ప్రభుత్వం చే
సిన మీద టంగటూరయిన కొమారుడయిన భావన్నారాయణింగారు ప్రభుత్వా
కు వచ్చి సదరహీ గ్రామంలో ప్రభవ సంవత్సరమందు ఆలయం కట్టించి మల్లేశ్వరుడనే
లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేశి చెబ్రోలు మోగావందం ... పూజారిని అర్చకత్వా
నికి నియమించి యీ దేవునికి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలు జరగగలందులకు కుంట
ల పొలం ఇనాం ఇప్పించి గాయగనుక జరుగుతూ వున్నది।

48. కాళయుక్తి నామ సంవత్సరములో మబుకూరి కాపు ఉయిన మంగెన
కొంతప్ప అనే ఉతను గ్రామమధ్యమందు విష్ణుస్థలం కట్టించి శ్రీవేణుగోపాలస్వామివా
రి ని ప్రతిష్ఠ చేశి పసులూరి వేంకయ్య అనే వైష్ణవ సుబ్బ్ని అర్చకత్వానికి నియమించి యీ
దేవునికి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు కుంటల పొలం ఇనాం ఇచ్చినారు, తిరుపతి
రాయణింగారి ప్రభుత్వం వచ్చిన మీదట సదరహీ నిర్ణయం ప్రకారం దేవబ్రాహ్మ
ణ వృత్తులు జరిగిస్తూ వచ్చినారు। తదనంతరం ఈయన కొమారుడయిన వెంకట్రా
మాయణింగారు, సీతన్నారావు వేరుస్నే ఉర్రంట షసలీ వరకు ప్రభుత్వం చే...

సంతతి లేక పోయినందున స్వ॥ 1511 శక సంవత్సరము నుండి పాలకొండ
బిలీసుంపులో వారు యేలించేయుండినారు। తరువాత గాజులలాగా గెంటే యిడుగా
రాయుడింగారు కాను కొంత నిసగగము శకసంవత్సరం 1511 సంవత్సరం
ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నారు॥

49- కైవల్యమున మొ॥ వేంకటప్పనాయుడు సంస్థానాధిపతులైనారు యిట్లా తల్లి
సహాయముతో జాన్సనగరు 1511 శకసం॥ మొదలుకొని కరణాలు-
దేవళ్లరాజు తిప్పన్న గారు గాజుల ...

పూర్వం నుంచి ఈ గ్రామానకు బంగారు ... తరువాత
కొన్ని సంవత్సరములకు కుళోత్తుంగ చోళ మహారాజు ఈ దేశ ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండి ఈ
గ్రామ మధ్యమందు ఆలయం కట్టించి శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి ప్రతిష్ఠ చేసి నాలుగు
వందల గ్రామ శాసనం ఇచ్చినాడు. తరువాత కొన్ని సంవత్సరములు రాజ్యం చేసిన తరువాత గజపతి సిం
హాసనస్థుడైన గజపతి దేవ మహారాజు ప్రభుత్వం చేస్తూ మండలాధిపతులుగా
నగోపరాజు గారు మన్నె సర్దారులు నిర్ణయించి యుండగా కొండపల్లి గోత్రులు
స్తంభ సూత్రులు అయిన సంప్రదాయానికి ... నియమించి
నారు గనుక తత్సంతతి వారు పరంపరా అనుభవిస్తూ వున్నారు. ...
భృత్వం జరిగినప్పుడు ... ప్రభుత్వములో బారామహల్ ...
దాలు నియమించి యుండగా మజుకూరి కరణాలు అయిన సంప్రదాయానికి కొండవీటి
స్థలం కరణీకపు హోదాలు ... గనుక నాగులపేరెంట ... వల్ల ...
శిష్ట సంపన్నులై యుండగా సుదురు ... అంతట ... స్తంభన
జలస్తంభన గరుడ ... మొదలైన విద్యలు సత్రం ...

వారి వద్ద నౌకరీ వుండి వారికి తన విద్యలు యావత్తూ చూపుతూ వుండి వతనా కతాలమందు-
అప్రమాణాంచేతను, కుటిలవిద్యచేతను, కారుమద్దు గ్రామ వారిని మెప్పించి వారి స్థళ
కరణీకం సంపాదించినాడు గనుక సదరహీ సంపటి వారు గ్రామకరణీకపు మొదాలులో
50 నే వుండి వున్నారు. యిప్పట్లో యి జ్యాంయు అనేవాడు గ్రామమధ్యమందు విస్తార
మైన కోనేరు త్రవ్వించి జలస్తంభన భావి అనే పేరుపెట్టి ఆ భావిలో ప్రతి నిత్యము జ
లస్తంభన సాధనం చేస్తూ వుండేదట. ఇప్పుడు ఆ స్థళానికి జలస్తంభనభావి అని వా
డుకొంటూ వున్నారు. శ్లో ౧౨౨౨ష సలీలో కొండవీటి సీమ జమీందారులకు పంపి పెట్టి
యున్న కొండవీటి సీమ సామంతులయిన కటికనేటి వారు తాళ్లూరు వగైరామేము
గ్రామాదులు వుద్దాలచేసి వాశిరెడ్డి పద్మనాభునింగారి తాలూకాలో పోయి కొలిచేసివా
రికి వారికి జాగీరుకింద ఇచ్చినారు గనుక అప్పట్లో యీ గ్రామం తాళ్లూరి పల్లెలో దాఖలు
అయి కటికనేని వారికి కొన్నిదినాలు జాగీరుకింద చెల్లుతూ వచ్చినది.

తదనంతరం వాశిరెడ్డి పద్మనాభునింగారు తమ వంతులో దాఖలు చేసు
కొని వారున్నవాని తమ్ముడైన చంద్రమౌళిగారు, పెదరామలింగన్నగారు, నరసన్నగా
రు, సూరన్నగారు, చిన్ననరసన్నగారు, చినరామలింగన్నగారు, జగ్గన్నగారు, రామన్న
గారు అధికారం చేసిన మీదట జగ్గన్నగారి కొమారుడైన రాజా వాశిరెడ్డి వేంకటాద్రి నాయు
నింగారు అధికారం చేస్తూ వుండేంతవరకు ౧ సిద్ధార్థినామ సంవత్సరములో మజుకూరి
మిరాశీదారుడయిన పాపరాజు గ్రామానికి తూర్పుపార్శ్వమందున ఆలయం కట్టి ఆంజనేయ
స్వామివారిని ప్రతిష్టచేసి పూజించడానకు పెరుంబూదూరు కేశవాచార్యులు అనే వాం
చరాత్మున్ని నియమించి వేంకటాద్రినాయనింగారి లోచెప్పి నిత్యనైవేద్యదీపారాధన
లు జరగగలందులకు ఆరుకుంచల ఇనాం భూమి ఇప్పించినారు.

... వారికి శ్రీ వేంకటాద్రి నాయనింగారి ప్రభుత్వం జరిగినపిమ్మట తత్పుత్రు లయిన జగన్నాథబాబు అధికారం చేస్తూ వున్నారు. పూర్వం మందిరాలు స్వాములవారికు సత్కారం చేస్తూ వుంటారు.

51 కైఫియ్యతు మౌజె సంతగుడిపాడు. వినుకొండ ముల్కీ తాలూకె వంగ్లూరులో మలరాజు వేంకట గుండారావు జమీందారు సన్ 1212 ఫసలీలో మజుకూరు దికరణాలు ... వేంకటరామయ్య రఘుపతిరాజు వ్రాయించినది —

పూర్వం ఈస్థలమందు విస్తారం అరణ్యప్రదేశంగా వుండగా కొన్ని సంవత్సరము లకు ప్రౌఢదేవరాయలు పృథివీసామ్రాజ్యం చేయుచున్నప్పుడు మార్గంగా ఈ స్థలానికి వచ్చి వేటాడి దొబ్బలకొట్టివేట తప్పిస్తూ వున్న. ఈ అరణ్యమందు దివ్యమైన సరస్సు వుండగా ఆ సరస్సు వద్దకు వచ్చి దాహం పుచ్చుకొని తృప్తిగా ఇది మహోరమ్యమైన స్థలమని ఆలోచించి ఈ అరణ్యం ఛేదించి గ్రామం నిర్మాణం చేసి సోమసూర్యగోత్రులయినప్పుడు ... కట్టి ఆ సంత వరదర మంత్రులైన పౌండర్యమైన ఆలయం కట్టి గుడిపేశ్వరుడనే లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేసి నందున గ్రామానికి గుడిపాడు అనే నామధేయం అయినది. ఇవతల పేటబ్రహ్మాలు నాగా వశాలగా వున్నది. నిరంతరం సంత సాగుతూ వుండేటందువల్ల సంతగుడిపాడు అని నిర్ణయించి కెక్కెను. తదనంతరం నాయని తాళ్లపాక జంపని అమరపరాజు తమరాణిగా అనే వారికి ఈ గ్రామంలో కూడా ఈ వరగణాలో కొన్ని వూళ్లకు జాగీరు సంపాదించుకొని అను భవిస్తున్నారు. ఈ గ్రామానకు తూర్పున గోపాలస్వామివారి ప్రతిష్ఠ చేసి ఆ తరువాత మయి తిరువేంగడమనే విష్ణునమ్మిని ఇరకోయించి, దానికి ఉత్తరం ఆలయం కట్టించి సోమేశ్వరుడనే లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేసి కొండ పూజ్యపూజాదులు జరుగుచుం డేలా ఇప్పించినట్టుగా తెలియపరచి వున్నది.

తానీషా అలంగీరు సుల్తాను అబ్దుల్లా మహమ్మదు షహోవాది అధికారంలో
గాపురాజావారు వినుకొండ పరగణా జమీ అధికారం చేస్తూ వుండగా, పలురాజా పెద
52. సూరన్న గారు బెల్లంకొండ పరగణాలు జమీ అధికారంచేస్తూన్న రామరాజువారిని
జయించి యీ పరగణాకు తాము జమీ సంపాదించుకొని సూరన్నగారు ఇతని కొమా
రుడయిన పెదరామరాయణింగారు శేలాద్రి రాయణింగారు, కొండల రాయణింగారు,
చినరామరాయణింగారు, చినసూరన్నగారు, చినరామరాయణింగారు, వేంకటన్న సింహా
రాయణింగారు, పెదగుండారాయణింగారు అధికారంచేసిన మీదట వేంకటన్న సింహా
రాయణింగారి కొమారుడైన వేంకట గుండా రాయణింగారు ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నారు—

కైఫియ్యతు మౌ॥ కనపర్తి తాలూకె సత్తెనపల్లి ఇలాకె రాజా -
మానూరి వేంకటరావు పైనరు జమీగారు స్నగ ౧౨౨౧ ఫసలీ.
జుకూరి కరణాలు కనుపర్తి రఘుపతి రాయలు వ్రాయించినది ॥ —

పూర్వం నుంచి యీ గ్రామానికి కనుపర్తి అనే నామధేయం వున్నది. తరువాత కొన్ని సం
వత్సరములకు యీ దేశం జైనాక్రాంతమయి వున్నప్పుడు జైనులు యీ స్థలానికి వచ్చి యీ గ్రా
మం ప్రసిద్ధి చేసి విస్తరింపచేసి ఇందు జైనాలయాలు కట్టించుకొని నాగపురం వున్నట్లు గా జైన
లు వాడుకుంటారు. అందుకు దాఖలా ఇప్పుడు వాండ్లు నాగపురం వున్న జైనపాడు మీ
ద పురాతనమైన పెంకులు, ఇటికెలు, గాజులు, అగుపడుతున్నవి, వర్షాకాలమందు ఆ
53. స్థలమందు వెతికితే పురాతన నాణ్యాలున్ను అగుపడుతున్నవి. అని జైనులు వాడుకొం
టారు. కర్నాటకంలో కృష్ణదేవమహారాయలు ప్రధాని అయిన సాళ్వ తిమ్మరుసు గారు
యీ గ్రామమధ్యమందు శివాలయం కట్టించి శ్రీ సోమేశ్వరస్వామి, శ్రీ రామస్వామి వారిని ప్రతి
ష్ఠ చేసి తమ నాయంకరానకు చెల్లివచ్చే బలుకూరి వారికి తాలూకా గ్రామాలలో—

కాంతభూమి ఖండిత గాసము పెట్టినట్టుగా చెప్పుదురు. అందుకు మరేమి సాధ

నాలదా ఖిలా కనుపించేదు. దేవాలయం మాత్రం వున్నది. శాలివాహనం ౧౪౯౯ శకం వర

కు వడ్డే రెడ్డి కర్ణాటక ప్రభుత్వం జరిగిన మీదట మొగలాయీ ప్రభుత్వము వచ్చినందున

మలాభిభరణ పారుపత్తేదారు దేశం ఆక్రమించుకొని సంతుబంధి పరగణాలు నిర్ణయం

చేయడల గ్రామం నాదెండ్ల సంతులో దాఖలు చేసి చౌదరు దేశపాండ్యాపరంగా అ

మాని మూల్లిం ఇష్టతు జరిగించుకొంటూ వచ్చినారు. సన ౧౧౭౦ ఫసలీలో కొండవీటి

సీమ జమీందారీకు పంచిపెట్టేయడల గ్రామం చిలుకూరి పాటి తాలూకాలో దాఖలు

అయి మృత్యు/జాన్సగరు సర్కారు ము జమీందారుడయిన మా సూరి వెంకన్న పంతులు పం

టులో వచ్చినది గనుక వెంకన్న పంతులు, అప్పాజీ పంతులు, వెంకట్రాయనింగారు, వెంకట

కృష్ణనింగారు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట సన్ ౧౧౮౦ ఫసలీలో వెంకటకృష్ణనింగారికి

మారుడైన నరసన్నారావు. అప్పాజీ పంతులకొమారుడైన వెంకటేశంరావు ఉభయులు

అంపకం తాలూకా చేరి సగం పంచుకునేయడల గ్రామం వెంకటేశంరావు వారి వంతు

లో వచ్చి సత్తెనపల్లి తాలూకాలో దాఖలు అయి వెంకటేశంరావు, వెంకటరమ

ణయ్యరావు అప్పాజీ పంతులు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట ఇతనికొమారుడయిన

54 వెంకటాద్రాయనింగారు పదిహేడు సంవత్సరముల నుండి జమీలో వున్నారు గను

క వారి కేవలం ఖిఖుతువారి మన్నే జల్ పరంగా గ్రామ నిమూల్లిం ఇష్టతు జరిగించుకుం

టూ వున్నారు॥ —

కైఫియ్యతు మౌ॥ రావిపాడు పరగణె బెల్లంకొండ ఇలాకె వెలలరాజు -

వెంకట గుండారావు జమీందారు ము చెకూరి కరణాలు కోటవరం

జి మల్లపరాజు అనే వారు వ్రాయించినది॥ — — —

పూర్వం నుంచి ఈగ్రామానికి రానిపాడు అనే పాతిక కద్దు. తదనంతరం కొన్ని సంవత్సరములకు శ్రీమితం టంచోళ మహారాజా బాహువర్మ పాత్న్యని వారకార్థమై తీర్థయాత్రయి చేసూన్నా, నిత్యమున్ను శివలింగ ప్రతిష్ట చేసూన్నా, ఈ స్థలానికి వచ్చి గోతుంగభద్రా నదీతీరమందున స్నానం చేసి ఈ తీరమందున ఆలయం కట్టించి శివలింగ ప్రతిష్ట చేసి షోడశ మహాదానములున్ను చేసి కృష్ణవేణి సాగరసంగమస్థానానికి తర్లి వెళ్ళినారని జైనులు వాడుకొంటూరు. ఇందుకు దాఖలాగా దేవాలయం ముందర స్తంభం మీద లిఖించబడి వున్నది. ఆయా వ్రాత భిన్నమయి శిథిలమై పోయి వున్నది. —

55 ఇప్పుడున్ను సదరహీ చోళ కులతి వల్లి ప్రతిష్ట చేయబడ్డ శివాలయానికి .. వింత్రల పాలం నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు జరుగుతూ వున్నది. గజపతి వంశస్థులయిన గజపతిదేవ మహారాజులుం .. పరంపరా కరణీకపు మిరాశీలు పంచుకునేయడల ఈగ్రామానికి కౌండిన్యస గోత్రులయిన అవురారి ఆనే త్రాయవేలనియోగికి యేకభోగంగా మిరాశీ యిచ్చినారు గనుక, తద్వంశీకులు అనుభవిస్తూ వున్నారు. మొగలాయిపారు ఈదేశం ఆక్రమించుకొని ప్రభుత్వం చేసేయడల ఈగ్రామం లోయున పల్లివారికి జాగీరు యిచ్చినారు గనుక వారు కొన్ని సంవత్సరములు జాగీరు అనుభవించిన మీదట మలరాజు జగ్గన్నగారు ఈపరగణాకు జమీందారీ పోట్టు చేసుకొని జగ్గన్నగారు సూరన్నగారు ఇతనికొమారుడు పెదరామరావు, నేలాద్రిరావు, చినసూరన్నగారు, రామారాయనింగారు, వెంకట నరసారాయణింగారు, అధికారం చేసిన మీదట తత్పుత్రులయిన వెంకట సుందరారాయనింగారు ఈపరగణాకు అధికారం చేస్తూ వున్నారు. — —

కైఫియ్యతు ము॥ పెల్లూరి తాలూకా వినికొండ ఈగ్రామం కరణాలు -- ద్ట్రబల్ సూరపరాజు వెల్లూరి పాపరాజు యిచ్చె మెండవారు వ్రాయించి:

పూర్వం తెలుగు రాయుడు ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా ఈ స్థలం అరణ్యంగా వుండినం
దునకు ఈ అరణ్యం ఛేదించి గ్రామం యేర్పరచి ఈ గ్రామం కాలాతెన త్రికోటీశ్వరస్వామి వారికి చిత్ర
శాలు పెట్టి .. గల నిమిత్తం అగ్రహారంగాయి [illegible] గనుక గ్రామానికి [illegible]
నికవి [illegible] బాపన కొన్ని సంవత్సరములు కోటీశ్వర స్వామి వారికి అగ్రహారంగా జరిగినది.
తదనంతరం [illegible] వెలుగులయిన కృష్ణదేవరాయలు విజయనగ
రమందు రత్నసింహాసనారూఢులయి పృథ్వీ సామ్రాజ్యం చేయుచుండి ఈ గ్రామం [illegible] పల్లభా
సరుడికి అగ్రహారంగా యిచ్చి వుండగా వారు అగ్రహారం అనుభవిస్తూ వుండి ఈ గ్రా
మానికి తూర్పున ఆలయం కట్టించి కేశవ స్వామి వారిని ప్రతిష్ఠ చేసి ఇనాం [illegible]
ములు నడిపించినారు ఇప్పుడు జనులు వాడుకోవడం [illegible]
తేటగా నికి వాడుకొంటూన్నారు. వెలమలయిన వారి అధికారం అయిన పిమ్మట రామరాజు
వారు పరగణా జమా అధికారం చేస్తూ వుండగా మలరాజు వెంకట నరసింహ
మరాజు వారిని సాధించి యీ పరగణా కుదిరిన [illegible]
కాని అధికారం చేస్తూ ఈ గ్రామం బస్తీ చేసి, సదాపతిరావు [illegible] వారికి
51 కేంద [illegible] కొన్ని సంవత్సరములు మొఖాసా అనుభవించినారు
మలరాజు వెంకట నరసింహారావు గారి అధికారం వచ్చిన [illegible] గ్రామానికి
భైబ అయినందున [illegible] శ్రోత్రియం నిర్ణయించి [illegible] వారికి
ఇచ్చినారు గనుక ఈ వరకు వారున్ను అనుభవిస్తూ వున్నారు.

దిమ్మ్యాధికారము. — పూర్వం తెలుగురాయుడి [illegible] కేశవస్వా
మివారి దేవాలయం శిలమయిన [illegible] గ్రామానికి తూర్పు
న తెలతి [illegible]

౫౮. పృథ్విల్రాయవేము—.

౫౯. శైవక్షేత్రము మంథెనపులూరు పరగణాలో వినుకొండకు మున్పాతిక మైళ్ళు సరా-
రు వ్యత్యస్తముగా నుండునది తాలూకా రాజా మల్రాజు వేంకటగుండారావు సరి.
దేశముఖు మన్నెవారు స్నానము మహారాజ షస్తీ.. . . . . . . .

పూర్వం ఇది బహుళ అరణ్యంగా వున్నందున ఆప్రదేశమందు పద్మ సరస్సు అనే
కమలములతో బహుకర మాణిక్యంగా వుండునని తక్కెత తత్తీరమందు తపస్సు పూనా
సంపన్నుడయిన నటువంటి అగస్త్య మహామునులు సాంబశివుని గురించి యేకాగ్రచి
త్తంతో తపస్సు చేసినందున ఆ యీశ్వరుడు స్వయంవ్యక్తముగా స్వేతలింగోద్భవస్వరూ
పంగా ప్రత్యక్షమాపినందున అగస్త్యులు సంతోషించి ప్రతిష్ట చేసి అగస్త్యేశ్వరుడని పేరుపె
ట్టి ఆ సరస్సులో వుండబడిన టువంటి కమలముల చేతను సదాశివుని పూజిస్తూ అనే
క ఋషిగణాస మేతముగా ఈ స్థలమందు నివాసం చేసినారు. కృత త్రేత ద్వాపరయు
గములు అతిక్రమించి కలియుగం సంప్రాప్తమయి యాలక్ష్మీరవిక్రమ శకంబులగ
తించి శాలివాహన శకం ప్రవేశమయిన తర్వాత విజయ యాదవ మొదలైన జైనరాజులు
ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు ఈ అరణ్యం నరికి గ్రామం కట్టి సాపులూరు అనే పేరు పెట్టినారు.

తర్వాత కుళోత్తుంగ మహారాజు ప్రభుత్వమునకు వచ్చి శాలివాహనశ
కం ౧౦౩౭ సంవత్సరంలగాయితు ౧౦౭౨ సంవత్సరం వరకు ప్రభుత్వం చేసి పూర్వం అగ
స్త్య మహాముని ప్రతిష్ట చేసిన దివ్యలింగమునకు కాద్వి ఆలయం కట్టించి కొన్ని వృ-
త్తులు యినాం ఇప్పించి ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా తురు పుగీసము. . . గజపతిసిం
హాసన ప్రస్థానమైన గణపతి మహారాజు కృష్ణాతీర భూములకు వచ్చివున్నంతట్లో వారి దక్షి
ణ మహాప్రధానులు అయిన గోపరాజు రామన్నగారు శాలివాహనశకం ౧౧౭౦ అను

సేటి రక్తాక్షినామ సంవత్సర భాద్రపద బహుళ ౩ం సోమవారం సూర్యగ్రహణ కాలమందు కృష్ణ వేణీ తీరమందు ధారాగ్రహీతం పట్టి బ్రాహ్మణోత్తములకు గ్రామమిరాశి శాసనములు వ్రాయించియిచ్చేయడల శాసనములు వారికి వశిష్ట గోత్రులయిన పావులూరి పెద్దిరాజు [illegible] భారద్వాజ గోత్రులయిన మద్దుల పింగ్గరాజుకు ... హరిదౌ విశ్వామిత్రులయిన శ్రీవత్స గోత్రుడయిన ప్రహ్లాద పాపరాజుకు కుంటుమ్మూరు సంప్రతుల వారికి మిరాశి భాగాలు నిర్ణయించి ఇచ్చినారు గనుక తదారభ్య తద్వంశీకులయిన వారు అనుభవిస్తూ వున్నారు. సదరహి గజపతి మహారాజు వంశస్థుడయిన కాకతి ప్రతాపరుద్రదేవ మహారాజులుంగారి ప్రభుత్వం శాలివాహన ౧౧౯౯ శకం వరకు జరిగిన మీదట ౧౨౦౦ శకం లగాయతు ౧౨౯౯ శకం వరకు రెడ్లు బలవంతులయి ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా, తిరిగి గజపతి సంస్థానవస్థులైన లాంగూల గజపతి రెడ్లను జయించి ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నవుండి గ్రామానకు ఈశాన్య భాగమందు కోట పెట్టించి పూర్వం గ్రామానకు వున్న సరస్సు కాలాంతర వర్షం చేత నుండిపోతే ఆ సరస్సు తవ్వించి విస్తారం కాలను చేయించి తమ [illegible] పేటగా వసతి చేయించి ఈ గ్రామంయందు చూచిన అరకోసెడు దూరం వున్నతంగా వుండే మెట్టు బాజాలు [illegible] పట్టం చేయించి ప్రభుత్వం చేసే కాలమందు ఈ స్థలానకు పెదకాపు అయిన తాళ్లూరి వారికి దుర్విష్ణు స్థలం కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేయించగా నకు వక విప్రవరుండే యించి సంప్రోక్షణాదేంచు వేసెనని విచారించినందున ఆ రాత్రి భగవంతుడు ఇతని స్వప్నమందు వచ్చి దేవు కట్టించిన స్థలానకు తూర్పు భాగమందు పుట్టలో వుద్భవించి వుభయ నాంచారుల సమేతంగా వున్నాను. ఆ వల్మీకం తవ్వించి తీయించి నే వు కట్టించిన స్థలంలో ప్రతిష్ఠ చేయమని చెప్పినందున ఆ కాపు ఈ ప్రకారంగా వున్నందుకు ప్రభావం అనుభవిస్తేగాని నేను ప్రతిష్ఠ చేయను అని అన్నందున శ్రీస్వామివారు అతని [illegible]

61 న్నీ నీకు పుట్టెడు క్షీరములు పశువుల మంద నుంచి పితక పద్ధతి తెప్పించి పుట్టలో పో
యిస్తే నీకు దృష్టం అవుతానని ఆనతిచ్చినందున ఆమ- నాయుడు మేలుకాంచి భగవం
తుడు స్వప్న దృష్టంగా ప్రసన్నమయినందుకు సంతోషించి మనాయుడు ఉదయకాలమం
దు తన ఇంటి దగ్గర నుంచి పుట్టెడు పాలు పట్టుక పోయి వల్మీకంలో పోసినందున స్వ
ప్నంలో చెప్పిన ప్రకారం వల్మీకం విచ్చి శ్రీ చెన్నకేశవస్వామి వారు ఉద్భవయినారు. వారు
లో కూడా దృష్టమైయుండినందున ఆ వల్మీకం తవ్వించి శ్రీస్వామి వారిని తీసుకవచ్చి ఆయ
కట్టించిన స్థలమందు ప్రతిష్ఠ చేసి సకల ఉత్సవములు జరిగించి నిత్య నైవేద్య దీపారాధ
నలకు సార్వకాలం జరిగేటట్టుగా గ్రామానకు ఈశాన్య భాగమందు పశ్చిం దుకుంబళ్ళ
బాలం ఖండ్రికె లాం సూలగజపతి వారిచేత యిప్పించి ఆ ఖండ్రికెను నాళ్ల మాలల
రాతి శాసనాలు సంపాదించినారు.

ఇది వరకు ఆ శాసన స్తంభములు వుండి వున్నవి. సదరహీ మాంకినేడు
పైన వ్రాసిన హేతువుల వల్ల నుంచి పుట్టపాలమాకినేడు అనే సార్థక నామముచేత ప్ర
సిద్ధి పొందినాడు. ఈ ప్రకారం శ్రీ ఉద్భవయములు ఈ స్థలమందు వుండబట్టెందున నిత్యో
త్సవ, పక్షోత్సవ, మాసోత్సవ, సంవత్సరోత్సవములు జరిగేటట్టు కట్టడి చేసినందుక.
సదరహీ గజపతి అధికారం మొదలుకొని వడ్డెర సాల్టు కప్రభుత్వములు జరిగినవె
నుకున్ కొత్తాలూకా ఆదినములలో గుంటుపల్లి భాస్కరుని వారి పరంగా అధికారం జరిగిన.

తదనంతరం తురకాణ్యం ప్రబలుతూ [struck through] పాదుశహాలు దేశ
ముఖు దేశపాండ్యా వారిదాలు యేపరచి అధికారం చేసేయదల ఈ పరగణా వట్టా
జు వారి జమీందారీలో వచ్చినందున మట్రాజు సూరన్నగారు ప్రభుత్వకాలమందు ఈ గ్రామం
లో వుండుకున్న శ్రీ అగస్త్యేశ్వరస్వామి, శ్రీ చెన్నకేశవస్వామి వార్లకు లో [illegible]

సం॥ జరుగుతూవున్న నృత్యములు మొదలాయిన ఆమూలాధికారములలో జరగకపో
62 యినందుకు మనవాళ్ళు శ్రీ అనంతపద్మనాభస్వామివారికిన్ని శ్రీ చెన్నకేశవస్వామివారికిన్ని
వేరుగా రెండు స్థానములు, రెండింటికి 3 మూడు గ్రామములు ఇనాములుగా వదులు వ్రాయించియి
వుంచి ఉత్సవములు మొదలైన కైంకర్యములు జరిగించినారు. వీరి తరువాత వుండు
రామరాయనింగారు, వేలాద్రిరాయనింగారు, సూరన్నగారు. రామరాయ
నింగారు, వేంకటనరసయ్యగారు, తమ ప్రభుత్వములో జరిగించినారు. —

రామరాయనింగారి కొమారుడైన పెదకొండారాయనింగారు ప్ర
భుత్వం చేస్తూవున్నంతలో వేంకటనరసరాయనింగారి కొమారుడైన వేంకటగుం
డారాయనింగారు తాలూకా సగపంచుకొనిరి గనుక ఆ సొవులూరు పెదగుండారా
యనింగారి వంతులో వచ్చినందున గ్రామంలో వుండే శ్రీ అనంతపద్మనాభస్వామివారికిన్ని చె
న్నకేశవస్వామివారికి అర్చనాది కైంకర్యములు జరిగిస్తూవున్నంతలో స్వస్తిశ్రీ గత్రిషసవి
శ్వావసు సంవత్సరంలో మహాశేషరాయ జగ్గారెడ్డి ఫౌజుదారుడు తరఫున చిల్లనుగు వేంకట
నారాయణ అనే మోఘర్షదు ఈ తాలూకా బిత్రి వ్యవహారస్థులై వుండే దేవబ్రాంహ్మ
ణమాన్యాలు మొదలైనవాటికి చాలా వేధ దేశి పరగణాలంతా... దుర్దేశ చేయుచున్న
గ్రామస్తులు దగా.... లో మంగళవేట పోయిచినా నాతాలూకాలో వుండియున్నందున దే
వస్థలాలకు అర్చనాది కైంకర్యములు జరగక అంతర్యపడె గనుక ఆ సమయమందు చోరు
లు ఆలయములు తలుపులు పగలగొట్టి ఆభరణములు మొదలైనవి దోచుకొనిపోయి నతర్వా
తను ఆలయంబందు కొబస్తుతప్పి పోయినందున పూర్వం పుట్టుపాల మొక్కేదెంకావద్ద
ములో ప్రసన్నమయిన శ్రీ చెన్నకేశవ విగ్రహం ఎత్తుకపోయినారు॥ —

తదనంతరం గుండారాయనింగారు నిష్టూరంబుగ గ్రామప్రభుత్వం...

స్న ౧౨౦౩ ఫసలీ ఆనంద నామసంవత్సరములో గ్రామస్థులు కొత్తలంబాడు చేయించి శ్రీ
ఉత్సవ విగ్రహం పుట్టుపాలు మాకి నీరుకాక చింతలచేత మలిపించిన చెన్నకేశవ విగ్రహాం మధ్య
మేట్టు - - - - స్థాపన చేసియుండగా ఆవిగ్రహాల్ని మూలస్థానమందు ప్రతిష్ఠచే-
యించిరి గనుక పూర్వప్రకారంగా నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు జరిపించి శుభకృతు
సంవత్సరం లగాయతు దుందుభి సంవత్సరం వరకు అధికారం చేసిన తర్వాత కోతా-
లూరాకు రాజా వేంకటసుందరరాయనింగారు ఆధిపత్యం వహించినందున తదారభ్యా ఇ
ది వరకు వారి ప్రభుత్వం జరుగుతూ వున్నది॥—.

శ్రీ స్వామివారికి మామూలుగా జరుగుతూ వుండే ఉత్సవములు—

౧ - సంవత్సరాది పండుగ -
౧ - శ్రీరామనవమి - - - -
౧ - - గోకులాష్టమి - - - -
౧ - - తొలి ఏకాదశి - - - -
౯ - - నవరాత్రములు - - - -
౧ . కార్తీక శుగాలు - - - -
౧ - మకర సంక్రాంతి - - -
౧ - - శివరాత్రి - - - - -
౧౬ - - - ~~[illegible]~~

కి మొత్తం సంవత్సరంకు ఉత్సవములుకు—
మ ౧౭ - - - ఖర్చు..

—గ్రామంలో పండే సస్యములు-

౧ - - - జొన్నలు - - -
౧ - - - వరిగెలు - - - -
౧ - - - వేలు. - - - -
౧ - - - శనగలు - - - -
౧ - - - కందులు - - - -
౧ - - ఉలవలు - - -
౧ - - ఆళ్లు - - - -
౧ - - కొఱ్ఱలు - - -
౧ - - - సజలు - - - -
౧ - - ఆముదాలు - - -
౧ - మిరియపుకాయలు.
౧ - - పొగాకు —.

మ౧౹౦ బెల్లం ...... ౧ ... మినుములు -

వీ౧౹౦ నెయ్యి .... ౧ ... తండెలు ..

గార-.

వీ౹౪౦ .. మందు .... ౪౦౧ వకలు ...

వీ౹౪౦ .. నూనె .... ౪౧ .. సాంబ్రాణి -.

౧౦ .. ఆకులు ... మ౧౧౦ - మండె రావకుసనలు —.

వీ౦౪౦. అవసరమైనవేన్నానకూకాబ్బరి. మ - ౪౦. దివిటీలకుచమురు ఉద్యోగాము

మ౦౪౦. కళావంతులకు — ౪౦౪ కీర్తనభాగవతులు చిన్నరకి -.

ఈప్రకారంగాను వేశేషపులకు జరుగుతూవున్నది ము ము౹ — ...

64. శ్రీచన్నకేశవస్వామివారిదేవాలయందగ్గరరాజులక్ష్మికమ్మవారు ఆలయంవుంటిన

న్నందున ఆయనకు జరుగుతూవున్నది॥ శ్రీ అగస్త్యేశ్వరస్వామివారికి జరుగుతూవున్నది-

౧౪౦. ౧-

కరగా ౪౪ పావులూరివేగ్రాజువారు ౪ పావులూరు రూబాకి రాజువారు ౪ చికటరాజు

అప్పయ్యవారు ౪ మద్దులూరికల్లవరాజువారు ... వేగ్రాజువారు ౹ — ...

65. శ్రీ షష్ఠియన్నయమ ౪ అల్లూరుసరాలరు నిజాంపట్నం ఇలాకేరాజావారి

రెడ్డిజగన్నాథబాబు స్న ౧౨౨౦ సఫసలీ మజుకూరికరుణలుయల్లాపు)

గడె .. మయ్యలు. అప్పంచుళూర్త ప్లయ్యకరి సుబ్బరాజువెయద్దైనవారుక్షాయిబి

ద్రవి

పూర్వత్రేతాయుగమందు అత్రిమహాము తీర్థయాత్రాపరుడై దివ్యదేశ

ములున్న విన్నమహానది సాగరసంగమములందు స్నానంచే స్నూరాశింధూంతరమునకు

వచ్చి ఇకటదడుపాస్తిచేసినందున విష్ణులక్ష్మిముతానరిశంహాస్వరూపముతోటివా

దీచూపి ముందుక్షేత్రంలో దివ్యదేశంతానున్నది. నాపునన్నుప్రతిష్ఠచెయ్యమని ఆనతి

రూపి

చ్చిరి తానుబింబమైనందున అత్రిమహాముని సంతసించి శ్రీస్వామివారిని (ప్రతి)

ని బహుదినములు అనేకఋషిగణసమేతముగా ఇక్కడవాసం చేసి పూజిస్తూవచ్చినా
రు. గనుక ఆత్రేయపురమని స్థళము పేరొస్తూంచి చెప్పబడ్డది॥.

తదనంతరం త్రేత ద్వాపరయుగములు అతిక్రమించక లియుగం ప్రాప్త
66. మయి యిదులుధిష్ఠిర విక్రమ శకంబులు గడచిన తరువాత. కలికాల చోళకాలమందు
పుట్టిన కులోత్తుంగచోళ మహారాజునా లిహావాహనం ౧౦౩౬ శకం మొదలుకొని రా
జ్యం చేస్తూ వుండి తుంగభద్రానదీ తీరమందున్న వుండే దివ్యస్థళాలకు అగ్రహారములు మొ
దలయిన వృత్తులు ధారాదత్తం చేసి అనేక దేవతా ప్రతిష్ఠలు చేసి ఆకాలమందు
... బహు అరణ్యముగా వుండును గనుక ప్రస్తుతనామంగల అల్లూరు ఈ అరణ్యము
ధ్యమందు కొన్నిపల్లెగా వుండెను గనుక రాజు సముద్ర స్నానం నిమిత్తం ఈ పల్లె మీదుగా వచ్చి
తే గొట్టాకాష్ఠజలసమృద్ధిగల స్థళమని అరణ్యం ఛేదించి బ్రాహ్మణులు సృష్టి చేసి యిద్దరు అల్లూర
మ్మ అనే శక్తి నాక పాదకింద భూగతమై వుండే ఆరాత్రి రాజుకు కలలో వచ్చి నీకట్టించే గ్రామం
నా పేరు బెట్టి నా కొరకు గుడికట్టించి నన్ను ప్రతిష్ఠ చేసి ఉత్సవములు జరిగించుమని నేను గ్రా
మదేవరను అయి నీవు చేసిన ప్రతిష్ఠలు కాపాడుతూ వుంటాను. అని తాను వున్న స్థళం చె
ప్పెను గనుక రాజు ఆదే ప్రకారం తాను కట్టించిన గ్రామానకు అల్లూరు అనే పేరుబెట్టి ఆస్థ
ళమందు వున్న అల్లూరమ్మ అనే శక్తిని గ్రామదేవరగా ప్రతిష్ఠ చేసినాడు.

గనుక తదారభ్య అల్లూరు అనే నామాంకితం వహించి వచ్చె. తదనంత
రం కృష్ణలో మంచి శతానగరపురం దిని పామర్లూరు దగ్గర వున్న తుంగభద్రలో నుం
67 చి వచ్చే- ఈ పు సముద్రగామిని గా కుండా ఈ గ్రామానకు పశ్చిమభాగం ప్రస్తుత
నామంకల కల్ పాలెం అప్పుడు నెలకు దుడు గనుక ఆ వూరి ఉత్తరం గర్వు దగ్గర నుంచి
ప్రస్తుత నామంగల ఖాజు పాలెం విస్తరించి అప్పుడు వెంపాడు గ్రామం

డేది గనుక. అందుకింద శివారుగా వుండేది గనుక అది గాలి పాళెం తిప్పలింగా పశువుల
మందలుగాల్ మందలు వుండి చాలాపాడి గలిగినందున వెన్నవాడ అనే పేరు వచ్చినది
ఆ ఆ పాళెం దక్షిణం గట్టుకు అర్ధకట్టగా పోయింది పంటకాలువగానుంది
పరిచి ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండగా, గజపతి సింహాసనస్థుడైన గణపతి మహారాజు
నెల్లూరు సీమ ఆఖరు వరకు దేశములు ఆక్రమించి చోళరాజును పలాయనం చేసి
రాజ్యం తన వశీకృతం చేసుకొని ప్రభుత్వం చేసే యెడల వారి దగ్గర రాయరాజులు మన్నె
వారు ప్రధానులై వుండి సాలివాహన శకం ౧౨౩ అగునేటి రక్తాక్షి సంవత్సర భాద్ర
పద బహుళం సోమ వారం సూర్యోపరాగ పుణ్య కాలమందు కృష్ణవేణీ నదీ తీరమందు ధారా
శ్రోత్రం పట్టిస మస్తమైన నియోగులకు వైదికులకు గ్రామ కరణీకపు మిరా
సీ సనదులు వ్రాసి యిచ్చే సమయమందు యీ అల్లూరుకు నరసరాజుకు అనే త్రి
68 శాఖ నియోగికి యల్లాప్రగడ కృష్ణంరాజు అనే ఆరువేల నియోగికి సాసనం సంప్ర-
తులవారికి కరణీకములు యిచ్చి కొన్ని దినములు ప్రభుత్వం చేసిన మీదట వీరి వంశ
స్థులైన కుమారకాకతీయ ప్రతాపరుద్ర గజపతి వారి ప్రభుత్వం ౧౨౮౭ సంవత్సరం వరకు ప్ర
భుత్వం జరిగెను గనుక ఆ దినములలో చలక్షేత్రి వేంకటాద్రి గారికి ఆ సీమ అధికార
ములో వుండి వున్నారు. గనుక వారికి స్వప్నలబ్ధంగా శ్రీలక్ష్మీ నృసింహస్వామి వారు
దైవ యిచ్చి వేమవరకం యందు పాల వృక్షం చాయను గోక్షీరం ఆరగిస్తూ అనేక వత్స
రములనుంచి ఈ ఆశ్రమం యందు మహాక్షి వాక్ప్రబోధితుడనై ఇక్కడ వున్నాను.

నీవు ఇంత నుంచి నాకు ఆలయస్థలం కట్టి వైభవాదులు జరుపు
ని భగవతాజ్ఞ అయిన గనుక ఆదేశ ప్రకారం ఆయన వచ్చి వల్మీక శోధన చేయిం
చి గనుక చేసినంతల్లో ప్రసన్నులైరి గనుక మహాసంతోషించి నటువంటి వారై—

ఈస్వామివారికి శ్రీఆలయమందు నేంద్ర ప్రవేశి సకలోత్సవాదులు చేస్తూ కొంతకాల కట్టించి స్వామివారికి పెట్టి సకలవుత్సవాదులు చేస్తూ కైంకర్యనిమిత్తమై గ్రామం ఇచ్చి, వగైరం సమర్పించినారు, ఈస్వామివారిసన్నిధానమందు ఇనాం నేలబడా
౬౯ నకు వధ్యులతిమ్మప్పు ఇచ్చే విషయము వున్నదినిర్ణయించినారు॥—

ఆయన కొంతకాలం తిరువారాధనచేశి తనకొమార్తెను నల్లూరు అంయవారప్పకు ఇచ్చి వారంచేశి ఈస్థలం అర్చకత్వమునకు బాధ్యులచేశి నారు. తదాప్రభృతి అర్చకులైన వషువంటి నల్లూరువారు పరంపరాగ అనుభవిస్తూవున్నారు. తదనంతరం లాంగూల గజపతి రెడ్లనుజయించి దినదిన ప్రవర్ధమానమై శాలివాహనం ౧౨౦౦ శకం మొదలుకొని గజపతినిజయించి పెదవేమారెడ్డిప్రభుత్వం లభించియుతు వీరభద్రవేమారెడ్డిగారు ప్రభుత్వం సమైరాదర పరంపరా ఆరుగురు రెడ్లు శాలివాహనం ౧౨౦౦ మొదలుకొని శాలివాహనం ౧౩౨౯ శకంవరకు నూరు సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేశిరి।—.

తదనంతరం లాంగూలగజపతిరెడ్లనుజయించి కటకంమొదలుకొని ఉదయగిరిపర్యంతరం గిరిదుర్గములు అన్నిసాధించి ప్రభుత్వంచేసినాడు దరిఅతనివంశస్థులైన కపిలేశ్వర గజపతి, విద్యాధరగజపతి, కరి మొదలయినవారు అధికారంచేసినతరువాత పురుషోత్తమదేవగజపతి మహారాయలవారి అధికారములో సర్వేపల్లి తిమ్మారెడ్డిగారికి ఈదేశం ప్రభుత్వం ఇచ్చిరిగనుక శాలివాహనం ౧౪౧౪ సం॥ వరకు దేశం అతని ప్రభుత్వంలో జరిగినది॥ తదనంతరం వీరభద్రగజపతిరావుగారు శాలివాహనం ౧౪౪౯ శకమందు పట్టాభిషిక్తుడై శాలివాహనం ౧౪౩౭ వరకు ౧౮ సంవత్సరములు రాజ్యంచేశెను। సదరహి సంవత్సరములకు తిమ్మారెడ్డి

పరంగానే అధికారం జరిగినది. తరువాత నరపతి సింహాసనస్థుడైన కృష్ణదేవ మహా
రాయలు కోలతూర్పు దేశములు సాధించి వీరభద్రరాయనిం దేశం వశక్తతం చేసుకొ
ని సమస్తమైన గిర్విస్థలాలకు అగ్రహారం ఖండికెలు ఇచ్చినా శాలివాహనం ౧౪౩౦ వరకు
మొదలుకొని శాలివాహనం ౧౪౫౧ సంవత్సరం వరకు ౨౧ సంవత్సరములు ప్రభుత్వం
జరిగినది. ఆపిమ్మట సదాశివదేవమహారాయలుగారు విజయనగరమందు సింహా
సనారూఢులై పృథ్వీపాలనే చేయగా రామరాజయ్యగారు దండనాయకులై ప్ర
-- చ్చునా శాలివాహనం ౧౪౬౬ శకం మొదలుకొని ౧౪౮౭ సంవత్సరం వరకు ౨౧-
౧౦ సంవత్సరములు రాజ్యపాలన చేసిన మీదట రామరాజయ్యగారు సర్వాధికారులై ౧౪౮౭ శకము
లగాయతు ౧౪౯౪ శకం వరకు ౭ సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసినారు — — —

తదనంతరం ౧౪౯౪ శకం మొదలుకొని స్వస్తి ౧౦౨౧ ఫసలీ వరకు ఈ దేశం తుర
కాణ్యం ప్రబలమాయె గనుక జమీదారులు దేశముఖు దేశపాండ్యా మజుమదారు మొద
లయిన బారా మస్సద్దీ వెలందాలు నియమించి సర్కారు సముతు బందోబస్తు ప్రవృత్తి
మిల్లపరంగా మతివిభరాం పాదుశహారి ఆములు లగాయతు సుల్తాన అబ్దుల్లా
తానీషా అలంగీరు -- పాదుశహారి ఆములు పర్యంతరం స్వస్తి ౧౦౨౧ ఫసలీ లగాయతు
హైదరాబాదు మూ-- -- జుదారు మూలంగా వసూలు ఇస్తూ జరిగించినారు. నిజాము
ద్దీ-- పాదుశహారి అధికారం అయిన తరువాత తిమ్మభూపాల పట్నానికి నిజాం
పట్నం అని పేరుపెట్టి పట్నం బస్తీ చేసి పెదపల్లి. పెరరిక మూడు సముతులకు
పట్నం కింద చెల్లేటట్టు చేసి నిజాం పట్నం సర్కారు అని తన ఖాలిసా తాలూకాగా వుంచు
కునే గనుక వారి తరపున జమాలుఖానుడు అనే ఫౌజుదారుడు ఈ సర్కారు వసూళ్ళు
తు చేస్తూ వుండే దినములలో నుమజ్జు కూరిలో

తవ్వించిన పంటచెరువు కట్ట విస్తరించి స్థిర / ష్టవరద వచ్చి బహుప్రవాహంతో తనుకట్టని
71 ల్బ్యకమ గట్టికల్ల పాలెం కింద దిగ యేరుపడి సముద్రగామిని అయినందున పొళ్ళుందారు
డు చెర్వుప తనను వీరువుండేలాగున వసది విచారించి మధ్యను వున్న బిడారు దిబ్బమీ
దుగా పడమర చాయ జలపోత మేరకు అంచేటుట్టు గాంభీరోబ్బస్సునా కట్టు పోయించి
నారు గనుక చెరువునకు ఆగి వుండి ఫలితములోకవచ్చినది--.

తదారభ్య జమాలు కట్టు అనే పేరు వచ్చినది. జమాలుగా నడుచెరు
వు మరమ్మతునిమిత్తం చెరువుకింద పండిన -- పుట్టికి గింజా. నిర్ణయించేసే-
అందువల్ల వచ్చిన ఖావజు--- ప్రతిసంవత్సరం కట్టు మరమ్మతు చేసేలట్టు మా
ఘూలు యేర్పరచినారు. గనుక తదారభ్య అది జమాలు కాజురుగుతూవు
న్నది. అంత్యకులో వయినం లక్ష్మినృసింహస్వామి వారి ఆలయం భిన్నమయినం
దున వక ఆది సర్పం స్వామిదగ్గర ప్రవేశించి వుండినందున దర్శన స్పర్శనాదుల
కు భయంలో అర్చకులు అర్చనాదులకు, పరిచారకులు ఆలయములోకి పోకు
డా వున్నందున ఈగ్రామంలో వున్న వరతాలు యల్లాప్రగడ వారికి కుత్తివారికి ఆ
72 చార్యులు అయి వున్న కందాళం రామప్ప అయ్యవాలుగారు గోదావరి తీరమందున
నుంచి శిష్యసంచారం నిమిత్తం వచ్చి వంత్యల్లో ఈస్థల ఉపద్రవం తెలిసి వారి తప
ప్రభావముచేతను ఉపద్రవ నివారణం చేసి యీస్థలానికి స్థానాచార్యత్వం
వహించి గ్రామంలో వున్న చౌదరులు, మెండువారు, ఉప్పుటూలు వైశ్యాలను శిష్యులు
చేసుకొని ౧౧ నిజాంపట్న ప్రతాపం స్యూడైన నాళం గుర్విశెట్టి అనే కోమటి శ్రీస్వా
మివారి దేవాలయం జీర్ణోద్ధారం చేసినందున సర్కారు జమీందారు అయిన సూ
రానేని వెంకటపతి రాయనింగారు ఈయనకు మారుతైన నాయన్నగారు ఉత్సవము

లకు వపతిజరిగించిన పిమ్మట తత్పౌత్రుడైన వెంకటపతిరాయనింగారు ప్రభుత్వానకు
వచ్చి-ఈగ్రామంవారికి. ఇతుక్కలో వుండేదిగనుక శాలివాహనశకం ౧౬౧౩ శకం స్వం---
షసలిలో కందాళం వేంకయ్యా చార్యులగారికి ఈగ్రామానకు పశ్చిమభాగమందు-
క్షేత్రం ఇరువైకుంచల్లు భూమిమాన్యం ఇచ్చి ఆభూమికి సంవత్సరం పనిచెల్లో
పునర్లో(త్రి)యం నిర్ణయించినారు। సనదులువ్రాయించినారు।—.

శ్రీస్వామివారికి కుం౧కి పల్లం కుం౧౦ మెరక ౫లం కుం౧౦ వెరశు
౨ కుంచల్లు స్వామివారికి స్థానాచార్యులైన కందాళ రామప్పఅయ్యవారాలగారికి కుంచ
73. ఉం౧౦లు-ఈ కొరకమందు శిష్టా బెల్లంభొట్లు పల్లము ౧౦ యిచ్చి నవర్తకు మంచి చంద్రప్ప
అనేగ్రామపురోహితుడికి మెరకకుం౧౪౦ పల్లంకుం౧౦ ఇచ్చినారు। శ్రీకారం ఈశ్వరభొట్లు
గారికి పల్లంకుం౧౦ పాతికయిచ్చి స్వామివారి భజంత్రీలకు మెరక కుం౧౪ ఉభయం వెరశి
కుం౧౪ం రెండుకుంచల్లముత్యాతిలకిన్ని మాన్యములు యిప్పించి సదరహి షసలి గాయతు స్వం౧౨
షసలివరకు ఇరువైనాలుగు సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసినారు।

తదనంతరం వారి జ్ఞాతిన్నైన పొట్టెన్నగారు పరాసువారి వలంద్దా
సుకాని స్వం౧౬౧౩ లగాయతు ప్రభుత్వానకు వచ్చి కొండూరు వేంకటాచార్యులగా
రికి కుం౧౪ కుంచల్లగరువు యిచ్చి సదరహి ఫసలిమొదలుకొని స్వం౧౬ షసలివరకు
ఆయిదుసంవత్సరములు అధికారంచేసినారు। ఇటు పిమ్మట పైన వ్రాసిన వేంకటపతి
రాయనింగారి కొమారుడు వెంకన్నగారు స్వం౧౧౭ం షసలిలో మహారాజశ్రీ హుంఫ్రీవారి
కి ఈదేశములకు ప్రభుత్వం వచ్చినదిగనుక వారి ఆమల్దారీచేత తన తండ్రి తాతలకున్నా
త్రుడై నిజాంపట్నం సర్కారు రుసూము వరాలు బలమక్తా గ్రామాలు ఏలేటువంటి గ్రామా
ములలోను కొండూరు రమణాచార్యులుగారికి స్వం౧౨౦ షసలిలోను పల్లంపాతిక

పాలం యిచ్చినారు. స్న ౧౧౭౦ ఫసలీలోను శిష్టా గురువంభొట్లగారికి పల్లం పాతిక,
మెరకపాతిక వెరశి కుంచెడున్నర ఇనాం యిచ్చిరి. రంగావఝుల వేంకటాచలంగారికి పల్లముపాలం
లోకులకి పర్యాయపు ఇనాము, ఇనాము వెరశి కుం౧౹౨ పద్ధతులుగు వేసాలు-
14 ఇనాము యిచ్చి సదరహీ ఫసలీలగాయతు స్న ౧౧౭౩ ఫసలీ వరకు నాలుగు సంవత్స
రములు ప్రభుత్వం చేసినారు. తరువాత నరసయ్యనకు కుమారుడైన అయ్యన్నగారు స్న
౧౧౭౪ ఫసలీలగాయతు స్న ౧౧౭౬ ఫసలీ వరకు మూడు సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చే
సిన తరువాతను. తదనంతరం వీరి జ్ఞాతి అయిన వెంకయ్యగారు స్న ౧౧౭౭ ఫసలీ
లో ప్రభుత్వానకు వచ్చి స్న ౧౧౭౮ ఫసలీలోను కందాళం గోపాలాచార్యులు అయ్యవారలగా
రికి మెరకవేసాలు కుం౧౹ పల్లపుపాలం కుం౦౹౦ పాతిక, వెరశి కుం౦౹౦ ముప్పాతిక మేడూరు
నరసింహాచార్యులవారికి మెరక కుం౦౹౦ పల్లం కుం౦౹౨ పరక వెరశి కుం౦౹౨. కాంత్రకాంద కృష్ణ
మాచార్యులవారికి పల్లం కుం౦౹౦ మెరకపాలం కుం౦౹౦ ఇచ్చినారు. సూరత్రాల నరసింహాచా
ర్యులవారికి వర్స కుం౦౹౦, కళావత్తి వేదాసానికి పల్లం పాతిక ఇచ్చినారు. వెరశి కుం౨౹౨
కెం యుకుంచెడ్లున్నర వేసాలు ఇనాము యిచ్చి సదరహీ ఫసలీ మొదలుకొని ౧౧౮౦ ఫసలీ
వరకు లో తొమ్మిది సంవత్సరములు ప్రభుత్వం చేసెను.—

తర్వాతను వీరి జ్ఞాతి అయిన వెంకట్రాయనింగారు స్న ౧౧౮౬
ఫసలీలో ప్రభుత్వానకు వచ్చి బచ్చుపేట శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారికి పల్లము కుం౧౹౦
అరకుంచాల మాన్యం యిచ్చి సదరహీ ఫసలీ మొదలుకొని స్న ౧౧౯౧ ఫసలీ వరకు ఆరు సం
వత్సరములు ప్రభుత్వం చేసినారు. తదనంతరం స్న ౧౧౯౨ ఫసలీలోను సదరహీ వేంక
15 ట్రాయనింగారు మొహాసి గిరి చేసినందున కుంపిణీ వారు వెంకట్రాయనింగారిని
చెదకలుచేసి జ్ఞాతి అయిన మల్లారాయనింగారి నిజమీందారి వెయ్యాలొ-

యుంచినారు. గనుక సదరహీ షసలీ మొదలుకొని స్న౧౧౯౬ షసలీవరకు అయిదుసంవత్సరములు బలు ముక్తా అనుభవించినారు. తరువాతను స్న౧౧౯౭ షసలీలోనుబలు ముక్తాజప్తి వేసుకొని మల్లారాయనింగారికి లవనసు నిర్ణయించినారు.॥

గనుక సదరహీ షసలీలగాయతు స్న౧౨౧౧ షసలీవరకు పదహారుసంవత్సరములు కుంఫిణీవారు కయేటీపరంగా అమానియ్యతు చేసుకున్నారు. స్న౧౨౧౨ షసలీ సంవత్సరములో కుంఫిణీవారు తాలూకా యాంబువేశివంగున రాజా వాశిరెడ్డివేంకటాద్రినాయుడు బహద్దరు మన్నె సుల్తాను గారు కొని ఖరాజు పాళెంలో గ్రామం వారు నివాలయింకోట్ల సింని త్స్సైవేర్పబిపాంథనలు జరగగలందులకు పల్లము సమెరకను కుంఘుం ముఖ్తాతికి ఇనాము యిచ్చినారు. సదరహీ షసలీ మొదలుకొని స్న౧౨౨౧ షసలీవరకు అఖ్తారంబేశినారు. తరువాతను స్న౧౨౨౬ షసలీలగాయతు ఇప్పటికి అమ్మల్లపరంగా అమానీ వహా మీఙ్లియ్యతు జరిగించుకుంటూ వున్నారు.॥

76 కైఫియ్యతు ము. ఉదుసుపల్లి తాలూకె బలువూరు పాహుణ్ణలాకే, రాజా వాసూరు వేంకటనరసింహరావు బైనరు జమీందారు సర్కారు ముత్తర్జిజా గ్తనగరు స్న౧౨౨౮ షసలీ ముజుకూరికరణాలు ఉదుసుపల్లి రాయుడుశేషంరాజు వ్రాయించినది.-

ఈగ్రామానకు పూర్వం నుంచి ఉదుసుపల్లి అనేపేరు వున్నది. గజపతిసింహాసనస్థులైన గజపతి మహారాజులుంగారు శాలివాహనం ౧౦౭౬ శకం మొదలుకొని ప్రభుత్వం చేశేటప్పుడు వీరిదగ్గర మహాప్రధానులైన గోపరాజు రామన్నగారు శాలివాహనం-౧౦౭౭ శకమందు ప్రభువు దగ్గర దానం పట్టి సమస్తమైన నియోగులకు గ్రామకరణీకపు రాశీలు నిర్ణయించినప్పుడు ఈగ్రామానకు వెలనాడు కౌండిన్యస గోత్రులైన తిక...

రెండవ భాగముగా మిరాశీ యిచ్చినారుగనుక తదాది మొదలుకొని ఆదుకు పల్లివారు
కే అభిధానంచేతను అనుభవిస్తూవుండి వారి తన గోత్రులైన మోచర్లవారికి చిన్నదా
న్నియిచ్చి వివాహంచేశి తనమిరాశీలోపల ౧ భాగం దౌహిత్రం యిచ్చి మరిన్ని కొన్నిదిన
ములకు భారద్వాజగోత్రీకులైన దుగ్గివారు అనే వారికిన్ని చిన్నదాన్నియిచ్చి వివాహం
77 చేశినవారై వరికి కరణీకం భాగం దౌహిత్రం యిచ్చినారుగనుక సదరహి తిక్కరాజు సంత
తివారు పదుమూడు వీసాలున్ను, మోచర్లవారికి పరక, దుగ్గివారికి వీసం, వెరశి పదహారు
వీసాలు ఉభయులు అనుభవిస్తూవున్నారు. వర్ధిరెడ్డి కర్ణాటక ప్రభుత్వములో నాలవా
హనం ౧౫౦౦ శకం వరకు జరిగిన తరువాత తను మొగలాయిప్రభుత్వము వచ్చెనను
హాదుశహలు సరాయిబారా ముస్తర్ద్ పేరాదాలం నిర్ణయించి సర్కారుస ముతులు
తోనే పేలు ప్పుడు కొన్నా మంగలి -- రుస ముతులో దాఖలు చేశిస ముతుళ్లిలు
చాదలుకోదేశ పాండ్యాలు పరంగాబహుదినములు హమీ మాన్యం యిస్తూ జరిగించుకున్నారు
స్త ౧౬౨౨ శుస లో నవాబు మఖ్తార సుబ్బా సుబహద్దరు సచేత్త
కట్టేగారు కొండవీటిశీమ వగైరాదు వంత్తులు చేశి మిరాశీదారులకు పంచిపెట్టియిరుగు
కొన్నా మంసర్కారు మజుందారుడైన మాదూరు వెంకటన్నపంతులువారి వంతులుచి
లిటా లోటి పాటి ఠాలుకా లో దాఖలు అయినదిగనుక సదరహి శాలివాహనం --
౧౬౨౮ శకమందు మజుకూరి కాపు అయినది. -- మాదిరముగాప్పు అనే అతను గ్రా
మానకున్నైరుతి మూలను విష్ణుస్థలం కట్టించి శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారిని ప్రతి
ష్ఠచేశి ఈ స్వామివారిని పూజించడానకు పరాశుర్గంవారు అనే వైష్ణవసున్ని
వర్ణయించి మరిన్ని ఈ కరణంలో గ్రామస్థుల అద్దగడ... సదరహి వేణుగో
78 పాలస్వామివారి ఆలయానకు పశ్చిమభాగమందు శ్రీ వీరభద్రస్వామివారికి ఆలయం

కట్టించి భద్రకాళీసమేతంగా స్వామి వారిని ప్రతిష్ఠచేసి ఆరెప్పులనే వర్ష్యాన్ని నిర్
యించి ఈ స్వామి వారల్ని నిత్యనైవేద్యారాధనలకు చేసిన వసతులు ఇనాములు నిత్య
నైవేద్యానకు శ్రీవేణుగోపాలస్వామి వారికి కుం ౧౦, శ్రీ వీరభద్ర స్వామి వారికి కుం ౧౦, అ
రకుంచాలు - . ముల్ - లు కు ౧ - - . సాలినా వచ్చేపండుగలు దర్శారాధనలు వగై
రాలకు యిచ్చి - - - శ్రీవేణుగోపాలస్వామి వారికి, ఆంజనేయస్వామి వారికి ఎ౧౪౦
శ్రీ వీరభద్రస్వామి వారికి ఎ౧౪ రు - ఎ౧౦౪ పదివరహాలు ము - - . ఈప్రకారంగా
ఆ మాని వ్యవహారములలో పాకములు నిర్వయించినారు. గనుక ఆప్రకారంగా జరుగు
తూ వున్నది. పైన వ్రాసిన వెంకన్న పంతులు, అప్పాజీపంతులు, వెంకటరాయనింగారు,
వెంకటకృష్ణనింగారు, నరసన్నగారు సన్ ౧౧౧౯ ఫసలీ వరకు ప్రభుత్వం చేసిన త
రువాత వెంకటకృష్ణనింగారు ప్రభుత్వమునకు వచ్చి సదరఫొష్ట ఫసలీలగాయతు.

79 పుటలో వ్రాయలేదు - . . . . .

౮౦। కైఫియ్యతు మౌజె దగ్గుబాడు పరగణా వినుకొండ తాలూకా తప్పట్టు॥
ఇలాకే రాజూరు రాజా వెంకటగుండారావు జమీందారు సర్కారు
ముర్తుజానగరు. సన్ ౧౨౨౭ ఫసలీ మజుకూరి కరణాలు.

దగ్గుబాటి వెంకటాద్రి బుద్ధరాజు రామన్న మొదలైనవారున్నా యిచ్చిన
పూర్వం అరణ్యంగా వుండగా వక గొల్లవాడు యీ స్థలానికి వచ్చి, గొల్లనమందవే
సుకొని పొలంగా తెంపరచుకొని కుటీరములు యేర్పరచుకొని వుంటూ వుండగా వారికి శ్లేష్మ
రోగము వచ్చి దగ్గుతూ వున్నందున ప్రజలు దగ్గువాడు అనే నివాణ్ణి అనుకుంటూ వున్నారు గ
నుక ఆ నామధేయం చేత ఆ దిగ్గాదిగానికి గ్రామం బస్తీ అయి దగ్గుబాడు అనే వారికి అయినది.
గజపతి సింహాసనస్థులైన గణపతిదేవమహారాజులు యేలుబడిలో వారి వద్ద వుండే మ

81 మహాప్రధానుడైన గోపరాజు రామన్న సమస్తమైన నియోగులకు గ్రామ కరణీకపు మిరాశీలు
నిర్ణయించే యెడల ఈగ్రామానకు కాశ్యప గోత్రులైన ప్రథమశాఖులైన దగ్గుబాటివా
రి సంప్రతి ౧. భారద్వాజ గోత్రులైన బుద్ధరాజు వారి సంప్రతి ౧. న్ను ఈరెండు సంప్రతులు
ఇంటికి దగ్గుబాటివారు, యాజ్ఞవల్కులు, బుద్ధరాజు వారు ఆరవేల నియోగులు, వీరి
కి మిరాశీ నిర్ణయించి యిచ్చినారు. గనుక తద్వంశీకులు అనుభవిస్తూ వున్నారు.

తదనంతరం చోళరాజు దేశం ఆక్రమించుకొని రాజ్యం చేస్తూ వుండే
యెడల దళవాయి మల్లినేడు అనే అతను ఈగ్రామాన విష్ణుస్థలం కట్టించి, చెన్నకే
శవస్వామి, గోపాలస్వామి అనే రెండు విష్ణుమూర్తులను వక దేవాలయములో నే ప్రతి
ష్ఠ చేశి, చోళవంశ రాజుకు పుణ్యముగాను దళవాయి మల్లినేడు ప్రతిష్ఠ చేసినట్టు
లమని ఈదేవాలయం ముందు వుండే ధ్వజస్తంభం మీద లిఖింప చేశి వున్నది.

తదనంతరం రెడ్లు దేశం ఆక్రమించుకొని ప్రతాపరుద్రదేవమహారాయ
లను జయించి దేశం ఏలుతూ వుండగా అప్పట్లో ఈగ్రామం కాపు కరణాలు మజుకూ
82 రికి ఉత్తరం శివాలయం కట్టి సిద్ధేశ్వర స్వామి అనే లింగమూర్తిని ప్రతిష్ఠ చేశి నైవేద్యా
పారాధనలు జరగడలందులకు కుంచల మాన్యం పొలం ఇచ్చినారు గనుక ఇదివరకు జరు
గుతూ వున్నది. శాలివాహనం ౧౭౦౦ వరకు వడ్డెరెడ్డిక నాయకప్రభుత్వములు జరిగిన
పిమ్మట వెలుగలాయి ప్రభుత్వములో రామరాజు వారు జమీఘర మానాయిసంపా
దించుకొని ఈపరగణా అధికారం చేస్తూ వుండగా మలరాజు పెదసూరన్నగారు ప్రబ
లులై రామరాజు వారిని సాధించి ఈపరగణాకు జమీందారీ చేసుకొని సూర
న్నగారు, పెదరామరాయనింగారు, నీలాద్రిరాయనింగారు, చినసూరన్నగారు, రామ
రాయనింగారు, వేంకటనారసింహ్వరాయనింగారు, పెదగుండారాయనింగారు, అభి

కారంచేశిన మీదట వేంకటకృష్ణారాయనింగారు దర పోలవరకు జమీంద్రు అధికారంచేస్తూ
వున్నారు. గ్రామానికి పడమర నాగవరపు అమ్మ అనే శక్తి వున్నది. ఆ శక్తిని విశేషు సాధుస
గల లక్ష్మి బచ్చన లో చేశినవారు విగ్రహం కరచతుష్టయము అవున్నది. మధ్యమధ్యను
ఉత్సవం చేస్తూ వున్నారు. ఇదివరకు ప్రతి సంవత్సరం మేకపోతు శిరి వకటి, దరశిరి వ
కటి జరుగుతూ వుతూ వున్నారు. ఈదివరకు నిత్యనైవేద్యదీపారాధనలు జరుగుతూ వున్నవి.

శైషి యిన్నాము మ॥ కేసవరప్పాడు పం॥ వినుకొండ మున్సుబ్ కరిణీ కవట్ల.

ఇలాకే రాజావారి రాజా వేంకటకృష్ణారావు జమీందారు సరకారు.

ముత్తా జాన్నగారు స్నా ౧౨౨౨ క్షస లోకర ఠాలు అయ్యన పూండి వేంక
టా మురు సర్వరాజు జానకరాముడు అన్నై సంవత్సర ముల కలారు వ్రాయించినది

పూర్వం నుంచి ఈ గ్రామానికి కేసరపాడు అనే వాడిక వున్నది. గజపతి సింహాస
నస్థులైన గణపతిదేవమహారాజు ప్రధాని అయిన గోపరాజు రామన్నగారు శాలివాహన శకవర్షంబు
శకమందు సమస్తమైన నియోగులకు గ్రామకరణీకపు మిరాశీలు నిర్ణయించేయడంలో
గ్రామానకు కాశ్యప గోత్రుడైన నాగరాజు అనే ఆరువేల నియోగికి యేకభోగముగా
మిరాశీ నిర్ణయించి యిచ్చినారు. గనుక తదాది మొదలుకొని తద్వంశకులు ఇంతపర్యం
తరం అనుభవిస్తూ వున్నారు. ఆ వడ్డె రెడ్డి కనాటక ప్రభుత్వము జరిగిన మీదట ము
గలాయి ప్రభుత్వములో తానీషా వారి దినాలలో ఈపరగణా కారామరాజు పెదవీర
భద్రరాయుడు, జంగంరాజు అనే వారికి జమీంధరవా వ్రాయించి యిచ్చినారు.

గనుక వారు కొన్ని సంవత్సరములు జమీంద్రు ము చేశ యించిన మీదట శా
లివాహనం ౧౬౩౨ శకమందు మలరాజు పెదసూరన్నగారు బెల్లంకొండ పరగణా జ
మీ అధికారం చేస్తూ ఈపరగణా మన్నజమీ తోపాటు చేసుకొని అధికారంచేస్తూ

వృండగా శాలివాహనం ౧౬౫౮ అగునేటి కాళయుక్తి నామ సంవత్సరమందు ఈగ్రా
మం అగ్రహారంగామె పరచి హాతుకూ నిఅక జ్యోశ్యులు అనే విద్యాంసుడికి అయిదు
వరహాలు శ్రోత్రియంచేసి ఇచ్చినారు గనుక ఈ చూప్పున ఇరువై సంవత్సరములదాకా
అగ్రహారం జరిగినది. తదనంతరం సదరహీ అక్కు జ్యోశ్యులకా మూరుద్దైన రామజ్యో
శ్యుల గారికి మల్రాజు పెదరామారాయనిం గారు పునహా ఈ అగ్రహారానికి శ్రోత్రి-
యం ౹౦ వరహాలు ఇజాఫా చేసినారు గనుక ఆ చూప్పున జరిగినది॥— —.

తదనంతరం నీలాద్రి రాయనిం గారు చినరామారాయుడు పెదన
౮౪ న్నారాయనిం గారు పెదగుండారాయనిం గారు వీరి దినాలలో సదరహీ అగ్రహారంగా
రామజ్యోశ్యులకా మూరుద్దైన చలమప్పకు శ్రోత్రియం మూటపది వరహాలు ఇజాఫా
అయి ఆ చూప్పున కొన్ని సంవత్సరములు జరుగుతూ వున్నది. కాత్రి సంవత్సరమందు
సదరహీ నర్సారాయనిం గారికా మూరుద్దైన వేంకటగుండారాయనిం గారు పెదవంత్తు
చినవంత్తు యేకశ్శైంవ కప్రభుత్వము నకువచ్చి సదరహీ అగ్రహారీకుద్దైన చలమప్ప
కు ఇతనికా మూరుద్దైన -- మయ్యకు సదరహీ నిర్వయించివఝ్యాయ ౹౦ యం వుప--కి
లో మున్నది సంవత్సరములు నడిపించినారు॥—

తదనంతరం ఈగ్రామానికి అగ్రహారపు చేరఖు వ్రాయించినందున
అగ్రహారీకుడికి శిస్తుచెల్లించుకోవడానకు శక్తిలేనందున గ్రామం సేధికం దవాఖలుచే
సుకొని ఈవరకు వేంకటగుండారాయనిం గారు అమానీవ్వవహారం జరుపుకుంటూ
వున్నారు. ఈగ్రామం నర్సారాయనిం గారి దినాలలో బస్తీగా వున్నది. ఈ వల గ్రామం బ
స్తీ తప్పి చేచి రాకుండా వున్నది॥—. ౬౫ పుటలో వ్రాయవలెను — —

౪౦ క్షైత్రం వ్యవత్తు సింగరాయకొండ ముఠా అద్దంకి తాలూకు,

నెల్లూరు .... ఆచోట లక్ష్మీనృసింహయ్యంగారు శ్రీనివాసయ్యంగారు

- వ్రాయించిన స్థల పురాణ ప్రకారం॥ -.

- - - . స్థల పురాణములో చెప్పుచున్నది. ఏమంటే, పూర్వం త్రేతాయుగమందు శ్రీరాములు అమ్మవారిని తోడుకొని ఈస్థలానికి వచ్చి ఈపర్వతం మీద వకపర్ణశాల వేయించుకొని యిక్కడ కొన్నిదినాలు వాసం చేసినారు గనుక దీనికి పర్ణశాల అని జనులు ప్రఖ్యాతిగా వాడుకొంటూ వున్నారు. ఆ మీదట నారదులు సంచారార్థంగా ఈస్థలానికి వచ్చి ఈ పర్ణశాలను చూచి ఇది మహోత్కృష్టమయిన స్థలమని నిశ్చయించ చేసి ఇక్కడ వరాహ నారసింహస్వామి ప్రతిష్ఠ చేసియున్నట్లు కొండా స్వభాగమందు ౧౦ బారలదూరాన పర్వతానికి కొంచెం క్రిందుగా కరాళ నారసింహస్వామి అనే అభిధానంచే ప్రతిష్ఠ చేసి సమస్త పూజోపచారములు చేస్తూ కొన్నాళ్లు ఇక్కడ వాసం చేసినట్లున్ను, తదారభ్య ఈ స్వామి వారికి నారదప్రతిష్ఠ అయినపర్ణశాల నారసింహస్వామివారని నామధేయం వచ్చినదని ఇక్కడి స్థలపురాణంలో చెప్పబడ్డది. ఆ మీదట కలియుగానంతరం పరీక్షిత్తు మొదలు చేసుకొని అనేకమంది రాజులు ధారాదత్తం చేసినట్లున్ను, వాండ్లు ఈ స్వామి వారికి గోపురప్రాకారములు మొదలైనవి కట్టించి సమస్త వుత్సవాలు జరిపించినారని ఇక్కడి పురాణంలో చెప్పుచున్నదని ఇక్కడి స్థలజ్ఞులు చెప్పుతూ వున్నారు॥ -.

ఆ మీదట కొన్నాళ్లకు వండెలాద్దు పశ్చిమం .... ఆనేక ... కూడా

87 ఈ కొండవీటి సీమకు వచ్చి కొండవీటి వెల్లలయుద్ధం చేసి ఈ సీమ అధికారం యావత్తూ తమస్వాధీనం చేసుకొని ఈ శంకరరాయని కొండ - ఉత్తరభాగమందు కోశెడు దూరాన వక పట్నం నిర్మించి, ఆ పట్నానికి సోమరాజుపల్లె అనే నామ- . . . .

దీనికి ఈశాన్యభాగమందు వకతోటకట్టించి. అందులో వుండి రాజ్యభారం చేశేయెడల
ఈపర్వతానికి దక్షిణాదిగ్భాగమందు వకతటాకం త్రవ్వించి దానికి భవనాశని అనేనా
మధేయం వుంచినారుగనుక తదారభ్యలోకతటాకానకు భవనాశని అని జనులు
వాడుకొంటూ వున్నారు. ఇందుకు దాఖలా యేమంటే ఈస్వామివారి ఉత్తరద్వారస్తం
భం మీద వకశాసన పద్యం వ్రాశి వున్నది. తత్పద్యంబెట్టిదనిన॥—

౧సీ॥— శ్రీధాతు భావ సంవత్సర భాద్రపద మాసంబు దశమియను తిథియం
దుండ్యాదవులోడు, పర్వకాలందును భవనాశి వేయించె శ్రీనృసింహోలికకు నీవేల
వుగాగ, కొండవీటి మహామండలియందు మిన్నపల్లిగ్రామపురనివాసుపరవా
తపండితు భద్రాచారి - ద్వయలమి లింగాపండితు పెఱుమీర, తనకామారుం
డు గిరిజాపండితాఖ్యనకును భిన్నముగాగనుం బాలుపుమీరుల, ఆచంద్రతారార్క
మౌలయుజ్జయించె, విశ్వసిద్ధజనులు. వినుతిసేయు॥—.

ఆ మీదట శాలివాహనశకం ౧౪౪౬ అగునేటి సర్వజిత్తుసంవత్సరము
దు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కృష్ణదేవరాయలు విజయనగరమందు సింహాసనా
రూఢులయి పృథ్వీరాజ్యం చేయుచుండగాను రాయసము అయ్యప్పయ్య అనేఆ
౪౪ యన ఈస్వామివారికి కంచుకూరుసీమలో జిల్లేళపుండి అనే గ్రామం మాన్యంగా స్వామి
వారికి యిచ్చినట్టుగా ఈదేవాలయం పశ్చిమద్వారం దగ్గర పశ్చిమముఖంగా శిలాశా
సనపత్రము చెట్టిదనిన॥—. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహనశకవర్షంబు
లు ౧౪౪౬ అగునేటి సర్వజిత్తుసంవత్సర శ్రావణ శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపర
మేశ్వర, మూరురాయరగండ, అష్టదిగ్రాయమనోభయంకర, భాషదప్పురాయర
గండ, పూర్వపశ్చిమసముద్రాధీశ్వర, కనాటకరాజ్యలక్ష్మీకత వా ... విజయనగర

సింహాసనాధీశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయల రాజ్యభార ధురంధరులు భార
ద్వాజ గోత్రోద్భవులున్, ఆపస్తంబ సూత్ర పవిత్రులున్ ఋగ్వేద శాఖాంగతులున్ అయిన-
రాయసం అయ్యప్పరసుమంత్రులు రాయసింహాసనానకు మొదటి దుర్గం అయినట్టి
ఉదయగిరి ధరాధిపతిత్వము సేయుచును, సమస్త ప్రకృతి సమేత నారదేవ ప్రతిష్ఠిత శ్రీ
నృసింహాలయం దృష్ట్వా పునర్జీర్ణ విధ్వస్తే || మణికాంత్రి కూటు మధ్యగ్రామమిదం
ప్రణిర్మితా, పర్ణశాల ఇతి ఖ్యాతా నరసింహ శాసనం ||—

శ్రీమత్సకలలోకాధీశ్వరు నారదప్రసన్నులున్ అయిన సోమరాజుప
ల్లి పర్ణశాల శ్రీనృసింహస్వాములకు సాష్టాంగ దండప్రణామంబులు చేసి యిచ్చిన గ్రామధ
ర్మశాసనం, ఉదయగిరి రాజ్యానకు - త్రికందుకందుకూరి సీమలోను పావేలి దక్షి
89 ణంతటు మందును జిల్లెళ్ళమూడి అనే గ్రామము సర్వమాన్యముగాను శ్రీకృష్ణదేవమహా
రాయలకు పుణ్యముగాను సహిరణ్యోదక దాన ధారాపూర్వకంగాను శ్రీనృసింహ
దేవునికి అంగరంగ వైభవాలకును . . . . గాను ఇస్తిమి, ఆగ్రామము అష్టభో
గ . . స్వామ్యములు దేవుండు అవధరించుగాక || స్వదత్తాద్ద్విగుణం పుణ్యం, పరద
త్తానుపాలనం, పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేత్ || స్వదత్తాం పరదత్తాం
వా యో హరేత వసుంధరాం, షష్టివర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః ||
మంగళ మహాశ్రీశ్రీశ్రీ || శ్రీకృష్ణాయనమః ||—

ఆ మీద బుక్కమన్మహామండలేశ్వర అచ్యుతదేవ మహారాయలు పృ
థ్వీరాజ్యం చేయుచుండగాను ఉదయగిరి దుర్గంపాలుతూవుండే భూతనాథరా
మభట్లయ్యగారి వంశస్థుడు ఈస్వామివారికి అంగరంగవైభవాలకు-చాంగోలటి
గ్రామం సర్వమాన్యంగాను సమర్పించి ఈస్వామివారి గోపురానికి వాయివ్యభా [illegible]

రు వద్ద శిలాశాసనం వున్నది. అది యెట్లున్నను॥—

స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౪౫౩ అగు నేటి మన్మథ సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౦ లు. శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర, మూరు రాయర గండ, పూర్వపశ్చిమ సముద్రాధీశ్వర నాథ రాజ తక్కీమ నాహార, విజయ
౧౦ నగర సింహాసనాధీశ్వర అచ్యుతదేవ మహారాయుల రాజ్యభార ధురంధరులున్, గౌతమ గోత్రోద్భవులున్, ఆశ్వలాయన సూత్ర ఋక్పవిత్రులున్, ఋగ్వేద పారంగతులున్, అయిన భూతనాథుని రామభట్లయ్యవారు రాయసింహాసనానకు మొదలి దుర్గమయిన ఉదయగిరి దుర్గాధిపతిత్వమునే యుండి కొండయ బాలాధిపత్యమని యోగింపగా మునియజ్ఞకర్తలయిన తండ్రి వరాహ్నయాంబుధి చంద్రులయిన విష్ణువర్ధన గోత్ర పవిత్రులైన ఋగ్వేదాది సకలవేదాధ్యయన అధిత స్వాధ్యాయార్థావబోధ బుద్ధాధ్వరాచరణ చతురులయిన తిమ్మాజోస్యవరి అయ్యవార తనయులయిన వెంకటాద్రి అయ్యవారు॥ సముద్ర పశ్చిమతటే నాగదేవ ప్రతిష్ఠిత శ్రీనృసింహాలయం దృష్ట్వా పునర్జన్మ న విద్యతే॥ శ్రీమత్సకల లోకార్థ స్వరులు, నారద ప్రసన్నులున్ అయిన సోమరాజుపల్లి పర్ణశాల శ్రీనృసింహ స్వాములకు సాష్టాంగ దండప్రణామంబులు జేసి యిచ్చిన గ్రామ ధర్మశాసనం॥ శ్రీ

ఉదయగిరి రాజ్యానకు చెల్లవచ్చే కందుకూరి సీమలోని మూసి క నదీతీరమందును బాంగ్లోలు అనియెడి గ్రామము సర్వమాన్యముగాను, అచ్యుతదేవ మహారాయలకున్ను, రామభట్లయ్యగారికిన్ని పుణ్యముగాను సహిరణ్యోదక దానధారా పూర్వకముగాను శ్రీనృసింహదేవునికి నైవేద్యము సమర్పించి తత్శేషము ఊరివారి మార్గమందుం జేరియుంచె. పరదేశ బ్రాహ్మణ వగైరాకు దినకె జప్తు॥

అన్నం వేదగుడు మని ఇస్తిమి। ఆగ్రామము అష్టభోగతేజస్వామ్యములున్నదే వుండు
అవధరించు గాకు॥ ఇకటదికిస మాత్రం ఇందు మీరు శంఖుచక్రముద్రలు వున్నవి॥—

91 ఆ మీదట లింగన్న మాదన్న అనేవారు ఇద్దరు బ్రాహ్మలు గోలకొండవ
పాదుషా దగ్గర నుంచి అనేక ఫౌజు లోకూడా వచ్చి ఉదయగిరి రాజ్యం కట్టుకొని ఉదయగి
రి దుర్గం మీదట ఠాణా వేసుకొని ఈదేశము యావత్తున్ను ఆక్రమించుకొని అనేక అగ్ర
హారాలు యేర్పరచి బ్రాహ్మణులకు యిచ్చి, ఈ నృసింహస్వామివారికి యథావి
ధిగా నిత్యోత్సవ పక్షోత్సవ మాసోత్సవ సంవత్సరోత్సవములు దక్షిణ వృత్తులు జరిగిం
చ కొన్నాళ్లు ప్రభుత్వం చేసినందుకు దాఖలా ఈదేశములో వారు యిచ్చిన అగ్రహారాలు అనే
కం అనుభవిస్తూ వున్నారు। ఆపిమ్మట నాదుల్లాఖాను అనేవాడు గోలకొండ నుంచి అనేక
ఫౌజు లోకూడా అరకాయుసు ఖాను వచ్చి వున్నప్పుడు ఈదేశములో వున్న పాళెగాండ్లు జమీదా
ర్లున్ను యావత్తు అరకాయిన రాజుకు పేష్కషు యిస్తూ వారి యొక్క ఆజ్ఞాధారకులుగా
వున్నందుకు దాఖలా ఈ నెల్లూరి సమీపములో అనేకమంది వద్ద వారు యిచ్చిన సనదులు హా
జరు వున్నది। అప్పుడున్ను ఈ నృసింహస్వామివారికిన్ని యథావిధిగా పూజోత్సవములు
జరిగినది। దరఅమల్ కుంఫిణీ అయిన పిమ్మట ఈ స్వామివారికి కొంత తస్తీకున్ను నా
సరుసుములున్ను జారిగా నడుస్తూ వున్నది॥

పూర్వం నందెలరెడ్లు వున్న సోమరాజుపల్లె అది ఇప్పుడు పాడుఖిలమై
వున్నది। కోట అడుగు తట్టు మాత్రం తెలుస్తూ వున్నది। కొన్ని దేవాలయాలు కూడా పాడు
ఖిలమై వున్నవి॥—॥— —॥ కసుబా నిజాంపట్నం కైఫియ్యతు॥—

92. పూర్వం ఈ గబంధూ తీరవుంచు బ్రాహ్మణగ్రామంగా వుండగా, కొన్ని సంవత్స
రములు మీదట కోట గణపతిదేవమహారాజు పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుండి ఈ సంధ్య

తీరానకువచ్చి అరణ్యం ఛేదించి సము- ధరిని గ్రామనిర్మాణం యేర్పరచి, ఆ గ్రామానకు
నవనిధానపట్నం అనినామకరణం ఇచ్చినారు. అటుతరువాత బొమ్మరాజు వంశస్థులా
రు ఈసింధూతీరమందు వలకంటేశ్వర స్వామి అనే లింగమూర్తిని ప్రతిష్టచేసినారు.

అటు తర్వాత కొన్ని సంవత్సరములకు తూర్పు కళింగదేశాన ముచ్చితిమ్మ
భూపాలుడు అనే రాజు ఈ సింధు తీరానకు వచ్చి నవనిధాన పట్నానకు తూర్పుగా
కొంతదూరాన పేటకట్టించి తనపేరట తిమ్మభూపాలపట్నం అనే నామకరణం ఇచ్చినా
రు. పూర్వమందు వున్న నవనిధానపట్నం సముద్రం పొంగి కొంతపట్నం కొట్టుకొనిపోగా
మిగిలిన వారు వచ్చి ఆ తిమ్మభూపాలపట్నంలోనే కాపురం వున్నారు. ఆ సింధుతీరమందు
శ్రీ మదనగోపాల స్వామివారు అనే విష్ణుమూర్తిని తిమ్మభూపాలుడు ప్రతిష్టచేసినాడు.

అలాగున కొంత కాలం జరిగిన తరువాత గజపతి సింహాసనస్థులైన గజ
పతిదేవ మహారాజులుంగారు శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౦౭౬ శకంలగాయతు రా
జ్యం చేస్తూ వుండగా వారి వద్ద వుండే మహాప్రధానులు అయిన గోపరాజు రామన్నగా
రు శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౦౬౮ శకమందు ప్రభువుల వద్ద దానం పట్టి సమస్త వైది
క నియోగులకు గ్రామకరణీకపు మిరాశీలు నిర్ణయించేటందుకు ఆ గ్రామానికి భారద్వా
జ గోత్రులయిన యల్లాప్రగ్గడ యల్లంరాజు అనే ఆరువేల నియోగికి యేకభోగంగా
ఆస్తి తామ్రశాసనలతో కూడా మిరాశీ యిచ్చినారు. గనుక తరాదిమొదలుగాని తద్వంశకులు ప
రంపరాగా అనుభవిస్తూ వున్నారు. శాలివాహనశక వర్షం ౧౩౦౦ వరకు వెళ్ళెమ దేశకర్ణాటక
౯౩. ప్రభుత్వములు జరిగిన మీదట వెలగలాయి వారు తానీషావారు వచ్చి ప్రభుత్వంచేసిన త
రువాత మరికొన్ని దినములకు నిజాము బహద్దూరువారు ఆ దేశం ప్రభుత్వము చేసిన దినము
లలో వారు ఫ్రెంచి కంపెనీ వారు వచ్చినప్పుడు ఇక్కడికి వచ్చి నవనిధానపట్నానకు ఉత్తరపు

వైపున అరకోసెడు దూరాన పేటకట్టించి పశ్చిమపేటకట్టించి నిజాంపట్నం అని నామాంకితం ఇచ్చినారు. గనుక తదారభ్య నిజాంపట్నం అని నామాంకితం ప్రసిద్ధి అయినది॥

పూర్వమందు వున్న త్రిమ్మలాపాలపట్నం ప్రమోదూత నామసంవత్సర కార్తీక శు౧౦లు. కందమూలు వర-- ఘ వచ్చు కొట్టుకొని పోగా మిగిలిన వారు, నిజాంపట్నంలో నేకా పురం వున్నారు. నిజాముద్దౌల్లా వారి దర్కారు ఈస్టిండియాకు సర్కారు దనిపాడు లెవవెలమ జమీ సంపాదించుకొని రుసుం సావకాశముగా కొన్ని సంవత్సరములవరకు అనుభవిస్తూవున్నారు. నిజాముద్దౌల్లా వేసులబడి దినములలో ఈస్టిండియా వేడుసంవత్సరములఖరా సుహారి పరంచేసినారు గనుక వారు యేడుసంవత్సరములు అధికారం చేసి నవిలారటు. సన ౧౧౬౭ ఫసలీలో హోలండువారు కుంఫిణీవారు ఈస్టిండియాకు వచ్చి అంగ్రేసు గాన్నేలు వాజీసు-- రు. ఇస్టాండురంగం, పెదపోకసు మొదలైనవారి పరంగా అమానీ మామూల్గుజారీ జరిగించుకుంటూ వచ్చినారు. సన ౧౨౧౧ ఫసలీలో ఈస్టిండియా వేలంవేసినారు గనుక రాజా వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రి నాయుడుగారు వేలంలో కొన్నవారై సన ౧౨౧౭ ఫసలీవరకు అధికారంచేసినారు. సన ౧౨౧౮ ఫసలిలగాయతు కుంఫిణీవారు అమాని మాల్గుజారీ జరిగించుకుంటూ వున్నారు. ఈగ్రామానకు నైఋతిభాగమందున సముద్రంలో మొ-- నుంచి కొట్టుకుని వచ్చిన శిల మొగదాలమ్మ అనే గ్రామదేవత శిలాది - పేరంటాండ్లుగా పురంకట్టించి యీలాగా జాతర చేస్తూవుంటేది. కొత్త మ్యావారి కపది సంవత్సరములకు యీలాగు గ్రామస్థులు అందరు ఆలయం కట్టించినారు. ఈగ్రామంలో వుండే గుంటలలో నీళ్లకు గొడలసుభరం--

94 -- కోసం తవ్వితే గుంటలు అయినవి గాని చెరువులు కావు. శ్రీ మదన గోపాలస్వామివారికి ఉత్సవము వైశాఖ శు౧౧ మొదలుకాని వైశాఖ బ౧౧ పర్యంతం ఉత్సవంచేసేది, తలంబ్రాలరోజున గరుడవాహనం, పశ్చిరోజు తోటిపడపట, కడమ మహారాజుగార్లు

లు చలపచూపుతం. అయిదు రోజులు వుత్సవం, నవరాత్రులలో ఆశ్వీజ శు౧౦ లలో జూన – ఆగస్టు మాసాలకు ఉత్తరంగా పూరి బయలుదేరి జగన్నాథంకు వెళ్లేది. శ్రావణ బహుళంలో జూన నోకుల అష్టమి నాడు వస్తుంది. శ్రీ నాగేశ్వర స్వామివారికి మాఘ బ॥౧౧ మొదలు కాని ఫాల్గుణ శు॥౧ వరకు రోజులు అయిదు వుత్సవం జరుగుతూ వున్నది॥ –

మహాశివరాత్రి నాడు వస్తుంది, కార్తీక శుద్ధ౧౧ నాడు వస్తుంది, నిజాంపట్నంలో సముద్రుడుకు వచ్చేది. ౧. మొంతరువాట. పురుజా అనగా వాడరేవులో ముమతి దిగుమతి అవుతున్నది. ౩. మునుకు ౧౪ కలాలు ఖానా ౧౫ సాయుదు, ఈబా బతులు వింవహో పంటభూమి వివేదు॥—. నిజాంపట్నం పురుజా వాడరేవుకు వాతల మీదినుంచి వచ్చే సరుకులు-

| దిగుమతి సరుకుల వివరం— | ఎగుమతి సరుకుల వివరం॥— |
|---|---|
| మహాల దీవి వయిటారం... | బందరుకు వెళ్లే సరుకులు— |
| ౧ – కొబ్బరి కాయలు —. | ౧ వంటచెరకు చిరువమెట్లను, నెయ్యి |
| ౧ – కొబ్బరి నూనె – | ఇవి తీసుకొని వెళ్లేది — —. |
| ౧ – కొబ్బరి తాడు – | చిన్న పట్నం వెళ్లే సరుకులు—. |
| ౧ – కచికలు ........ | ౧ వంటచెరకు, ఆవులు దాలు, మినుములు |
| ౧ – పాలవా ........ | పెసలు, కందులు, కుంకుడుకాయలు, జొ |
| ౧ – గవ్వవి–చిరి చాపలు ..... | న్నలు, ఉలవలు, సామలు, చిరువేదు, ఈ |
| ౧ – గవ్వలు – – – – | దినుసులు వెళ్లుతూ వున్నవి॥—. |
| ౧ – గుగ్గిలం ..... | ౧ మహాల దీవికి వెళ్లే సరుకులు॥— |
| ౧ – ఇత్తడి సామానులు – – | పొగాకు, కుండలు, ఉప్పు, మిరపకాయ |
| ౧ – కొడ్డి చుండ్లు పెట్టెలు – – | లు వగైరా చిల్లర, వేప పావెప్ప.– కూలు. |

౧ --- మొహరీలు....  సరుకులు, మంగళగిరి --- లు. నిజాంప

౧ -- సూరతు రూపాయలు ---  ట్నం లంగోలు, మూలు, నిరోదకలు వెళ్లాకా

౧ ---- రుమాళ్లు ----  సరుకులు మహాలగాళికి వెళ్లేది. ...

౧ -- మొద్దుదబ్బులు ---  ౧. అచ్చినుంచి సాంబ్రాణి వస్తుంది ---

ఈగాదిన సరుకులు వస్తవి ---  - తూర్పు నుంచి వచ్చే వివరం ---

కళింగపట్నంనుంచి పోలవరంనుంచిన్నీ ౧ వడ్లు, తవిదెలు, బియ్యం - ఇవి వచ్చే-

రేవుకు వచ్చే సరుకులు ------ . . . . . .

దువ్వూరాజుపట్నం, కృష్ణాపట్నం, తిరాచూరు, దక్షిణాది నుంచి వచ్చేసరుకులు ---

౧ వడ్లు, తవిదెలు, ఉల్లు, పచ్చజొన్నలు, తెల్లజొన్నలు, బెల్లం, చింతపండు ఇవి మొ

దలైనవి దినుసులు వస్తున్నవి. చూడా -- పట్నంనుంచి ఇక్కడికి వచ్చే సరుకులు --

౧ చీనా గాజులు, అద్దాలు, లాంతరులు, గాజుగిన్నెలు, వగైరా. ౧. పంచదార, పటి

కబెల్లం, బెల్లం, మిరియాలు, యాలకులు, లవంగాలు, జాజికాయ, జాపత్రి, పసారి

దినస్సు. దాలిచ్చెక్క, తాళిసపత్రి, ఆకుపత్రి, ఇనుము, ఉక్కు, చీనాకాగితాలు.

ఈగాది సరుకులు వస్తుంది. --- నిజాంపట్నముకు పడమరదిక్కున ఉప్పుపర వున్న

ది. ఆపరలో ఉప్పు అవుతూ వున్నది. నిజాంపట్నముకు తూర్పు ఉప్పుపర వున్నది.

ఆపరలో ఉప్పు వండలేవుతూంది. --- సముద్రములో మచ్చాలు గొప్పలపల్లెవాం

డ్లు పట్టియుండచేసి విక్రయం చేస్తూవున్నారు.

నిజాంపట్నపు గ్రామానకు రహదారి తపసీలు ---.

౧. నిజాంపట్నమునకు పడమర లోకనాథపురం గ్రామం మీదుగాను బాపట్లగ్రామానకున్ని

రకోసు దూరానరహదారి వకటి. ౧. ఉత్తరానకు నాల్గుకోసుల మీదచుండ కొలకలూరు

96 నకు వెళ్లేరహదారి ॥ ౧॥ తూర్పునకు మూడుకోసులదూరాన అర్తీలదివిగ్రామం మీదుగా

గాను బందరు, మచిలీపట్నముకు వెళ్లేరహదారి॥ దక్షిణానకు సముద్రం॥ —

ఈలాంగునదరహదారిగ్రామమిది- ౨౮ న వ్వంబరు ౧౮౧౮ సం॥ ఈరాజుగ్రామానికి

యిత్తు॥ ఆనందరావుగారు నూత్నాం ఇలాంకే సర్వేయరు జంక్షన్॥ — —

97. మ॥ యీంతే- సరాయని జాంపట్నం స్థలచరిత్రసరి॥ — — —

మజుకూరికరణం అయిన యల్లాప్రగ్గడ విస్సాజుగ్రామంలోంచి వర్ణించబడినపూర్వో

త్తరమయినగ్రామం అజిఖిత్తుం॥ పూర్వం యీ తుంగభద్రాతీరమందున విస్తరించిన

దులు వుండేవి గనుక గ్రామనిర్మాణాలు అప్పుడు యీస్థలమందు గ్రామంమేర్ప

డినందున గ్రామానకు యీతెలదేసామకృతం అయినది। తదనంతరం చోళరాజుబ్రహ్మ

హత్యానివారణార్థమై నిత్యము స్నానప్రతిష్ఠలు చేస్తూ తుంగభద్రాతీరానకు వచ్చి

స్నానసంధ్యానుష్ఠానం చేసుకొని ఈతీరమందున విశ్వనాథుడు అనే లింగప్రతిష్ఠ చేసినారు

గనుక చోళప్రతిష్ఠ వానికవద్ద। తదనంతరం కొన్నిసంవత్సరములకు గజపతివంశస్థులై

నగజపతిదేవు మహారాజుప్రభుత్వములో వీరి దగ్గర వుండే మహాప్రధానులు అయిన గోప

రాజు రామన్న కరణీకపు మిరాసీలు వుద్ధరించేటందుల ఈగ్రామానకు భారద్వాజసగోత్రుల

యిన యల్లాప్రగ్గడ యల్లంరాజు అనే ఆరువేలనియోగికి మిరాసీ యిచ్చినారు గనుక తదా

రభ్య తద్వంశకులు తత్సంతతివారు మిరాసీ అనుభవించుచూ వున్నారు॥ —.

శాలివాహన ౧౧౦౦ శకమందున ఈదేశానకు మొగలాయి వారు వచ్చి కాకతీ

యపురాజును జయించి దేశసంప్రాప్తం చేసుకొని ప్రభుత్వం చేసేటందుల ఈగ్రామం పెద్దపల్లిసమ

తులో దాఖలు అయిన్నీ వర్తమాన్ జాగీరదారు కింద నడుచెల్లుతూ వచ్చినది। నిజామద్దౌలా దివాన

ములలో ప్రస్తుతం వుండే నిజాంపట్నం ... ఆమ్మభూపాల పట్నం గనుక తమ పేరట పట్నం

కట్టించి నిజాంపట్నం సర్కారు అనియేర్పాటుచేసి ఈసర్కారుకింద సదరతాలూకా పెదపల్లిపను
౧౬ లులో దాఖలు చేసినారు గనుక అప్పటి నుంచి ఈగ్రామం నిజాంపట్నం సర్కారులో చెల్లి
తూ వున్నది. తదనంతరం పరాసువారు వచ్చి కొన్ని సంవత్సరములు అధికారం చేసిన మీదట
ఇంగిలీషు కుంఫిణీవారు స్న ౧౧౬౮ ఫసలీలో ఈసర్కారుకు వచ్చి వారి దివాన్జీను
గోన్లేలు, చెన్లేరు, మొదలైనవారు అధికారం జరిగించినారు. స్న ౧౨౨౨ ఫసలీలో ఈ
సర్కారు కుంఫిణీవారు రేమేలం చేసినారు గనుక రాజా వాశిరెడ్డి వేంకటాద్రినాయుడుబ
హద్దరు ముద్నేసుచి తానుగారు యేలంలో కొన్నవారై కొన్ని సంవత్సరములు అధికారంచే
సిన పిమ్మట స్న ౧౨౧౬ ఫసలీలగాయతు కుంఫిణీవారు మేనేజర్ పరంగా నుకుంఫి-
ణీవారు అమానీగా వ్యవహారం చేసుకుంటూ వున్నారు. ఈగ్రామానకు పడమర గ్రామదే
వత గోనులమ్మ అనే దేవత వున్నది॥ యిల్లాప్రగడ విస్సురాజు కు॥ వు విగ్రాలు॥—.

౧౭ మహారాజశ్రీ సర్కారువారు డివెల్ వారి ధారగారి సముఖానకు॥—.

బహుధాన్యనామ సంవత్సర కార్తీక శు॥ ౧౦ స్థిరవారం అల్లూరు ఖం॥ శ్రీక అగ్రహారీకు
లు వ్రాయించిన వృత్తాంతమేమంటే. మహారాజశ్రీ కుంఫిణీవారయిన ఇంజనీరు ధారగారు నిజాం
పట్నం వచ్చి మమ్ములను పిలిపించి మీ ఖం॥ శ్రీక పూర్వోత్తరపు సనదులు అనుపరచి ఇచ్చే
ఖత్తు వ్రాయించి ఇవ్వమని శలవు ఇచ్చినారుగనుక అందుకు మేము వ్రాయించినవి యెను॥

పూర్వం హైదరాబాదునుంచి పాసనల్లీఖానుడు స్న ౧౧౪౧ ఫసలీలో వా
రు ప్రభుత్వము చేసిన దినములలో నిజాంపట్నం సర్కారుకు జమీందారు అయినరేచ
ర్ల గోత్రోద్భవుడు అయిన రాజా సూరానేని వేంకటపతిరాయనింగారు శ్రీరంగయాత్రకు వెళ్లి
తిరిగి వస్తూ అద్దంకి సీమలో వ్రావగుంట అనే గ్రామంలో కౌశిక గోత్రోద్భవులయిన కంచాళ
వేంకటాచార్యులుగారి వృత్తం॥ మార్గశీర్ష బహుళ పాం॥ రాజా, వేంకటాద్రి వచ్చితం, మ [illegible]

పురంగత్వా, వేంకటార్యందదర్శహం॥ ఈశ్లోకతాత్పర్యము॥ మార్గంయందు మహావిద్వాంసుడైన
వేంకటాచార్యుల యొక్క వృత్తాంతం విన్నటువంటివారై శ్రావణగుంటకు వెళ్లి వారి దర్శనంచేసుకొనివేం
కటాచార్యులగారు కొంతభూములవంచేతనున్ను శిష్యములంచేతనున్ను గురుత్వం వహించి
వుండగా పైన శ్రావణ జమీందారుడైన వేంకటపతిరావుగారు, వేంకటాచార్యులగారిని చాలా
ప్రార్థనచేసి తమకు మాస్థానకవిజయం చేస్తే తమకు జీవనోపాయమున్నట్లుగున జరిపిం
చమని చాలా కోరినందున ఆచార్యులవారు వేంకటపతిరావు ... కలం దావచ్చినదు
న తమ జమీందారీ సర్కారు నిజాంపట్నంలో తమకు వుండుకున్న బిలువత్తామంత్రికాదని
గ్రామములలోను॥ అల్లూరు వృత్తాంతం॥ దర్శనసల్లోభ్యాహే, భక్తేరసాభాగవతప్రియా॥
ఆయాచకాయ శిష్టాయ, వేంకటార్యాయ సంభృతే. దత్తవాన్ నృపవరో - - . అల్లూరి
గ్రామపశ్చిమే. వింశత్యంఖ్యాది మర్యాదాం, భూమిదేవం సుధమతిమిన్నందుకుతాత్పర్యము
భక్తిచేతను భాగవతప్రియ మాత్రంవంయుడైనటువంటిన్ని బుద్ధిశ్రేష్ఠుడైన
టువంటి వేంకటపతిరాయనింగారు, వేంకటాచార్యులవారిదర్శనముందుత్సాహంకల
వారై ఆయాచకుడుకానటువంటిన్ని. నిష్ఠుడైనటువంటిన్ని, కుటుంబి అయినటువంటి,
వేంకటాచార్యులకొరకు అల్లూరు అనే గ్రామానకు పశ్చిమ భాగంయందు, వేంకటాచా
100 ర్యుల నామాన వేంకటాపురం అనే నామాంకితంచేసి ఇరువైకత్తులచోటి పొలంతుద
త్తారాదత్తంగాను --- సంవత్సరం జమీందారీకింద నాల్గు-- వరహాలు ఇచ్చేలాగున
నియామకంచేసి శక వర్షంబులు ౧౬౭౩ అగునేటి సాధారణ సంవత్సర ఫాల్గుణశుద్ధ
లు శ్రోత్రియదానపత్రిక వ్రాయించియిచ్చి వేంకటాపురమనే ఖండ్రికభూమిలో
అడవికొట్టించి ఇళ్లు కట్టించుకొని నివాసంగా వుండిరి. వేంకటాపుర ఖండ్రికకు
మానాని పొలానకు ఉత్తరానకు భాగాన వేంకటాచార్యులగారు నిర్మాణంచేయించిన

తరువాత వేంకటాచార్యుల మనుమలు అయిన అప్పలాచార్యులగా
రు మామిడిచెట్లు వగైరా ఫలవృక్షములు -- వున్నవేయించినతోటగా. మంత్రికకూట
తు కూడ్రమం హద్దు తటాకం.. పూర్వగ్రామంది శివ్వస్వతేవాసు మ ... బంబళ్లా
ద్రమూర్తి - శశ్రీ. వృద్ధమృడ- పత- స్వదంత్రక పధేతా- భూమింద్యం - వం.. తూర్పుదిక్కుకు గొప్ప
అయినటువంటి నేరేడు వృక్షముఖ్లు. తాటివనమున్న. - - - దక్షిణపుదిశను క్షారవ
ది కూలకులసంపమక పస్య. దక్షిణానఉప్పుకాలవధరిని వుంది పొలకట్టు - - - పశ్చిమది
శను ప్రాపృర్థం దయితా నాలిలంమమిత గ్రామం - సముదితం.. పెద్దదయివాలకుతాకి
తూర్పుభాగమున అనిగ్రామస్థులచేత చెప్పబడెను. ఉత్తరపుదిశను. రెడ్డింపాలెస్నాత్రర
స్థాందిశ సంప్రవృత్తం. మ్లేచ్ఛక్షత్రామం ప్రతిగమ్యమార్గం. ఉత్తరపుదిశను భ్రాంతి పావేన
కుహావత్సమార్గం. ఇరువై కత్తులభూమికి వయినం౩ వంతి మాగాని మర్యాదుకత్తులు-
౯) గరువునల - గతమదేవులవపురించే భూమిపది పొలకత్తులు. పదరవీర్యరువై
కత్తులభూమి శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౬౭౩ అగునేటి సాధారణనామసంవత్సర పా
ల్గుణ శు ౧౧ మిలుతానాయతి శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౭౮౦ అగునేటి బహుధాన్య
నామసంవత్సర కార్తీక శు౧౦ స్థిరవారంది- నవంబరు అ౧౧౮౧ మాత్సు ఇంగ్లీషు
సంవత్సరంవరకు మాపుతే-- వేపాశంపరియంతం నిరాటంకంగా అనుభవ అగ్రహా
తపుచేరిజు ప్రైవర గల్లుకరుకువరపోయిబ్బి అందుమల -- అనుభవిస్తూవున్నారు
శ్రోత్రియ అగ్రహారం సంపాదనచేసిన కందాళం వేంకటాచార్యులవారి సంతతి వయినం౧౦--
తిరువేంగళాచార్యులు. ఈనకౌమారుడు రామచంద్రాచార్యులు. ఈనకొమారా
ళ్లు కృష్ణమాచార్యులు సంకృతిదమూల్తుత.. ౧ రంగాచార్యులు సమస్తూరమయిలు ——
వీరు అనుభవిస్తూవున్నారు - ~~[illegible]~~

౨॥ ౩॥ శ్రీనివాసాచార్యులు. ఈయనకొమారుడు తిరువేంగళాచార్యులు.. ఈయనకొ
మారులు ౧ రంగాచార్యులు సవూత. రములు - ౧. రామానుజాచార్యులుగారికి సంవత్సర
ములు - ౨. వీరు ఇద్దరు అనుభవిస్తూ వున్నారు॥—.

౩॥ వరదాచార్యులు ఈయనకొమారులు వేంకటాచార్యులు ఈయనకొమారులు తిరు
వేంగళాచార్యులు సంవత్సరములు ౧ రామానుజాచార్యులు సంవత్సరములు. వీరు
అనుభవిస్తూ వున్నారు॥—. ౪॥ కృష్ణమాచార్యులు ఈయనకొమారులు అప్పలాచార్యులు
సంవత్సరములు ౮౦॥ ఈయనకొమారులు॥ ౭॥ నరసింహాచార్యులు మొదలైనకొమా
ళ్లు, వేంకటాచార్యులు ఈయనకొమారులు ౧॥ కృష్ణమాచార్యులు సంవత్సరములు ౭౦॥ —
౧॥ రామానుజాచార్యులు సంవత్సరములు ౮౦॥ ——— .

నరసింహాచార్యులకొమారులు ౧॥ లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు సంవత్సరము
లు - ౮౭॥ (శ్రీ) నివాసాచార్యులు సంవత్సరములు ౮౦॥ — — —

రామానుజాచార్యులకొమారులు ౧॥ నరసింహాచార్యులు సంవత్సరములు ౩౦॥
౧॥ రమణాచార్యులు ౯౨వ॥ ౧॥ కృష్ణమాచార్యులు ౨౭॥ ౧॥ వరదాచార్యులు ౧వ॥ వీరునల
లుగురు అనుభవిస్తూ వున్నారు॥—.

—॥ సంటూరి తాలూకా పైకి కొన్ని గ్రామాదుల కైఫియ్యతు॥—

యూ~~దాస్తు~~ కైఫియ్యతు మౌజె - శిరిపురం ౧వ॥ తుళ్లూరు ౧ నరుకొండల
గ్రహారం తామ్రశాసనవకలు ౧ వెుబడి గు మాధుల—.

101 కైఫియ్యతు మౌజె శిరిపురం సముతు పొలదుగుతాలూకె చింత
పల్లి సర్కారు మృత్తుజానగరు ఇస్తామంకరణాలు కొండంరాజు అ
య్యపరాజు పుల్లంరాజు మొదలైనవారు వ్రాయించినది॥—.

పూర్వం త్రేతాయుగమందు పరశురామస్వామి వారు తీర్థయాత్రాపరులై భూ ప్రదక్షిణము చేస్తూ వొకటొకటిగా శివలింగప్రతిష్ఠ చేసియుండగా ఈస్థలం ఆకాలము యందు అరణ్యముగా వున్నది గనుక ఆకాలమందు శివలింగప్రతిష్ఠ చేసి రామేశ్వరస్వామి అనే నామధేయం పెట్టినారు. గనుక ఋషులు ఈస్థలమందు ఆశ్రమము చేసుకొని పైన శ్రీ రామేశ్వరస్వామి వారిని పూర్వము నుంచి తపస్సు చేసుకుంటూ వచ్చినారు కొన్ని దినములు ఆప్రకారంగా ఋషి పూజ జరిగినదన్నవారికేటా .. వున్నది.

తదనంతరం కలియుగ ప్రవేశమయిన తరువాత అరణ్యముగా వుండేన వలున్నా మరేశములు అయినందున ఈఅరణ్యమందు గ్రామం పెట్టడి పూర్వవాసనార్థ- స్థలం చేత పయి కొందరు నివసించినారు. విశ్వాసయుక్తులు పుట్టి వుండుటచేత మహేశ్వర స్థలమని గిరిపురమని అభిధానం పెట్టి ఆకాలములో రాజ్యము చేసే ప్రభువులు పూర్వం పరశురామస్వామి వారు చేసిన శ్రీ రామేశ్వరస్వామి వారికి కొన్ని ఆలయం కట్టి అర్చనాదికృత్యములు జరిగిస్తూ వచ్చినారు. తదనంతరం ఈదేశానకు గజపతి, అశ్వపతి, నరపతి, అనే మూగ్గురు సింహాసనవాలు పెట్టేడి గనుక ఈవేల నాడు మొదలై
102 ఆనదేశములకు గజపతి వారు ప్రభువులు అయి గజపతి విశ్వంభరదేవు పన్నెండుసంవత్సరములు ప్రభుత్వము చేసిన తరువాతను, తత్పుత్రులైన గణపతిదేవు శాలివాహన శకం ౧౦౧౧ శకమందు పట్టాభిషిక్తుడయి రాజ్యం చేసియుండగా వారిదగ్గర రత్నమంత్రి ప్రధానులు అయిన .. రాజు రామన్న గారు శాలివాహనశకం ౧౦౭౬ శకం అ రక్తాక్షినామ సంవత్సర భాద్రపద బ౩౦ అంగారకవారం సూర్యోపరాగ మహాపర్వణి పుణ్యకాలమందు కృష్ణా నదీతీరమందున ప్రభువు దగ్గర దానం పట్టి సమస్తమైన నియోగులకు గ్రామకరిణీకపు మిరాశీ స్థావరం నిర్ణయించేయుండగా ఈగ్రామానకు ఆపస్తంబ

త్రులున్ను, యజుశ్శాఖాధ్యాయనులున్ను, గౌతమస గోత్రోద్భవులున్ను అయిన త్రోవకుంట్ల పల్లవరాజులు అనే వెలనాటి నియోగులకు భోగముగా ధారాగ్రహితం చేసి నూరుకుంచెళ్ళభూమికి పన్నెండు కుంచెళ్ళన్నర చొప్పున ఇనాము దయచేసి అనుభవించని నిర్ణయించి మరిన్ని తెంపరచిన నిర్ణయములు ధాన్యం పుట్టి ౧. తూమెడు చొప్పున-౬ తిగలుంనున్న మోంతరు పాశిస్తుకు వరహా ౧౨ పరక చొప్పున వర్తన. ॥

ఈ ప్రకారముగా సనదు వ్రాయించి ఇచ్చినారుగనుక తదాదిమొదలుకొని అనుభవం అవుతూవున్నది. పదరాం గజపతి గణపతిదేవు మహారాజులుంగారు సన్నప్రధాని పరంగా శాసిక నిర్వాహకాలు చేయించి ఈ దేశానకు కోటబద్ధమురాజూకు అధికారం యిచ్చి రాజ్యతత్త్వకు వెళ్లెను॥—.

103 ఆ యిలుపి మ్మలు చోళదేశాధీశ్వరుండైయిన కుళోత్తుంగచోళమహారాజులు పట్టాభిషిక్తులై నిజదేశం పాలించుతూవుండి, పరాక్రమంచేత మమరాటులూరు కుంతల దేశాలు జయించి ఈ ఆంధ్రదేశానకు వచ్చి ప్రభుత్వం చేస్తూవుండగా మహారాజులను హతపరచి వెలనాటిరాజ్యం స్వాధీనం చేసుకొని ప్రభుత్వం చేస్తూ ఈస్థలమందు పూర్వం పరశురామస్వామివారు ప్రతిష్ఠచేసిన రామేశ్వరస్వామివారికి ఆలయ ప్రాకార మంటపములు నిర్మాణము చేయించి ఈ దేవాలయమునకు ఆగ్నేయభాగమందున విష్ణుస్థలం కట్టించి శాలివాహన ౧౦౬౮ శకమందు శ్రీమదనగోపాలస్వామివారిని ప్రతిష్ఠచేసి ఆ స్వామివార్లకున్ను అర్చకపరిచారక వేశ్యాది జనంబుల నిర్ణయించి ఈ యింగ్రామము స్థావరముగా కట్టించి సిరి-పుర మనే నామం తెంపరచి ఈ ప్రాంగణ నియోగముల వారికి చేసిన వసతులు శాసనస్తంభం మీద లిఖింపచేసినారు. ఇందులక్రమం॥—

104 శ్లోకం॥ స్వస్తి చలమర్తిగండస్య, పరనృపభీమ సవారణా -- వ దండస్య, సద్గుణ
రత్నాకరస్య, కవిజననిష్టేష్టవన- - - నవమాతాంగస్య॥ - హిమన- తశ్చర వారణా
చవార్ధిగంభీరస్య... నిరత్నకలితా ముల జీవనానిసమృద్ధి నిష్పత్తి మహితానిచిర-
- తాని దత్తైస ముజ్జ్వల యశోల వితానమ్మానిన్ష్టు॥ యు - - రవి నిత బ్రషణా
ఖడ్గధార సంపూజితా విజ- సుకనేకయా విభాతిర్బ్రన్నవయి గజవస్త్రకపురజా
త, ముక్తాత్పతా మ్పలకు శాశ జయారశాగ్రుతి॥ సోయం లాటి.. ధృతనృపతింత్రి
లోకపదపాంకురా, తెన్నాది ప్రణాడాది తాదినితరసౌజన్యరత్నాకర శ్రీ, ప్రొద్దుట్లాటపరాటటం
తలపతి నిర్దేజిత్వ భూపాలశినా, తత్పుర్వపవు హజగన్నుత యశస్కార్యమిశ్రజస్వామినాథ॥
సకలలోక్ష్మి జనరక్షణాక్షమ దశానాపూర్ణకీర్తిలతా ప్రకటాంద్రరిపుఖండను
జగనకుల ప్రకార సత్ప్రతా, సుకవేంద్రామర భూజ మాంబరి తులాజ్జనపరరాజ్యేం
ద్రగాళకుమార ప్రణయితం పురప్పభటకురంగుం సుదారుం ప్రభుసు॥ —— ——.

ఈవెలనాటి గొంకవసుధీనత మోభవుడయినటోడభూతలపతి చోళ
పట్టణముమునందుబున గట్టి భూజౌబలంబునం గాలదిజయింబింతుందురి పుకుంజరు
భేము నిజంప్పు ఆంధ్రభూతలమున దాన్పడె వెసతతస్థితి నేలుసుతెంగ్ర(ము)లము॥ - స్వస్తి
సమస్తప్రశస్తి సహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వరకు లోత్తుంగ చోళగొంకరాయ మహారాజుల
ప్రియాత్మజుండైన రాజేంద్రచోళకొమారుండు తాం దపతమ కిరి పుత్రుండు వృళ్ళకూరత
లిగల గిసిరి పురంబున కామేశ్వరదేవరకు ధూపదీప నైవేద్యభోగంబున ఆగ్నేయభాగం
105 బున దక్షిణాముఖంబైన దండ--- కట్టయను చెరువు నుగుడి ఉత్తరంబున లోటలో
టి... మూరి తూర్పుదిశాభాగంబునందు మూరుపుట్లభూమి॥—.

స్వస్తిశ్రీ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౦-౭ ఆగునేటి- ....డి

త్తరాయణసంక్రాంతి నిమిత్తంబున స్థానాపతి - - . . . . . లకు నట్టు వుండాది
గాని స్వర్ణకారుడు మొదలైనవారికి . . . కార పరిహారముగా యిచ్చిన దత్తి - - .
దేవరు - - - . భూమి ౧౧౧ ఇమేశ్వరదేవరకు ఖ౧ ద౧౦ కాబె - గా౹ - . .
. . ఖ౧, తిమ్మదేవరకు ఖ౨, దశేశ్వరునికి ౧, . . . . . స్థానాపతి . . జ
ంగ్మరుకు ఖ౩ ముప్పరసాని పాపసాని . . . ఖరకామ్మసాని వేంకఖ౩, నారసా
ని ఖ౩. కోట స్థానాపతి(శ్రీ)అయితాసాని బంగారుఖ౩. అతాసాని కొటఖ౩, నవ్వా
సాని వేతల ఖ౩. మజ్జులాసాని మాచఖ౩. ప్రలాసాని మాచఖ౩, చవ్వాసాని పార్వతిఖ౩
పేరసాని పాపపేరఖ౩. ముత్తాసాని దాముఖ౩. నట్టామల దామ మారెఖ౬. మోపరి
సూరె ఖ౪. మంత్రి వెంకప్పఖ౪, మద్దతి వాదేవుఖ౪, నాసె కాలుకుఖ౪, మెయినా
యక మారమరాజు ఖ౩. సంకుసెట్టి ఖ౩. భాగోత్రాలి ఖ౧. ద౧౦, గౌతమస్తె
ఖ౧ దర వరికావూ - - . ఘంటాపరి ఖ౯౧. ముద్దవెపతి మాచకమ్మ . . - .
చింత్రలాంశిప్పెపోవెకు ఖ౩ దేవరకు - - - - - - ఖ౩ .. దాసనభూ ళ్లకు ఖ౩. దే
106 విశు - మ్మెఖ౩ . . . . . ౹ ఈ ప్రకారం యిచ్చినారు. ఈ వెలనాటి చోళన్రుపతిచ్చిన
దత్తము. దీనికి స్వస్థా దలచిన దు - తండుపదంపడి దుర్దశబాంధియాకులపడి రా
- - పొర గొట్టినవి - రి దాన కండ దాత్రులకాని కారపాంబు భ్రము నింగి యుడుచున్నదిక
వాలములు, చెరువులు నూరు పన్నపములు, చింత్రవు, సత్రములు, అగ్రహారములుగుర
గాని లక్షగండు లోకకోటిశివాలయములు సహస్రకంబిరువది వేలభావులు సతాద్వార
ముల్ పది వేల బ్రాహ్మణులను జరిగించిన యంత్రసాతకము సిద్ధము దీనికి హింపచేసినా
షట్ పనతల్లో ముసు దత్తంటుంబున జనదుస్పదత్తము రక్షింపనియతం ఢ్వరములు
రెవేండ్లు సముతవమేధ్వకటుకమయిజనియింపుము. వారవాసెందుతుపారసాదదసితా

శ్రీ శ్రీశైలావతార శ్రీ త్రిపురాంతక నవారసులా పదంబు రజతత్రయ్యాతకేతి ప్రబంధంగడు మేము
పరాకారము యందు వ్రాసే యీ శ్రీ ప్రస్తుగాం కలత్రితి - రుసూ౧ — — వెలనాటి చోళ జన
పుణ్యం మానస్య నీకె బెకర్నె నసూ౧—.

ఈ ప్రకారముగా నివాయించిన వాక్యౖయై తత్పూర్వంబులు శాసనస్తంభంబుల
మీద లిఖింపజేసి శాలివాహన శకం ౧౦౬౯ వర్షం వరకు ప్రభుత్వం చేసెను. తదనంతరం
కాకతీయ రాజు దేశం ఆక్రమించుకొని ప్రభుత్వం చేసిన మీదట హూణా తాకుతున్న ఉదయి
107 దవులరాజు శాలివాహన శకం ౧౧౭౦ శకంల గాయతు ప్రభుత్వానకు వచ్చు శాలివాహ
నం ౧౧౯౦ శకం వరకు అధికారం చేసిన వెనుక వీరు బలవంతులై రాజ్యం చేస్తూ
పైన వ్రాసిన త్రిపురాంతకేశ్వర స్వామి వారి దేవాలయానకు తూర్పు భాగమందు... తర్వాతం
చి ఆరుగురు రెడ్లు సదరహి శకం లగాయతు శాలివాహన ౧౩౪౧ శకం వరకు నూరుసంవ
త్సరములు ప్రభుత్వం చేసి ఈగ్రామంలో వుండే స్వామివారికి సదరి పొడుగులు జరిగిం
చినారు. ఆ మీదట ౧౩౪౩ శకం లగాయతు శాలివాహన ౧౪౧౦ శకం వరకు సుమారు
భయములు యేను సంవత్సరములు విద్యానగర ప్రభువులు బహుధర్మాత్ములై వుండి గ్రామ
స్వామి వారికి పైన వ్రాసిన ప్రకారం జరిగించి మంగళ సార స్నానాదికె వున్నది.

శాలివాహన ౧౭౦౧ సంవత్సరం విక్రమనామ సంవత్సరంలో హైదరు
జు విభరాం పాదుషహగారుకాటక పాదుషహా అయిన శ్రీరంగరాయదేవమహారా
యలుగారిని జయించి కొండవీడు దుర్గం తీసుకొని ఆ సీమ వారికి అధికారం జ
రిగినను తర్వాత వచ్చి అధికారం చేస్తూ కొండవీడు సీమలో వున్న ప్రభులతో దేవాల
యములు పడగొట్టించి విగ్రహములు దరగాలు కట్టించే యడల ఈగ్రామంలో వుండే
స్వామి వారి ప్రాకారముగా.... హోయి రాయి లోతిరిగి కొనిపోయినారు

౧౦౮- . . . . స్వామివారికి అర్చనలు జరుగలేదు.

తదనంతరం మళ్లీ విభరాంకా మారుదు అయిన మహమ్మదు షహాబుదు షహాగారు ప్రభుత్వములో కొంతకాలం నడుస్తు ... ఈ- ఇప్పుడు ఈ గ్రామం పాలదురుసం తు... లు చేసే సంతు ఆ కాలంలో చౌదరి దేశపాండ్యాలు ప్రకారంగా అమాని మాళ్లు వ్యాతు జరిగించ నిర్ణయించిరి గనుక అప్పటిలో మజుకూరి మీరాసీదారుడైన సిరిపురపు చంద్రశేఖరుడు వారే ముదగ్గర ప్రభులుగా ప్రవర్తిస్తూ వుండెను గనుక, ఆయనకు శ్రీ దాసపాటి వీరభద్రస్వామి వారు ప్రసన్నులైనందున గ్రామానకు పశ్చిమ భాగమందున ఆలయం కట్టించి సుప్రసిద్ధ శక వర్షంబులు ౧౬౧౮ శకమందు ప్రతిష్ఠ. స్వామివారికి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు కుచ్చెల పొలి ఇనాం ఇప్పించినారు.

అటు పిమ్మట తానేషా పాదుషహా వారి ప్రభుత్వములో మజుకూరి మీరాసీదారుడైన పైన వ్రాసిన చంద్రశేఖరుడికి అల్లుడైన వీరమరాజుకు, రామరాజు, సూరపరాజు నక్క ~~[illegible]~~ లింగం లోబవరాజు ఈశ్వరప్ప అనేవారు అయిదుగురు కొమాళ్లు గలిగిరి గనుక, అందులో రామరాజుకు కొమాళ్లు అయిన చినరామరాజు, పెద
౧౦౯ రామలింగం అన్నదానం వీరమరాజు అనే వారు . . . . వ్రాయించి గొప్పగొప్ప- -
రము ప్రవర్తిస్తూ ఈ మజుకూరిలో వుండే విష్ణుస్థలం పునర్జీర్ణోద్ధారం చేయించి విస్తారముగా కట్టించి, శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౬౦౮ శకమందు శ్రీ మదన గోపాలస్వామి వారిని పునః ప్రతిష్ఠ చేసి పైన వ్రాసిన శ్రీ రామేశ్వర స్వామివారికి పునః ప్రతిష్ఠ చేయించి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలు జరగగలందులకు పైన వ్రాయించిన వసతులు శ్రీ రామేశ్వర స్వామి వారికి రెండు కుంచెళ్ల పొలము, శ్రీ మదన గోపాల స్వామి వారికి రెండు కుంచెళ్ల పొలము, శ్రీ వీరభద్ర స్వామి వారికి కుంచెల పొలము-

—— జమలో. యిందుకు కుంచెళ్లు పాలము న్ను ఈ ప్రకారముగా కొంత దూరము జరిగినది. రక్తాక్షి నామ సంవత్సరములో సంభవించిన క్షామముకు అర్చనాదులు జరగక అంతర్పుపడ్డది. స్న ౧౨౨౨ ఫసలీలో కొండవీటి హవేలి జమీందారులకు పంచిపెట్టి యుదల ఈ గ్రామం చింతపల్లి తాలూకా జమీందారుడైన రాజా వాసిరెడ్డి పద్మనాభని గారు, చంద్రమౌళి గారు, పెదనామలింగన్నగారు, నరసన్నగారు, సూరన్నగారు, చిననరసన్నగారు, చినరామలింగన్నగారు, జగ్గయ్యన్నగారు ప్రభుత్వం చేసిన తరువాతను,
110 రామన్నగారు ప్రభుత్వం చేసేటప్పుడు మజుకూరి మిరాశిదారుడైన మందపాటి సూరన్నది వారు గిరిచేస్తూవుండి మజుకూరిలో వుండే శ్రీ రామేశ్వర స్వామి శ్రీ మదనగోపాల స్వామి వారి దేవాలయములు సిథిలమైతే ఆలయములు తిరిగి కట్టించి శ్రీ వీరభద్ర స్వామి వారి దేవాలయం మరమ్మతు చేయించి క్షయ సంవత్సరం మాఘ శు ౧౧ లు రోజున శ్రీ స్వామి వార్లకు పునఃప్రతిష్ఠ చేయించి దుత్తవి విప్రవరాయి మకర తోరణాలు మొదలైన పరికరములు అమర్చి ఈ స్వామి వార్లకు పూజించడానకు పూర్వీకులైన అర్చకులు లేని నియమించి నిత్యసాధములకు నైవేద్యములు జరగనలందులకు స్వాస్థ్య ...

కు ౹౹ ౫౦. శ్రీ రామేశ్వర స్వామి వారికి —.

కు ౹ ౫౦ - శ్రీ మదన గోపాలస్వామి వారికి -

కు - ౫౦ .. శ్రీ వీరేశ్వర స్వామి వారికి - . . . . .

ఈ ప్రకారముగా ఇనాములు ఇప్పించి రామన్నగారి సనదు వ్రాయించి ఇప్పించినారు. రామన్నగారు ప్రభుత్వం చేసిన తదనంతరం పైన వ్రాసిన జగ్గయ్యన్నగారి కొమారుడైన రాజా వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రి నాయుడు బహద్దరు మన్నెసుల్తాను గారు స్న ౧౨౦౨ ఫసలీలో ప్రభుత్వానకు వచ్చి అధికారం చేస్తూ శ్రీ స్వామి వార్లకు సదరహి ఇనాములు జరిపిస్తూ

111 వచ్చినారు. ------. షకలేక నాయుడు ౧౭౨౨ షకవేవరకు రాజా వాశిరెడ్డి వేంక
టాద్రి నాయుడు బహద్దరు మన్నె సులతాను ప్రభుత్వం చేసినారు. ఇతని తరువా
తనైన రాజా వాశిరెడ్డి జగన్నాథబాబు గారు ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నారు. —.

ఈ గ్రామములో అవేళ్ళధాన్యాలు.

పల్లపు భూమి -    పయిరుధాన్యాలు —. మెట్టభూములకింద అవేళ్ళని.

| | | |
|---|---|---|
| .. జొన్నలు - | కందులు - | పొగాకు - . . . |
| నేలపండే వడ్లు -. | . . . | పచ్చిమిరప కాయలు - |
| గరిసెలు - | . . . . | - - - |
| అళ్లు -. | అలసందులు. | జనుము - - - - |
| - - - - - - - - . | ఆముదాలు —. | రాగులు - - . . |

112 కైఫియ్యతు మొఖ్జా రుస్తుముతు, మంగళగిరి తాలూకె చిలకలూరిపాడు
--- షకరీ గ్రామకరణాలు -- చంద్రశేఖరుడు యోరమిస్తి - - - ఈ పల్లె
వరాజు వ్రాయించి దాఖలు చేసినది యేమంటే. — పూర్వం ఈ స్థలం అరణ్యప్రదేశముగా
వుండగా మాధవ వర్మ గజపతి మహారాజులుంగారు సంతతి అయిన సోమనాథ గజపతి మ
హారాయులుంగారు పృథివి రాజ్యం యేలుచుండగా సుస్త్రీయనకు కారక మేహరోగం చేత సు-
గ్రమపడుతూవుండి ధరణికోట శ్రీ అమరేశ్వరస్వామి వారి దర్శనం చేసుకొని శ్రీ మంగళ
గిరి నృసింహస్వామి వారి దర్శనం చెయ్యవలెనని యెంచి ఈ అరణ్యమధ్యమందు తనతో
కూడా పరివారంతో కూడా పోతూవుండగా ఒకచోట వకతటాకం వచ్చినందున ఆగి ఆ తటా
కంలో స్నానం చేసి ఉదకపానం చేసినందువల్ల ఆ మేహరోగం శాంతమయినందున-
అప్పుడు మూడు రోజులు ఈ అరణ్యమధ్యమందున ముంన్సు ఈ తటాకమందున నిలచి ఆడు

దకపానం చేసినందున ఆ రోగం నివృత్తమైనందున అప్పుడు రాజు దగ్గర వున్న పరివారజనాన్ని
ఇది యేమిటి అని అడుగగా వారు చెప్పినది. దీనికి సమీపమందు వున్న పర్వతం మీద అభ్ర
కం వున్నందున వర్షాకాలమందున ఆ పర్వతం మీద నుంచి అభ్రకోదకం వచ్చి ఈ గుంటలో పడు
113. తుంది గనుక ఈ అభ్రకోదక పానం చేత మీ మహారోగం కుదిరినది అని అన్నారు..

అందు మీదట ను ఈ గా [illegible] చెరువు త్రవ్వించి మరి కొన్ని దినాలు ఇక్కడ వాసం చే
స్తూ వుండగా ఒకానొక నాడు ఈ రాజు నిద్రపోతూ వుండగా ను ఈశ్వరుడు తాండవం చేస్తూ
తని యెదుట వున్నట్టు గాను, తన పేరట గ్రామం కట్టించుమని ఆజ్ఞ యిచ్చి అంతర్ధానమై
నట్టు గాను రాజు మేలుకొని ఈ అరణ్యం యావత్తు కొట్టించి ఇక్కడ గ్రామ నిర్మాణం చేసి-
తాం - . . . నామధేయం వుంచి గ్రామమధ్యమందు తాండవేశ్వరుని ఆలయమున్ను, సో
మేశ్వర స్వామి వారి ఆలయమున్ను కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేసి నిత్యోత్సవ, పక్షోత్సవ, మాసోత్సవ
మొదలైన ఉత్సవాదులు యావత్తు నడిపించినారు. గనుక తదారభ్య మొదలు కొని ఈ గ్రామా
నికి తాండవపురమని నామధేయం వచ్చినది.—.

ఆ మీదట తర్వాత గజపతి దేవ మహారాయలు ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండే దినము
లలో ఈ గ్రామం బస్తీ చేసి అయిదు [illegible] లున్ను, బ్రాహ్మణ అగ్రహారమున్ను, అనేక విప్ర
లతోటి వుండగా ఈ గ్రామం వారు నానా మహోన్నత్యమై తుళ్లుతూ వుండగా ఖ్యాతి నేలవో
యి రాజు - . . . తుళ్లుతూ వున్నారు అని చెప్పినంతల్లో అప్పుడు రాజు సంతోషించి తుళ్లై
114 వృక్షం దున తుళ్లూరు అనే పేరు - . . . ప్రకటన చేసినందున తుళ్లూరు వారు అనే వారి
కి వచ్చినది. ఈ గ్రామానికి తదారభ్య తుళ్లూరు అనిన్ని, తాండవపురమనిన్ని వాడుకుంటూ
వున్నారు. — . తరువాత నంగూలగజపతి మహారాజులుంగారు ప్రభుత్వం
వహించి రాజ్య భారం చేస్తూ వుండగా, గ్రామానికి ఈశాన్యభాగం రాజగో

వారి ఆలయమున్ను — ——— పాలస్వామి వారి దేవాలయమున్ను కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేసినారు-

అటుతర్వాతను గజపతి వంశస్థులైన విశ్వంభర దేవు కామారుడైన గణపతి దేవు మహారాజులుంగారు రాజ్యభారం వహించి ~~[illegible]~~ సమస్తదేశాలు జయించి రాజ్యం వహించి వుండగా వారివద్ద వుండే మహాప్రధానులైన గోపరాజు రామన్నగారు శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౦౬౨ అగునేటి రక్తాక్షి నామ సంవత్సర భాద్రపద బ ౩౦ సూర్యోపరాగ పుణ్యకాలమందున ప్రభువు దగ్గిర దానం పట్టి కరణీకపు మిరాశీలు యేర్పరచేయ తలతో తూర్పునైరుతిలో వుండేటి యెన్నో గజాలు వాళ్లకుల నుపలు వహించి ఈ గ్రామకరణీకపు మిరాశీన్ని మరిన్ని తాళ్లూరున్ను, కామిరెడ్డిపాడున్ను, కాద్రపాడున్ను, ఉల్లూరున్ను సాతులూరు, ఖాండపాడు, రూపెనగుంట, కండ్లగుడ్ల, మొర్రపాడు, పెరకలపాడు, కొత్తపల్లి, గుండ్లవర, నారికేళ— . . . న్ని. బెల్లంకొండ సమలోకే సానపల్లె, కోవూరు, గంగుంటదేవు— ఎరు, దాండవారు, నారాకోడూరు వెరశి ౧౨ గ్రామాదులలోను, పద్నాలుగు గ్రామాదులయొక్క భూమినున్ను, ఆగ్రామాదులు సంప్రతులచేత అర్థ మిరాశీన్ని యేర్పరచియిచ్చినారు। ~~అటుతర్వా~~

అటు తర్వాత శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కాకతీయ రుద్రదేవ మహారాయులుంగారి దినములలో రామరాజు అనే అతనికి ఈ సీమ పాలించు వుండగా అతను గ్రామమధ్యమందు వున్న సోమేశ్వర స్వామివారిని పునఃప్రతిష్ఠ చేసి ఆలయ కట్టి, ఆ ముఖమంటప ప్రాకారములు మొదలైనవి కట్టించి స్వామివారికి నిత్యనైవేద్య పారాధన మహోత్సవాలకు పూరిపడమటివైపు పుట్లమాన్యం ఇచ్చినందుకూడా శిలా ఈస్వామి వారి ఆలయ మంటపం మీద శాసనం వున్నది।

ఈ పై కారణంగా కస్బాలు కంటూపరియుతం జరిగినవి, మొదలు

యి అయిన పిమ్మట ఈ దేశము నవాబు తురుష్కులు తెమేప [illegible] ఇప్పుడు ఈ గ్రామ-
మందరి గిరిస ముతులో దాడులు చేసి ఇనాములు జప్తు చేసి బాలాగ్రామాల
తాలూకాలో దాడులు చేసినారు. అప్పుడు - . . గ్రామములో వున్న తాండవేశ్వరస్వా-
మి, సోమేశ్వర స్వామివారి దేవాలయరాళ్లు . . . . మసీదు కట్టించినారు—.

అప్పటిలో ఈ రెండు లింగాలలో ఒక లింగం భిన్నం చేసినారు. ఒక లింగం గ్రామ
గుడి దేవుళ్ళను వుంచినారు. తరువాత ఈ దేశముకు జమీందార్లకు పంచిపె - ట్టేయుడులలో
గ్రామం వరాసూరి - ----. వచ్చినది గనుక తదారభ్య వరాసూరి వేంకటకృష్ణమ - - మాఫ
రియంతం పూజోత్సవములు - . . . . . జరిగినవి. విసునాము సంవత్సరములో ఈపూరి
కాపురస్థులైన జ - . . రమణప్ప అనేక మన్య తమ తనకు వరుల కొల్చివున్నది ఇష్ట
దైవము ఐన పల్లాలు గొమవరులతోచి ఈ గ్రామములో నిప్పుడ ధ్వజకట్టించి ప్రతిష్ఠచే-
యించినారు. ఇప్పుడు ఈ గ్రామంలో వున్న శివకేశవ ఆంజనేయులకు రెండు కుంచెళ్ళపా
లం నైవేద్యదీపారాధనలకు జరుగుతూ వున్నది. పల్లాలమ్మ దేవరకి [illegible] మాన్యం
జరుగుతూవున్నది. ఈ దేవరకి అయిదు సంవత్సరములకు ఒకపరి యాత్రోత్సవం
చేస్తారు. మొదటి దినం బియ్యపు కొల్లగి, రెండవ దినం జలబిందెల వుత్సవమున్ను
మూడో దినం నైవేద్యాలు వేటలున్ను, గాపుల - - - - నాయుడు నాయకరాలు పో-
ట్లాటలున్ను, కోడి పో- ట్లున్ను. అయిదో దినం - - - బండారు. ఈ బాపన వుత్సవం
చేస్తూ వున్నాము. సదర జమీందారుడైన వరాసూరి వేంకటకృష్ణమ్మకుమారుడైన
రాజా వరాసూరి వేంకట నరసింహ రావు మైనరులో వున్నారు గనుక కోర్ట్ ఆఫ్ వార్డ్స్
కుం ఫిర్యాదు వారు మానేజర్ల పరంగా తాలూకా వ్యవహారం జరిపిస్తూవున్నారు.—

ఈ గ్రామంలో అయిన్ ధాన్యాల వివరం. పచ్చజొన్న. వరిగె. [illegible]

తమిదెలు౧. ఉలవలు౧. శనగలు౧. కందులు౧. పెసరజొన్నలు౧-
అలసందలు౧. ఆమిదెలు౧. పత్తి౧॥-

కొంట భాగులకింద అమ్మోవిచేశం॥ పొగాకు౧. మిరపకాయలు౧. మిరియాలు
జనపనార౧. శోను౧. గుమ్మడికాయలు౧. కాకరకాయలు౧. బెండకాయలు
పుల్లగర్రలు॥-

చింతపల్లి తాలూకా లోచెరినవేల్పుకొండ అగ్రహారంవద్దవుండె తామ్రశాసనంవకు
కల్యాణం జగతాం తత్ర- యసవిభుకాసంభ్యనమేచక్రం శ్రీదాత్రోదతన్యం- యూధి
పంయనో విశ్వంభరా ముద్వహన్. భాశాపే తపహా వివతత్.. ఇ... సమోన్మదాయుయు
స్వాభవత్ శ్రీరియ తదక్షజగేంద్రమౌళిమణిబింబ.... నప్రక్రియాం॥-

స్వస్తిశ్రీ శుభనక వర్షంబులు ౧౭౩౮ అగునేటి... — వ్యవహారిక చాంద్ర
మాన మన్మథ నామ సంవత్సర మాఘ శు ౧౧ సోమవారం సోమోపరాగ మహాపర్వ
మందు శ్రీకృష్ణవేణ్యా మహానదీ తీరమందున సత్కుమద్యజన యాజన అధ్యయన, అధ్యాపన
దాన ప్రతిగ్రహ షట్కర్మ నిరతులున్ను, వేద శాస్త్ర స్మార్త సంపన్నులున్ను, శ్రీసాంబశివ
చరణారవింద సేవానిరతులున్ను, వారి తసగోత్రోద్భవులైన తిర్థాలకృష్ణసోమ
యాజులవారి పౌత్రులున్ను, నృసింహ సోమయాజుల వారి పుత్రులయిన సిం
గన్న సోమయాజులవారికి శ్రీ కోమా మహేశ్వర పాదారవింద సేవాసమర్థులున్ను, నిస్స
మ భూదాన ప్రతిష్ఠాపరుండునైన శ్రీమదనవేమ ధరణీశ్వరుండు వారు కొండనామ
ధేయగ్రామం ధారాపూర్వకముగాను హిరణ్యోదక దత్తముగాను-
అగ్రహారముగ సాంబశివార్పణముగాను ఇస్తిమిగనుక మీరూ పుత్రపౌత్రపారంప
ర్యంతరం ఆచంద్రార్కస్థాయిగా అనుభవిస్తూ సుఖాన [illegible]

శ్లో॥ స్వదత్తా పుత్రికాధాత్రీ -- దత్తా సహోదరీ. అన్యదత్తా చయామా
తా, విప్రదత్తా వసుంధరా। అస్య అగ్రహారస్య అధి అష్టసు దిక్షు సీమాబిహద్దు నిదేశ
భాషయా లిఖ్యంతే॥ ఈ గ్రామానకు మండ్యదంపురుంగల్లు హద్దున పశ్చిమాచట్టుకున్న కృ
ష్ణనుంచి వచ్చిన తుంగభద్ర, అందుండి దక్షిణముఖమయి తుంగభద్రబాశి పెద
పులగుంటచేరి. అందుండి తూర్పుముఖమైన మేడితోవపట్టి దక్షిణముఖ
మై పెదవా- తుగట్టు పట్టుకొని గురంగల్లుకాలి తెరువుదాటి అట్టె ఈదుతూ
గట్టు పట్టుకొని నల్లగుట్టదిబ్బ- ..... మీదుగాను. దక్షిణం శిరోగాను విదీ
లి గుంట, పశ్చిమాన నుండి నిడబ్బాలు హద్దున ఆగ్నేయమూల - - - ।
అందుండి పశ్చిమముఖమై తెల్లదిబ్బ మీదుమీదగాను పెదమర
వరసగా హొన్నేహాగుదాటి ఊరి కొండ.- తెరువుదాటి, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~. ఉప్పుకొండుల మీదుగా పరిమి హద్దున పెదవెలగ... మూల
మోచెను, అందుండి ఉత్తరముఖమంయి పోగా అరిచెట్టు మీదుగా పరిమి తెరువుదాటి
పోగా దాగువట్టుకొని - ... దగ్గిరగా వంకీరావారుబాశి ఉత్తరముఖమయి పలా
కచెట్టు మీదుగా నార- ద మీదగా అయిన ప్రోలి హద్దున వాంతపువనూల మోచెను.
అందుండి తూర్పుముఖమంయి పోగా తెలదుంపచెట్టు మీదుగా - - పాతతెరువు
న బట పోగా తుంగభద్ర చేరిపశ్చిమ - . ఈశాన్యమూల మోచెను —.

Restored by Sri [illegible]